

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۲۳

جمعه ۹۸/۰۳/۰۳

604D

604D

سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	تعداد سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

- ۱- در کدام گزینه به معنی دوست و ازمه‌های «اندیشه - طاق - گرمرو - آزرگار» اشاره شده است؟
 (۱) اضطراب - فرد - خشمگین - تمام
 (۲) فکر - رواق - چالاک - حریص
 (۳) آندوه - بکتا - گوشه - زمانی دراز
 (۴) ترس - نوعی درخت - به شتاب‌رونده - کامل
- ۲- معنی چند واژه روبه‌روی آن نادرست نوشته شده است؟
 «حمایل: نگه‌دارنده / آزر: حیا / گریت: غبار / هیون: هیزم / اکناف: کناره / مقالات: سخنان / استشاره: نظرخواهی / دیلاق: بی‌دست و پا / گلک: آتشدانی از فلز یا سفال / لطیفه: نکته‌ای باریک»
 (۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک
- ۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه اشتباه وجود ندارد؟
 (۱) محظوظ: بهره‌ور / ولیمه: سفر زیارتی / غایی: نهایی / غرس: نشاندن و کاشتن درخت و گیاه
 (۲) معمر: سال‌خورده / جبین: پیشانی / آخته: برکشیده / هویدا: روشن، آشکار
 (۳) جبهه: پیشانی / سروش: پیام‌آور / عیار: معیار / سپردن: وانهادن
 (۴) دستور: مشاور / ارتفاع: محصول زمین‌های زراعتی / مکیدت: جذب‌کننده / عماد: تکیه‌گاه
- ۴- در کدام عبارت غلط املایی وجود ندارد؟
 (۱) از حدت و سورت پادشاهان بر حذر باید بود که غالب همت ایشان به معظمات امور مملکت متعلق باشد و تحمّل ازدحام عوام نکنند.
 (۲) هرآینه بدو باید پیوست و حول و خطر او مشاهدت کرد، آن‌گاه ندامت سود ندارد و توبت و انابت مفید نباشد.
 (۳) ملک بی ذوال و انتقال صورت نبیند. حیلتی بایستی به از این، که میان مرگ من و مرگ عزیزان فرقی نیست.
 (۴) جماعتی از برادران در شفقت و رعایت و احتمام و حمایت او روزگار گذارند و او در اجلبت التماس و قضای حاجت ایشان اهتزاز و استیشار واجب بیند.
- ۵- در کدام بیت غلط املایی وجود دارد؟
 (۱) ففرم به صد هزار غنا ناز می‌کند
 (۲) یارب مباد زحمت محمل‌کشان ناز
 (۳) قربت به الفت وطن از من نمیری رود
 (۴) محراب تیغ یار و من از سجده بی‌نصیب
- ۶- در کدام گزینه فعل به قرینه‌ی معنوی حذف شده است؟
 (۱) ز من توقع پیغام و نامه بی‌خبری است
 (۲) خبر چگونگی توانم گرفت از دگران
 (۳) در این بهار که فصل چراندن نظر است
 (۴) فغان که خرج زمین شد تمام در خامی
- ۷- در کدام گزینه «نقش تبعی» وجود دارد؟
 (۱) قمر برید ز من مهر و من خراب قمر
 (۲) خرابه‌ها همه چون از قمر شود روشن
 (۳) تمام شب قمر آسمان نمی‌خسبید
 (۴) گر آید و برود زودتر نه جای گله است
- ۸- در همه‌ی گزینه‌ها «هر دو نوع نقش مسندی و مفعولی» وجود دارد، به جز
 (۱) خضر را ما سبزه‌ی این بوم و بر پنداشتیم
 (۲) در وادی عشق بی‌قرارای است مرا
 (۳) هر پریشان‌نظری قابل حیرانی نیست
 (۴) عربانی از اسباب جهان مفتنم انگار
- گردهادی هم نشد زین دشت بی‌حاصل بلند
 سروایه‌ی این سلوک خواری است مرا
 همه تن چشم شدم تا نگرانم کردند
 تا بند گریبان تو هر گور نگیرد

۹- در همدی گزینیه‌ها «جمله‌ی پیرو» وجود دارد، به‌جز

- (۱) با این که خداوند کریم است و رحیم
(۲) گرچه پیرم فارغ از انداز شوخی نیستم
(۳) گفته بودم چو بیایی غم دل با تو بگویم
(۴) طیب من تویی، اما مرا بیمار می‌خواهی

۱۰- در شعر زیر چند «ترکیب وصفی و اضافی» وجود دارد؟

- «صفحه‌ی خاک کجا و رقم عیش کجا؟
این همان عشق غیور است که صد یوسف را
مردی خواب غرورند حریفان «صائب»
خط به رویش چه سخن‌های پریشان که نگفت

- (۱) ۱۰-۶ (۲) ۹-۷ (۳) ۱۰-۷ (۴) ۹-۶

۱۱- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «کنایه - تلمیح - جناس ناقص - تشبیه - ایهام تناسب - تضاد» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) تا مسخر گرددت ملک سکندر خضروار
ب) تا تو را دیو و پری سر بر خط فرمان نهند
ج) غرقه شو در نیستی گر عمر نوحه آرزوست
د) گر به معنی ملک درویشی مسخر کرده‌ای
ه) بگذر از بخت جوان و دامن پیران بگیر
و) گر چو ذره وصل خورشید درخشانت هواست

- (۱) ب - ه - د - و - ج - الف (۲) الف - ج - و - ب - ه - د (۳) ج - د - و - ب - ه - الف (۴) ه - د - ج - ب - الف - و

۱۲- آرایه‌های درج‌شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) از کمر بیرون نیامد تیشه‌ی فرهاد ما
(۲) دانه‌ی خال تو خون از چشم صیاد آوزد
(۳) بر بوی باد زلف تو، شب، روز می‌کنم
(۴) بیدار کی شوند به فریاد، غافلان؟

۱۳- در کدام گزینه، به آرایه‌های ابیات زیر اشاره شده است؟

- «ماه مصرم، در حجاب چاه کنعان مانده‌ام
از عزیزان هیچ کس خوابی برای من ندید
(۱) استعاره - حس آمیزی - ایهام - جناس تام
(۲) تشبیه - تلمیح - ایهام تناسب - جناس ناقص

۱۴- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «استعاره - تشبیه - مجاز - تلمیح - جناس ناقص» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) ساز در دست تو سوز دل من می‌گوید
ب) گر مرا در سر سودای تو شد جان، سهل است
ج) عاقلان نقطه‌ی پرگار وجودند، ولی
د) گر ز بار غم هجر تو به تنگ است دلم
ه) چون سکندر تشنه‌ی آب حیاتیم از لیش

- (۱) ب - ج - الف - د - ه (۲) ج - د - ب - ه - الف (۳) ج - ه - د - ب - الف (۴) ب - الف - د - ج - ه

۱۵- نام نگارنده‌ی چند اثر در برابر آن نادرست ذکر شده است؟

«دری به خانه‌ی خورشید: قیصر امین پور / قصه‌های دوشنبه: آلفونس دودو / هوا را از من بگیر، خنده‌ات را نه: پابلو نرودا / ارمیا: سید مهدی شجاعی /
سندبادنامه: ظهیری سمرقندی / منطق‌الطیر: عطار نیشابوری / در حیات کوچک پاییز در زندان: اخوان ثالث / سانتاماریا: رضا امیرخانی /
تیرانا: مهرداد اوستا»

۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج (۵)
۱۶- کدام گزینه با بیت «ز خورشید و از آب و از باد و خاک / نگردد تبه نام و گفتار پاک» تناسب معنایی ندارد؟

۱) کوتاه عمر باشد، آن را که نیست نامی
۲) جز نام نیک و زشت، نماند ز کارها
۳) ای دل اندر عاشقی تو نام نیکو ترک کن
۴) جهان نماند و اقبال روزگار تو باد
که نام نیک تو باقیست تا جهان ماند

۱۷- مضمون کدام بیت متفاوت است؟

۱) گر پیرانیم تیر آن نه ز ماست
۲) دی مرا خواندی به تیر غمزه پیش
۳) خطّ خوش بر صفحه زاید از خرد
۴) این مگیر از فرع این از اصل گیر
ما کمان و تیرانداز خداست
تا کمان بر زه کنم ز ابروی تو
از سرانگشتان مپندار ای ســــــند
بر کمان کم زن که از بازوست تیر

۱۸- مفهوم بیت «گلّه‌ی ما را گله از گرگ نیست / کاین همه بیداد شبان می‌کند» در کدام گزینه وجود دارد؟

۱) به دست خود کند بیدادگر بنیاد دولت را
۲) دو چندان می‌شود راه از میان راه خوابیدن
۳) ندارد بخیه‌ای غیر از فشردن بر جگر دندان
۴) نیندیشد ز درد و غم دل خوش مشرب «صائب»
ستمگر لشکر بیگانه می‌سازد رعیت را
به گور افکن، اگر داری بصیرت، خواب راحت را
اگر بر دل رسد زخمی ز دوران اهل غیرت را
نسازد تنگ جوش خلق، صحرای قیامت را

۱۹- کدام گزینه با بیت «دیروز اگر سوخت ای دوست، غم برگ و بار من و تو / امروز می‌آید از باغ، بوی بهار من و تو» از نظر معنایی تناسب بیش‌تری دارد؟

۱) یاد وصل او دلم خوشنود دارد اندکی
۲) زان جفا جو گرچه می‌دانم نمی‌آید وفا
۳) می‌کشم هر چند آه سرد تا خالی شود
۴) می‌شود لایلم نهار از گردش لیل و نهار
مژده‌ی صحت مرض را سود دارد اندکی
خاطر من را وعده‌اش خوشنود دارد اندکی
باز می‌بینم دلم را دود دارد اندکی
چرخ گردون روی در بهبود دارد اندکی

۲۰- کدام گزینه با رباعی زیر تناسب معنایی دارد؟

«کس چون تو طریق پاک‌بازی نگرفت
زین پیش دلاورا، کسی چون تو شگفت
۱) اندیشه کن از مرگ که شیران جهان را
۲) آب بقای ما الم مرگ تلخ کرد
۳) هر که با توسن سرکش کند اندیشه‌ی تاخت
۴) ای شاد آن‌که از حق آموخت سحر مطلق
بازخم نشان سرفرازی نگرفت
حیثیت مرگ را به بازی نگرفت!»
از هیبت شمشیر اجل زهره دریده است
سود هوس زیان شد از اندیشه‌ی زیان
مرگ را می‌کند از ساده‌دلی استقبال
پیش از اجل چو شیران، پیش اجل دویدن

۲۱- مضمون کدام گزینه با بیت «چنین گفت موبد به شاه جهان / که درد سپهبد نمائد نهان» متناسب‌تر است؟

۱) هیچ کافر را الهی یار هرجایی مباد
۲) می‌توان خواند از جبین باغبان حال چمن
۳) وقت آن کس خوش که از آغاز چشم خویش بست
۴) هر قدم چاهی است از چشم حسودان پر ز تیغ
سرگذشت بلبلان این چمن نشیندنیست
پیش‌تر از نامه دیدن رنگ قاصد دیدنیست
چون نظر از کار عالم عاقبت پوشیدنیست
دامن از خاک وطن چون ماه کنعان چیدنیست

۲۲- بیت «ضربت گردون دهن آزادگان را خسته کرد/ کو دل آزادهای کز تیغ او مجروح نیست» با کدام گزینه تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- ۱) آزادگان ز چرخ شکایت نمی‌کنند
- ۲) نیست در خاطر مرا اندیشه از گردون، رهی
- ۳) مرکز پرگار گردین گردد از آسودگی
- ۴) با مردم نادان به سر پلوی و مهر است

۲۳- مضمون کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) ظلم از دل و دست ملک لهر و ببرد
- ۲) آن‌که عدلش نمی‌رود در خواب
- ۳) لهر و چون مرگ جان ملک ببرد
- ۴) پادشاهی که طرح ظلم افکند

۲۴- کدام گزینه با بیت «طاووس باغ قدسم، نی بوم این خرابه/ آن جاست جلوه‌گاهم، این جا چه کار دارم؟» متناسب نیست؟

- ۱) کی آشیان نهند در این خاکدان از آنک
- ۲) از غم جسم بود جان مجرّد فارغ
- ۳) باز را دست ملوک از همت عالی است جای
- ۴) ناگهان آمد صفیری ز آشیان سدره‌اش

۲۵- کدام گزینه با بیت «در این مقام، طرب بی‌تعب نخواهد دید/ که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید» تناسب معنایی بیش‌تری دارد؟

- ۱) شیرین نماید به دهانش شکر وصل
- ۲) بی‌دوست عمرهاست در آتش نشسته‌ایم
- ۳) نوش شربت‌های وصالش نیست بی‌نیش فراق
- ۴) چنان گزیده‌ی دنیای بدگهر شده‌ام

زبان عربی (عمومی)

604D

■ عَيْنِ الْأَصَحِّ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ أَوْ الْمَفْهُومِ (٣٤ - ٢٦):

٢٦- ﴿زَيْنًا إِنَّمَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يَنَادِي لِلْإِيمَانِ﴾:

(١) ای پروردگارا! ما شنیدیم که نداده‌های ما را به سوی ایمان دعوت می‌کند.

(٢) پروردگارا! همانا ما ندایی را شنیدیم که به سوی ایمان فرا می‌خواند.

(٣) ای پروردگار ما! ما شنیدیم که نداده‌های به ایمان فرا می‌خواند.

(٤) پروردگار ما! همانا ما صدای نداده‌ها را که به ایمان ندا می‌داد، شنیدیم.

٢٧- «لَا يَسْتَمُزُّ مِنْ شَجَرَةِ الْعِلْمِ إِلَّا مَنْ غَرَسَهَا لَكِي يَا كُلَّ مِنْ ثَمَرِهَا الْآخِرُونَ!»:

(١) از درخت علم ثمری برداشت نمی‌کند جز کسی که آن را بکارد تا از میوه‌اش دیگران بخورند!

(٢) درخت دانش فقط به کسی میوه می‌دهد که برای این‌که دیگران از میوه‌اش بخورند، آن را کاشته است!

(٣) از درخت علم کسی بهره نمی‌گیرد جز کسی که آن را بکارد تا میوه‌هایش را دیگران بخورند!

(٤) از درخت دانش تنها کسی بهره‌برداری می‌کند که آن را کاشته تا از ثمره‌اش دیگران بخورند!

٢٨- «يَتَحَقَّقُ التَّوْازُنُ فِي الْبَيْئَةِ تَحَقُّقًا طَبِيعِيًّا إِذَا لَا تَخْتَلُّ نَشَاطَاتُ الْإِنْسَانِ الصَّنَاعِيَّةُ»:

(١) قطعاً توازن در محیط زیست تحقق طبیعی دارد، وقتی فعالیت‌های صنعتی انسان آن را مختل نمی‌کند!

(٢) هرگاه فعالیت‌های صنعتی انسان اختلال به وجود نیاورد، توازن محیط زیست به طور طبیعی تحقق می‌یابد!

(٣) در محیط زیست توازن به شکل طبیعی محقق می‌شود، اگر فعالیت‌های صنعتی انسان آن را مختل نکند!

(٤) توازن در محیط حتماً به طور طبیعی محقق می‌شود، هرگاه فعالیت‌های صنعتی انسان در آن اختلال ایجاد نکند!

٢٩- «لِي أَخُوَانِ كُنْتُ أَحْضَنُهُمَا صَغِيرِينَ وَأَلْأَعْيَنُهُمَا دُونَ أَنْ أَفَرِّقَ بَيْنَهُمَا»:

(١) دو برادر داشتم که در کودکی آن‌ها را در آغوش می‌گرفتم و با آن‌ها بازی می‌کردم بدون این‌که میانشان فرق بگذارم!

(٢) دو برادر دارم که آن‌ها را در حالی‌که کوچک بودند در آغوش می‌گرفتم و بی‌آن‌که میانشان فرق بگذارم، با آن‌ها بازی می‌کردم!

(٣) دو برادر دارم که آن‌ها را در حالی‌که کوچک‌اند در آغوش می‌گیرم و با آن‌ها بازی می‌کنم بی‌آن‌که میانشان فرق بگذارم!

(٤) دو برادر داشتم که وقتی کوچک بودند آن‌ها را در آغوشم گرفتم و بدون این‌که فرقی میانشان بگذارم، با آن‌ها بازی کردم!

٣٠- «عَلَى الْمَزَارَعِينَ أَنْ يُرَاقِبُوا مَا يَزْرَعُونَ مُرَاقِبَةً تُغْنِيهِمْ عَنِ الْإِكْثَارِ فِي اسْتِهْلَاكِ السَّمَادِ»:

(١) کشاورزان باید حتماً از آن‌چه می‌کارند مراقبت کنند تا از زیاده‌روی در مصرف سم بی‌نیاز باشند!

(٢) بر کشاورزان واجب است که از آن‌چه کاشته‌اند طوری مراقبت کنند که آن‌ها را از افراط در مصرف سم بی‌نیاز کند!

(٣) کشاورزان باید از آن‌چه می‌کارند به گونه‌ای مراقبت کنند که آن‌ها را از زیاده‌روی در مصرف کود بی‌نیاز کند!

(٤) بر عهده کشاورزان است که از کاشته‌هایشان حتماً مراقبت کنند و از افراط در مصرف کود بی‌نیاز باشند!

٣١- عَيْنِ الْخَطَا:

(١) أَوْخِرَ الْإِقَامَةِ عِنْدَنَا فَرَحًا أَوْ الْعُودَةَ إِلَى الْبَيْتِ وَحِيدًا؟! آیا ماندن با شادی نزد ما را برمی‌گزینی یا تنها بازگشتن به خانه را؟!!

(٢) إِنَّ التَّلَوُّنَ الْجَوِّيَّ وَالصَّوْتِيَّ كِلَاهُمَا يَهْدِدُ سَلَامَتَنَا الْيَوْمَ! آلودگی جَوّی و صوتی هر دو امروزه سلامتی ما را تهدید می‌کنند!

(٣) لَا تَكْرَهْ لَغَيْرِكَ مَا لَا تَكْرَهُ لِنَفْسِكَ! چیزی را که برای خودت ناپسندش نمی‌داری، برای غیر خودت ناپسند مدار!

(٤) لَعَلَّ الْإِنْسَانَ يَتَمَسَّكُ إِلَى حِيلَةٍ لِيُخَدِّعَ نَفْسَهُ! چه بسا انسان به حيله‌ای تمسک جوید که خود او را فریب می‌دهد!

٣٢- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي تَوْضِيحِ الْمَفْرَدَاتِ:

(١) الْمَدْعُوُّ مَنْ يَدْعُوهُ إِلَى ضَيَافَةٍ أَوْ اجْتِمَاعٍ!

(٢) الْفَسِيلَةُ هِيَ مَا تَصْبِحُ شَجَرَةً بَعْدَمَا تَكْبُرُ!

(٣) الصَّلْبُ صِفَةُ لِلْأَشْيَاءِ الَّتِي تَكْسِرُ بِسَهُولَةٍ!

(٤) الْحَقْلُ مَا نَزَعَهُ فِي الْأَرْضِ الزَّرَاعِيَّةِ!

٣٣- عَيْنِ الْأَقْرَبِ فِي الْمَفْهُومِ:

(١) ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ﴾: عقل و ادب پیش گیر و لهو و لعب بگذار!

(٢) لَا يَتَرَكُ الصَّدِيقُ سَبَبَ زَلَّةٍ أَوْ غَيْبٍ فِيهِ! فکر معقول بفرما گل بی‌خار کجاست؟!!

(٣) لَا تَظْلَمُ كَمَا لَا تُحِبُّ أَنْ تُظْلَمَ! عفو کردن از ظالمان جور است بر درویشان!

(٤) يَغْفِرُ اللَّهُ الذُّنُوبَ إِلَّا الشَّرْكَ بِاللَّهِ! یا رب به لطف خویش گناهان ما ببوش!

۳۴- ﴿لَا يَتَنَبَّسُ مِنْ زَوْجِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ عَيْنُ الْأَدَقِّ فِي مَفْهُومِ الْآيَةِ الشَّرِيفَةِ:

- (۱) ليس الكفر إلا اليأس
(۲) إنما اليأس من الكفر
(۳) ربما يئأس الكافر من الله
(۴) ينتهي اليأس إلى الكفر

■ انتخاب المفردات الصحيحة لتكميل الفراغات حسب سياق النص (۳۸ - ۳۵):

اللَّهُمَّ... (۳۵)... ما يَنْفَعُنَا و نَنْفَعُنَا بما عَلَّمْتَنَا نَفْعاً... (۳۶)... يَبْعِدُنَا عَنْكَ، و أَرِنَا الْحَقَّ و اهْدِنَا إِلَيْهِ... (۳۷)... لا ضَلَالَةَ بَعْدَهَا، و لا تَكَلَّفْنَا إِلَّا... (۳۸)... نَقْدِرُ عَلَى إِنْجَازِهِ.

۳۵-

- (۱) عَلَّمْنَا (۲) عَلَّمْنَا (۳) تَعَلَّمْنَا (۴) يَعَلَّمُنَا

۳۶-

- (۱) لِكُنِّي (۲) حَتَّى (۳) لَا (۴) أَنْ

۳۷-

- (۱) إِهْدَاءَ (۲) هَدَايَةَ (۳) هَادِيًا (۴) هَدِيَّةً

۳۸- عَيْنُ الْخَطَا:

- (۱) قُدْرَةً (۲) عَمَلًا (۳) تَكْلِيفًا (۴) مَا

■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۵ - ۳۹):

إنَّ تخريب بيئة الكائنات الحيّة قد أدّى إلى اختلال التوازن في نظام الطبيعة وهدّد كثيرة من الكائنات بالانقراض بحيث يقول الخبراء إنّ ٥٥٠ نوعاً من الكائنات تنقرض سنوياً انقراضاً لم يحدث مثله منذ انقراض الديناصورات! و ذلك لأنّ الإنسان يهجم على بيئة الكائنات الأخرى هجوماً متزايداً للحصول على مصالحه فيهدم المناطق الخضراء لبناء المدن و توسيع الطُّرُق، و يقطع الأشجار لصناعة الخشب و الورق، و يحفر الأراضي الصحراوية لدفن الملوّثات الكيميائية و النفايات الصناعية. و مع أنّ هناك مؤسسات شعبية و منظمات حكومية و دولية تحاول للحفاظ على الطبيعة، ولكنّ حفظ الطبيعة واجبنا الشخصي، لأنّ تخريبها جناية بحقّ أنفسنا!

۳۹- ما هو الأنسب لعنوان النص؟

- (۱) أثر الطبيعة على التقدّم البشري
(۲) تعذّي البشر على الطبيعة
(۳) انقراض الكائنات الحيّة
(۴) المحاولات العالمية للطبيعة

۴۰- عيّن ما لم يذكّر في النصّ عن العوامل المخربة للطبيعة:

- (۱) حاجة الإنسان إلى الأراضي السكنيّة
(۲) تسهيل السفر بين مناطق العالم
(۳) توسيع المناطق الصناعيّة في العالم
(۴) إنتاج البضائع للاستهلاك البشري

۴۱- عيّن الصحيح حسب النصّ:

- (۱) تخرب الكائنات الحيّة بيعاتها بالاختلال في توازن الطبيعة
(۲) تنقرض الكائنات الحيّة اليوم أكثر من عصر الديناصورات
(۳) لا يمكن الحفاظ على الطبيعة إلا في حركات جماعيّة
(۴) إنّ الموادّ السامة تُتلف خواصّ التراب الصحراويّ

۴۲- لماذا يُعدّ تخريب الطبيعة جناية بحقّ أنفسنا؟ (عيّن الأدقّ)

- (۱) لأنّها جزء من الطبيعة
(۲) لأنّ فوائد الطبيعة تختصّ بنا
(۳) لأنّ الطبيعة أمانة عندنا
(۴) لأنّها نظم الطبيعة

۴۳- عيّن الصحيح في قراءة المفردات:

«إنّ تخريب بيئة الكائنات الحيّة قد أدّى إلى اختلال التوازن في نظام الطبيعة وهدّد كثيرة من الكائنات بالانقراض!»

- (۱) الكائنات - كثيرٌ - الانقراض
(۲) تخريب - الحيّة - اختلال
(۳) بيعة - نظام - كثيرٌ
(۴) التوازن - هدّد - الطبيعة

■ عيّن الصحيح في التحليل الصرفي و المحلّ الإعرابيّ لما أُشير إليه بخطّ في النصّ (۴۵ و ۴۴):

۴۴- «يحدث»:

- (۱) فعل مضارع - مجهول - مزيد ثلاثيّ بزيادة حرف واحد / فعل و نائب فاعله «مثل»
(۲) مزيد ثلاثيّ من باب «إفعال» (أحداث) - لازم / فعل و فاعله الاسم الظاهر
(۳) مزيد ثلاثيّ من باب «تفعيل» - متعدّد - معرب / فعل و الجملة خبر - «إنّ»
(۴) فعل مضارع - مفرد مذكّر غائب - مجزّء ثلاثيّ / فعل و الجملة وصفية

۴۵ - «الملوثات»:

- (۱) اسم فاعل من باب «تفعل» - معرّف بأل / مفعول و منصوب
- (۲) اسم فاعل من مصدر «تلويث» - معرب / مضاف إليه و مجرور
- (۳) اسم مفعول من باب «تفعيل» - جمع سالم للمؤنث / مضاف إليه و مجرور
- (۴) اسم مفعول من مصدر «تلوث» - معرّف بأل / مفعول و منصوب

■ ■ عيّن المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (٥٠ - ٤٦):

۴۶ - عيّن ما فيه المستثنى منه:

- (۱) ما رأيت من بين الأشجار إلّا شجرة التفاح!
- (۲) لم يذهب عند الأطفال إلّا أخي الصغير!
- (۳) ليس مقصدنا إلّا مدينة مشهد المقدّسة!
- (۴) لا نعمل عملاً في أيّام الامتحانات إلّا المطالعة!

۴۷ - عيّن المستثنى منه مفعولاً:

- (۱) كتب الطّلاب واجباتهم إلّا واحداً منهم!
- (۲) لا يفتنم الناس أيّام الشباب إلّا قليلاً منها!
- (۳) لا يُطلب عن الناس عمل إلّا ما يقدرّون عليه!
- (۴) لم يبقَ لنا أمر إلّا القيام بواجباتنا الدراسيّة!

۴۸ - عيّن ما فيه المفعول المطلق للنوع:

- (۱) تُسرّع أيّام عمرنا إلى الموت بسرعة هائلة!
- (۲) ندعو الله دعوة ليقرب قلوبنا إلى الإيمان به!
- (۳) هل تحسنّ إلى الناس ليقولوا عنك قولاً جميلاً؟
- (۴) حاول لأهدافك محاولة لا حسرة بعدها!

۴۹ - عيّن التأكيد للفاعل:

- (۱) نسعى للوصول إلى غاياتنا سعياً ليلاً و نهاراً!
- (۲) أنعم الله على الإنسان إنعاماً لا يوصف!
- (۳) يصدّق الناس كلامك إذا تتكلّم صادقاً!
- (۴) أصبر في الشدائد و أسأل الله أن يعطيني صبراً!

۵۰ - عيّن ما فيه النداء:

- (۱) ربّي أعطاني قلباً لا يخلو من ذكره!
- (۲) لا تسمح ربّ العالمين أن ينفذ اليأس فينا!
- (۳) ربّي يعلم أنك ساعدتني بكلّ قوّتك!
- (۴) ربّنا لا يحمل علينا ما لا طاقة لنا به!

DriQ.com

دین و زندگی

604D

- ۵۱- اثر توبه‌ی مکرر و واقعی بر انسان در کدام عبارت شریفه ترسیم شده است و علت آموزش جمیع گناهان بنده‌ی توبه‌کار، چیست؟
- (۱) «يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» - «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ» (۲) «يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» - «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»
(۳) «تُطَهَّرُ الْقُلُوبُ» - «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ» (۴) «تُطَهَّرُ الْقُلُوبُ» - «لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ»
- ۵۲- کسب رضا و انجام قضای عمل به ترتیب در مورد کدام دسته از حقوق لازم است و طاعت و عبودیت به کدامین مورد مربوط می‌شود؟
- (۱) حقوق الهی - حقوق مردم - اولین (۲) حقوق الهی - حقوق مردم - دومین
(۳) حقوق مردم - حقوق الهی - اولین (۴) حقوق مردم - حقوق الهی - دومین
- ۵۳- در کلام الهی، بخشی از نعمت‌های وصف‌ناپذیر اخروی در آیین‌های وحی الهی آمده است و این نعمت‌ها نصیب کسانی می‌شود که بنیان زندگی خود را بر پایه‌ی بنا کرده‌اند.
- (۱) «برای بندگان نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده ...» - «عَلَى شَفَا جَزْفٍ هَارٍ»
(۲) «برای بندگان نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده ...» - «عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ»
(۳) «هیچ‌کس نمی‌داند چه پادشاه‌هایی که مایه‌ی روشنی چشم‌هاست برای آن‌ها نهفته شده ...» - «عَلَى شَفَا جَزْفٍ هَارٍ»
(۴) «هیچ‌کس نمی‌داند چه پادشاه‌هایی که مایه‌ی روشنی چشم‌هاست برای آن‌ها نهفته شده ...» - «عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ»
- ۵۴- خداوند در عبارت «وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا» کدام خصیصه‌ی خود را آشکار می‌سازد و عکس‌العمل مسلمانان پس از نزول این آیه چه بود؟
- (۱) مصلحت‌اندیشی و خیرخواهی - پذیرش کلام الهی و صرف‌نظر کردن از کسب و کار از راه شراب و قمار
(۲) مصلحت‌اندیشی و خیرخواهی - پرسش از پیامبر (ص) درباره‌ی تحریم شراب و قمار و زشت شمردن آن‌ها
(۳) غفاریت و رحمانیت - پذیرش کلام الهی و صرف‌نظر کردن از کسب و کار از راه شراب و قمار
(۴) غفاریت و رحمانیت - پرسش از پیامبر (ص) درباره‌ی تحریم شراب و قمار و زشت شمردن آن‌ها
- ۵۵- دفع غصه و اندوه از وجود انسان، به ترتیب ثمره‌ی مبارک کدام اصول اعتقادی و الگوی عملی است؟
- (۱) «أَمَنْ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ» - «أَطِيعُوا اللَّهَ» (۲) «وَجَلَّ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً» - «أَطِيعُوا اللَّهَ»
(۳) «وَجَلَّ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً» - «عَمِلْ صَالِحاً» (۴) «أَمَنْ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ» - «عَمِلْ صَالِحاً»
- ۵۶- انقلاب عظیم نبی مکرّم اسلام (ص) در راستای تحوّل بنیادینی که در فضای جامعه‌ی اسلامی به وجود آورد، کدام اقدام او محسوب می‌شود؟
- (۱) متحول ساختن جامعه‌ی سرشار از خرافه‌گرایی و جهل و نابودی آثار آن
(۲) ارتقای موقعیت کانون رشد و تربیت انسان‌ها با گفتار و رفتار خود
(۳) تلاش بی‌وقفه در جهت زدودن تبعیض‌های حاکم بر نظام جاهلی و برقراری مساوات
(۴) نفی حاکمیت ستمگران و طواغیت و احیای فرمان‌های الهی در نظام اجتماعی
- ۵۷- «نمونه‌ای از انحطاط حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس را در راستای پدیدار شدن رفتارهای جاهلی نسبت به زن» و «موقعیت افضل زن در تمدن اسلامی نسبت به جایگاه زن در اروپا» به ترتیب در کدام مصداق مشهود است؟
- (۱) خروج از دایره‌ی ولایت الهی و حکم کردن بر مبنای امیال خود - نامیدن زنان اروپایی به نام خانوادگی همسرشان
(۲) خروج از دایره‌ی ولایت الهی و حکم کردن بر مبنای امیال خود - حق مالکیت داشتن زنان مسلمان
(۳) تشکیل دادن حرمسرا و آوردن زنان زیادی به دربار - حق مالکیت داشتن زنان مسلمان
(۴) تشکیل دادن حرمسرا و آوردن زنان زیادی به دربار - نامیدن زنان اروپایی به نام خانوادگی همسرشان
- ۵۸- «از بین رفتن استحکام ارتباط پیوسته‌ی انسان با خدا» و «واسطه‌نرازدادن برخی انسان‌ها میان خدا و بندگان او»، به ترتیب بازتاب کدام آیین‌های نادرست مسیحیت بود؟
- (۱) تخصیص عبادت به روز معینی در هفته با حضور کشیشان در کلیسا - پست و دنیوی تلقی کردن امر ازدواج
(۲) اختصاص نعمت‌های زمین و حق تحصیل به گروه یا قشری خاص - پست و دنیوی تلقی کردن امر ازدواج
(۳) تخصیص عبادت به روز معینی در هفته با حضور کشیشان در کلیسا - اعتراف به گناه نزد کشیش برای آموزش
(۴) اختصاص نعمت‌های زمین و حق تحصیل به گروه یا قشری خاص - اعتراف به گناه نزد کشیش برای آموزش
- ۵۹- تصرف فوق‌العاده‌ی انسان در طبیعت بیانگر کدام‌یک از آثار تمدن جدید است و به کدام حوزه اشاره می‌کند؟
- (۱) نابودی و تخریب طبیعت - حوزه‌ی عدل (۲) توانایی بهره‌مندی بیش‌تر از طبیعت - حوزه‌ی علم
(۳) توانایی بهره‌مندی بیش‌تر از طبیعت - حوزه‌ی عدل (۴) نابودی و تخریب طبیعت - حوزه‌ی علم

۶۰- «اقتدار» و «ضعف» نظام حکومتی یک کشور به ترتیب چه ره‌آوردی را برای آن به دنبال دارد؟

- (۱) حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان - انزوا و همراه و همدل نیافتن
- (۲) تقویت استقلال و نفی تسلط بیگانگان - انزوا و همراه و همدل نیافتن
- (۳) حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان - لکه‌دار شدن هویت و شرافت مکتبی
- (۴) تقویت استقلال و نفی تسلط بیگانگان - لکه‌دار شدن هویت و شرافت مکتبی

۶۱- در تمدن دوم اروپایی قرون وسطی مبلغان مسیحی چه فعالیت‌هایی انجام می‌دادند؟

- (۱) تشکیلات تبلیغی وسیعی را جهت تبلیغ اعتقادات مسیحیت به وجود آوردند و اعتقادات رسمی کلیسا را به عنوان اعتقادات خود تبلیغ کردند.
- (۲) تشکیلات تبلیغی وسیعی را جهت تبلیغ اعتقادات مسیحیت به وجود آوردند و اعتقاد نادرست خویش را به عنوان اعتقادات رسمی مسیحیت تبلیغ کردند.

(۳) تشکیلات پیچیده‌ای را جهت دفاع از حاکمیت کلیسا به وجود آوردند و اعتقاد نادرست خویش را به عنوان اعتقادات رسمی مسیحیت تبلیغ کردند.

(۴) تشکیلات پیچیده‌ای را جهت دفاع از حاکمیت کلیسا به وجود آوردند و اعتقادات رسمی کلیسا را به عنوان اعتقادات خود تبلیغ کردند.

۶۲- در بیان قرآن کریم روش‌های تبلیغی پیامبر (ص) که خداوند فرموده، کدام است و نشانگر چه موضوعی می‌باشد؟

- (۱) دانش استوار و پند نیکو و بحث به بهترین شکل - ترسیم چهره‌ی عقلانی و منطقی دین اسلام
- (۲) حکمت و دانش استوار و مجادله‌ی احسن - ترسیم چهره‌ی عقلانی و منطقی دین اسلام
- (۳) حکمت و دانش استوار و مجادله‌ی احسن - حضور تأثیرگذار و فعال در عرصه‌ی جهانی
- (۴) دانش استوار و پند نیکو و بحث به بهترین شکل - حضور تأثیرگذار و فعال در عرصه‌ی جهانی

۶۳- براساس آیات قرآن کریم، از بین‌برنده‌ی هرگونه نگرانی نسبت به آینده کدام است و چه کسانی این موضوع را کاملاً درک می‌کنند؟

- (۱) ثابت‌قدمان در عزم و اراده - کسانی که نگران عاقبت کار خویش‌اند.
- (۲) تکیه بر خداوند متعال و اعتماد به دستوراتش - کسانی که نگران عاقبت کار خویش‌اند.
- (۳) تکیه بر خداوند متعال و اعتماد به دستوراتش - کسانی که امید به زندگی در آنان موج می‌زند.
- (۴) ثابت‌قدمان در عزم و اراده - کسانی که امید به زندگی در آنان موج می‌زند.

۶۴- در حدیث قدسی «... چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده، نه گوشی شنیده و نه به ذهن کسی خطور کرده است»، درباره‌ی چه کسانی مطرح شده است و ترکیه‌ی نفس چه زمانی آغاز می‌گردد؟

- (۱) محسنین - با توبه از گناهان
- (۲) مؤمنین - با توبه از گناهان
- (۳) محسنین - با عمل به دستورات اخلاقی و عبادی
- (۴) مؤمنین - با عمل به دستورات اخلاقی و عبادی

۶۵- عقیده‌ی شایع در قرون وسطی در مورد رابطه‌ی عقل و ایمان چه بود و آئین‌ها و اعتقادات و آداب و رسوم ساخته و پرداخته‌ی کلیسا به تدریج اروپا را دچار چه معضلاتی نمود؟

- (۱) ناسازگاری - گمان تضاد میان علم و دین و روی‌آوردن به علم و دانش تجربی و در نتیجه دین‌گریزی
- (۲) منافات - فقر و فساد در نظام اداری، عقب‌ماندگی و مشکلات دیگر
- (۳) سازگاری - فقر و فساد در نظام اداری، عقب‌ماندگی و مشکلات دیگر
- (۴) تقابل - گمان تضاد میان علم و دین و روی‌آوردن به علم و دانش تجربی و در نتیجه دین‌گریزی

۶۶- در بیان قرآن کریم تبدیل گناهان به نیکی‌ها برخاسته از چه تلاشی توسط انسان است و علت آن در کدام صفات الهی مشهود است؟

- (۱) بازگشت و ایمان و کارهای شایسته - محبت خداوند به اهل توبه و پاکیزگان
- (۲) بازگشت و ایمان و کارهای شایسته - آمرزندگی و مهربانی باری تعالی
- (۳) توبه‌ی واقعی و عدم ناامیدی از رحمت الهی - آمرزندگی و مهربانی باری تعالی
- (۴) توبه‌ی واقعی و عدم ناامیدی از رحمت الهی - محبت خداوند به اهل توبه و پاکیزگان

۶۷- بیان امیرالمؤمنین علی (ع) که می‌فرماید: «أَلْفَقَّةٌ ثُمَّ الْقَتَجَزْ» مؤید چه موضوعی است؟

- (۱) به کارگیری روش‌های علمی تجارت کردن تا مانع ورود ناپاکی در کسب و تجارت گردد.
- (۲) به کارگیری روش‌های علمی تجارت کردن برای رسیدن به رشد اقتصادی بهتر و سالم‌تر
- (۳) به دست آوردن درآمد پاک و حلال از طریق یادگیری احکام و مسائل شرعی تجارت
- (۴) به دست آوردن درآمد پاک و حلال تا گرفتار کسب و تجارت ناپاک نگردد.

۶۸- در بیان قرآن کریم «تشویق نکردن به اطعام مساکین» ویژگی چه کسانی است و با توجه به معیارهای تمدن اسلامی با کدام آیه در تقابل است؟

- (۱) پیمان شکنان عهد و پیمان الهی - «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»
- (۲) تکذیب کنندگان دین - «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»
- (۳) پیمان شکنان عهد و پیمان الهی - «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنْزِلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابُ»
- (۴) تکذیب کنندگان دین - «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنْزِلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابُ»

۶۹- کدام شخصیت برجسته ی غربی هنرها و فنون برجسته ی اروپایی را مدیون صنعتگران مسلمان برشمرد و این موضوع مؤید چه موضوعی است؟

- (۱) ویل دورانت - زمینه های پیدایش تمدن جدید
- (۲) ویل دورانت - آثار مثبت حوزه ی علم در تمدن جدید
- (۳) مونته گمری وات - زمینه های پیدایش تمدن جدید
- (۴) مونته گمری وات - آثار مثبت حوزه ی علم در تمدن جدید

۷۰- نتیجه ی قصور در فریضه ی امر به معروف و نهی از منکر در جامعه کدام است؟

- (۱) عمیق و گسترده شدن انحراف از دین و راهیابی جعل و تحریف به معارف الهی
- (۲) لزوم فداشدن ولی معصوم همراه با یاران خویش برای جلوگیری از نلودی دین
- (۳) ضرورت ایثار جان و مال برای خروج جامعه از تباهی مطلق و خاموش نشدن کامل نور حق
- (۴) قوت یافتن و استحکام گناهان اجتماعی و نفوذ آن در تمام سطوح جامعه

۷۱- این فرمایش مقام معظم رهبری «کشوری که مردم آن از علم بی بهره باشند هرگز به حقوق خود دست نخواهند یافت». یادآور کدام حدیث

نبوی است و این که «نمی شود علم را از دیگران گدایی کرد»، مؤید چه موضوعی است؟

- (۱) «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمان واجب است» - درون جوش و درون را بودن علم
- (۲) «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمان واجب است» - اکتسابی و کوششی بودن دانش
- (۳) «هر کس به آن چه می داند عمل کند، خداوند علم نادانسته ها را به او می دهد» - اکتسابی و کوششی بودن دانش
- (۴) «هر کس به آن چه می داند عمل کند، خداوند علم نادانسته ها را به او می دهد» - درون جوش و درون را بودن علم

۷۲- کدام عامل استقلال یک ملت را تقویت کرده و نافی سلطه ی اجنب است و این امر با کدام آیه ی شریفه هم آوایی دارد؟

- (۱) استحکام نظام اسلامی - «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»
- (۲) پیشرفت علمی - «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ»
- (۳) پیشرفت علمی - «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»
- (۴) استحکام نظام اسلامی - «أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ»

۷۳- آگاهی اروپائیان به قانون با چه امری آغاز گردید و با کدام حوزه ی تمدن جدید اروپایی مرتبط است و با کدام زمینه ی پیدایش تمدن جدید ارتباط دارد؟

- (۱) مشارکت مردم در تشکیل حکومت - علم و دانش - کلیسا و تعالیم تحریف شده
- (۲) مشارکت مردم در تشکیل حکومت - علم و دانش - بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها
- (۳) ترجمه ی آثار اسلامی - عدل و قسط - بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها
- (۴) ترجمه ی آثار اسلامی - عدل و قسط - کلیسا و تعالیم تحریف شده

۷۴- این که رسول خدا (ص) همواره دست دخترش را می بوسید، برای کدام جامعه درس آموز است و در تقابل با کدام رفتار جاهلی قرار دارد؟

- (۱) صرفاً جامعه ی اعراب جاهلی آن روز - بنیان خانواده بسیار متزلزل بود.
- (۲) صرفاً جامعه ی اعراب جاهلی آن روز - زن از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود.
- (۳) جامعه ی امروز و نیز اعراب جاهلی - زن از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود.
- (۴) جامعه ی امروز و نیز اعراب جاهلی - بنیان خانواده بسیار متزلزل بود.

۷۵- انکسار سد جاهلیت و خرافه گرایی و شیفته ی علم ساختن جاهل ترین جوامع آن روز، پیامد چه عللی است؟

- (۱) نزول تدریجی آیات قرآن و تشویق های دائمی رسول خدا (ص)
- (۲) نزول تدریجی آیات قرآن و تلاش های پی در پی مردم
- (۳) دعوت مکرر قرآن کریم به خردورزی و دانش و تلاش های پی در پی مردم
- (۴) تلاش های پی در پی مردم و تشویق های دائمی رسول خدا (ص)

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

604D

- 76- I don't know Frank's telephone number, but if I it, I call him right now.
1) know / would 2) know / might
3) knew / may 4) knew / could
- 77- Good news! I a job soon. I had an interview at an engineering firm yesterday.
1) have been offered 2) might offer
3) may be offered 4) had been offered
- 78- I many pictures of the pyramids before I to Egypt. Pictures of the monuments are very misleading. The pyramids are actually quite small.
1) had seen / went 2) have seen / had gone
3) had seen / had gone 4) have seen / went
- 79- Mary was angry because she just from the job she loved.
1) has / been fired 2) had / been fired 3) had / fired 4) has / fired
- 80- Jennifer kept an old photo of herself when she was overweight on the fridge door to her to keep to her diet.
1) direct 2) remind 3) develop 4) arrange
- 81- A drop of water may travel thousands of miles between the time it evaporates into the and the time it falls to the earth again as rain, sleet, or snow.
1) component 2) generation 3) absorption 4) atmosphere
- 82- Spices have always added flavor to a of dishes. Furthermore, they can help to preserve food where refrigeration is not possible.
1) demand 2) variety 3) source 4) material
- 83- Our language lab exercises have been uploaded onto the Internet, so we can them at home, and work on them over the weekend.
1) replace 2) generate 3) access 4) involve
- 84- I don't like to interfere in your problems with your wife, but don't you think you should to her for forgetting her birthday?
1) apologize 2) mention 3) inform 4) arrange
- 85- On July 20, 1969, American Neil Armstrong became the first human to walk on the surface of the moon.
1) astronomer 2) researcher 3) instructor 4) astronaut
- 86- There is a warning sign for people to stay off the grass because it has just been sprayed with pesticide, and could be to one's health.
1) kinetic 2) harmful 3) chemical 4) unnatural
- 87- Even though I disagree with his views, I have to admit that he may be right this time.
1) mentally 2) hardly 3) smoothly 4) generally

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

The atoms that make up everything in the universe are the source of a huge amount of energy called nuclear energy. Nuclear energy ...88... the searing heat and light of the Sun, the deadly explosions of nuclear weapons, and ...89... of electricity in nuclear power stations. Nuclear energy is based on the fact that matter and energy are different forms of the same thing, and one ...90... . In a nuclear reaction, a tiny amount of matter ...91... an enormous amount of energy. The nuclear reaction occurs in the nuclei (centers) of atoms. This can happen in two ways: when the nucleus of a heavy atom splits, in a process called fission, and when two lightweight nuclei join together, in a process called fusion. In nuclear weapons, fission or fusion ...92... in a split second. In contrast, nuclear power stations produce electricity from fission reactions that work at a controlled rate.

- 88- 1) collects 2) contains 3) prevents 4) produces
89- 1) amounts vastly 2) vast amounts 3) amounts vast 4) vast of amounts
90- 1) can be converted into the other 2) can convert into another's
 3) can convert into the other's 4) can be converted in another
91- 1) changes into 2) turns on 3) takes off 4) keeps up
92- 1) which occurs 2) occurring 3) occurs 4) to occur

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

However important we may regard school life to be, there is no gainsaying the fact that children spend more time at home than in the classroom. Therefore, the great influence of parents cannot be discounted by the teacher. They can become strong allies of the school personnel, or they can consciously or unconsciously hinder and thwart curricular objectives.

Administrators have been aware of the need to keep parents apprised of the newer methods used in schools. Many principals have conducted workshops explaining such matters as the reading program, manuscript writing, and developmental mathematics.

Moreover, the classroom teacher, with the permission of the supervisors, can also play an important role in enlightening parents. The many interviews carried on during the year as well as new ways of reporting pupils' progress, can significantly aid in achieving a harmonious interplay between school and home.

To illustrate, suppose that a father has been drilling Junior in arithmetic processes night after night. In a friendly interview, the teacher can help the parent sublimate his natural paternal interest into productive channels. He might be persuaded to let Junior participate in discussing the family budget, buying the food, using a yardstick for measuring cup at home, setting the clock, calculating mileage on a trip, and engaging in scores of other activities that have a mathematical basis. If the father follows the advice, it is reasonable to assume that he will soon realize his son is making satisfactory progress in mathematics and, at the same time, enjoying the work.

93- The central idea conveyed in the above passage is that

- 1) home training is more important than school training because a child spends so many hours with his parents
2) teachers and principals can and should help parents to understand and further the objectives of the school
3) parents unwittingly have hindered and thwarted curricular objectives
4) parents have a responsibility to help students to do their homework

94- The author directly discusses the fact that

- 1) parents drill their children too much in arithmetic
2) a father can help his son construct articles at home
3) a parent's misguided efforts can be redirected to proper channels
4) there is not sufficient individual instruction in the classroom

95- The author implies that

- 1) participation in interesting activities related to a school subject improves one's achievement in that area
- 2) school principals do more than their share in interpreting the curriculum to the parents
- 3) only a small part of the school day should be set apart for drilling in arithmetic
- 4) teachers should occasionally make home visits to parents

96- The author would most approve of which of the following parental activities to assist in the learning of composition and writing skills?

- 1) one hour of supervised writing exercises nightly
- 2) encouraging the child to write letters to relatives
- 3) reviewing all the child's written school work
- 4) giving the child money for good grades on written work

Passage 2:

Most growing plants contain much more water than all other materials combined. The mineral elements from the soil that are usable by the plant must be dissolved in the soil solution before they can be taken into the root. They are carried to all parts of the growing plant and are built into essential plant materials while in a dissolved state. The carbon dioxide from the air may enter the leaf as a gas but is dissolved in water in the leaf before it is combined with a part of the water to form simple sugars – the base material from which the plant body is mainly built. Actively growing plant parts are generally 75 to 90 percent water. Structural parts of plants, such as woody stems which are no longer actively growing, may have much less water than growing tissues.

The actual amount of water in the plant at any one time, however, is only a very small part of what passes through it during its development. The processes of photosynthesis, by which carbon dioxide and water are combined – in the presence of chlorophyll and with energy derived from light – to form sugars, require that carbon dioxide from the air enter the plant. This occurs mainly in the leaves. The leaf surface is not solid but contains great numbers of minute openings, through which the carbon dioxide enters. The same structure that permits the one gas to enter the leaf, however, permits another gas – water vapor – to be lost from it. Since carbon dioxide is present in the air only in trace quantities (3 to 4 parts in 10,000 parts of air) and water vapor is near saturation in the air spaces within the leaf (at 80F, saturated air would contain about 186 parts of water vapor in 10,000 parts of air), the total amount of water vapor lost is many times the carbon dioxide intake. Actually, because of wind and other factors, the loss of water in proportion to carbon dioxide intake may be even greater than the relative concentrations of the two gases. Also, not all of the carbon dioxide that enters the leaf is synthesized into carbohydrates.

97- A growing plant needs water for all of the following EXCEPT

1) forming sugars	2) sustaining woody stems
3) keeping green	4) producing carbon dioxide

98- The essential function of photosynthesis in terms of plant needs is

1) to form sugars	2) to derive energy from light
3) to preserve water	4) to combine carbon dioxide with water

99- According to the passage, which of the following statements is TRUE?

- 1) The mineral elements will not be absorbed by the plant unless they are dissolved in its root.
- 2) The woody stems contain more water than the leaves.
- 3) Air existing around the leaf is found to be saturated.
- 4) Only part of the carbon dioxide in the plants is synthesized.

100- The passage is mainly about

1) the functions of carbon dioxide and water	2) the role of water in a growing plant
3) the process of simple sugar formation	4) the synthesis of water with carbon dioxide

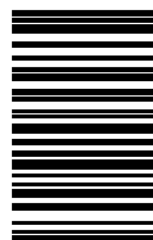
دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۲۳

جمعه ۹۸/۰۳/۰۳

602/B

602B

گزینه درسى را انتخاب كنيد.

سال تحصيلى ۱۳۹۸-۱۳۹۹

آزمون اختصاصى

پايه دوازدهم انساني

دوره ي دوم متوسطه

نام و نام خانوادگى:	همنره داوطلبى
تعداد سؤالاتى كه بايد پاسخ دهيد: ۱۳۰	مدت پاسخگويى ۱۳۵ دقيقه

عناوين مواد امتحانى آزمون اختصاصى گروه آزمائيشى علوم انسى. تعداد سؤالات و مدت پاسخگويى

رديف	مواد امتحانى	تعداد سؤالات	نوع سؤالات	مدت پاسخگويى	
				اول	دوم
۱	رياضى و آمار ۳	۲۰	اجبارى	۱۰۱	۱۲۰
۲	علوم و فنون ادبى ۳	۲۰	اجبارى	۱۲۱	۱۴۰
۳	زبان عربى (اختصاصى)	۱۰	اجبارى	۱۴۱	۱۵۰
۴	تاريخ ۲	۲۰	اجبارى	۱۵۱	۱۷۰
۵	جغرافيا ۳	۲۰	اجبارى	۱۷۱	۱۹۰
۶	جامعه‌شناسى ۳	۲۰	اجبارى	۱۹۱	۲۱۰
۷	فلسفه دوازدهم	۲۰	اجبارى	۲۱۱	۲۳۰

براي اطلاع از نتايج آزمون و زمان دقيق اعلام آن در كانال تلگرام گاج عضو شويد. @Gaj_ir

۱۰۱- مجموع جملات چهارم و ششم دنباله‌ای با جمله عمومی $a_n = \frac{(\sqrt{2})^n}{2n-1}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{100}{77}$ (۲) $\frac{101}{77}$ (۳) $\frac{102}{77}$ (۴) $\frac{103}{77}$

۱۰۲- در یک دنباله‌ی بازگشتی، $a_{n+2} = a_n + a_{n+1}$ و $a_1 = a_7 = 1$ است. جمله‌ی دهم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۳۴ (۲) ۵۵ (۳) ۶۴ (۴) ۸۵

۱۰۳- در یک دنباله‌ی حسابی مجموع جملات سوم و نهم ۱۸ و حاصل ضرب جملات اول و ششم برابر ۵۴ است. اختلاف مشترک جملات دنباله کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{3}{4}$ (۳) $\frac{4}{5}$ (۴) $\frac{5}{3}$

۱۰۴- شخصی در ماه اول، A تومان دستمزد می‌گیرد. قرار است هر ماه به اندازه‌ی ۳۰ درصد دستمزد ماه اول به دستمزد وی اضافه گردد تا مقدار دستمزد وی به چهار برابر مقدار اولیه برسد. اگر در این زمان مجموع دستمزد او برابر دو میلیون و دویست هزار تومان باشد، دستمزد ماه اول او چقدر بوده است؟

- (۱) ۸۰۰۰۰ تومان (۲) ۹۰۰۰۰ تومان
(۳) ۱۰۰۰۰۰ تومان (۴) ۱۱۰۰۰۰ تومان

۱۰۵- اگر $x-1, \dots, 4-y, 2y, 2x$ جملات متوالی یک دنباله‌ی حسابی باشند، حاصل $x+y$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۰۶- جمله‌ی $(2n-1)$ ام یک دنباله‌ی حسابی به صورت $6n-2$ است. اختلاف مشترک جملات دنباله کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۶

۱۰۷- بین دو عدد ۱۹ و ۴۷، شش عدد طوری نوشته شده است که یک دنباله‌ی حسابی تشکیل شود. جمله‌ی پنجم دنباله‌ی جدید کدام است؟ (۱۹، جمله‌ی اول دنباله است.)

- (۱) ۳۱ (۲) ۳۳ (۳) ۳۵ (۴) ۳۹

۱۰۸- جمله‌ی عمومی یک دنباله‌ی هندسی به صورت $a_n = \frac{1}{5}(3^{n-2})$ است. جمله‌ی چهارم چند برابر جمله‌ی دوم است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

۱۰۹- جمله‌ی بیست و چهارم دنباله‌ی حسابی $\dots, 12, 8, 4$ با جمله‌ی چندم از دنباله‌ی هندسی $\dots, 12, 6, 3$ برابر است؟

- (۱) سوم (۲) چهارم (۳) پنجم (۴) ششم

۱۱۰- در یک دنباله‌ی هندسی جمله‌ی اول ۱۲ و جمله‌ی سوم ۱۹۲ است. اگر همه‌ی جملات دنباله مثبت باشند، مجموع پنج جمله‌ی نخست آن کدام است؟

- (۱) ۲۰۶۴ (۲) ۲۰۴۶ (۳) ۴۰۲۹ (۴) ۴۰۹۲

۱۱۱- تویی از ارتفاع ۱۰ متری رها می‌شود. این توپ هر بار به طور ثابت به اندازه‌ی $\frac{8}{10}$ ارتفاع قبلی بالا می‌آید. پس از سومین برخورد با زمین، این توپ در چه ارتفاعی قرار می‌گیرد؟

- (۱) $\frac{4}{64}$ متر (۲) $\frac{5}{12}$ متر
(۳) $\frac{6}{48}$ متر (۴) $\frac{7}{24}$ متر

۱۱۲- در یک دنباله‌ی هندسی، جمله‌ی پنجم ۸ برابر جمله‌ی دوم است. اگر جمله‌ی اول ۴ باشد، جمله‌ی سوم دنباله کدام است؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۱۶ (۳) ۱۸ (۴) ۲۴

۱۱۳- پنج برابر مربع ریشه‌ی سوم عدد $\frac{1}{8}$ کدام است؟(۴) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{2}{25}$ (۲) $\frac{1}{5}$ (۱) $\frac{1}{25}$ ۱۱۴- حاصل $(1-\sqrt{5})^2 - 2\sqrt{(2-\sqrt{5})^2}$ کدام است؟(۲) -2 (۱) -10 (۴) $4\sqrt{5}-10$ (۳) $4\sqrt{5}-2$ ۱۱۵- اگر ریشه‌ی سوم عدد A برابر $\frac{3}{4}$ باشد، ریشه‌ی دوم آن کدام است؟(۲) $\frac{3}{4}\sqrt{3}$ (۱) $\frac{3}{8}\sqrt{3}$ (۴) $\frac{3}{2}\sqrt{3}$ (۳) $\frac{2}{3}\sqrt{3}$ ۱۱۶- از تساوی $4^{x+1} = 2^x \times (\frac{1}{16})^{-2}$ ، مقدار x کدام است؟

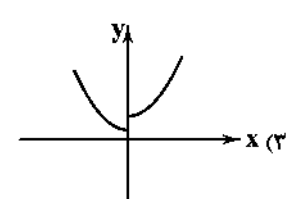
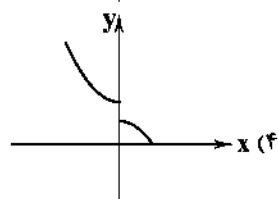
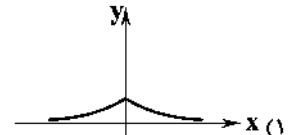
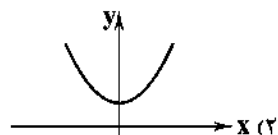
(۴) ۷

(۳) ۶

(۲) ۵

(۱) ۴

۱۱۷- در قسمت منفی محور xها، نمودار کدام تابع نمایشی زیر، بالاتر از سایر نمودارها قرار می‌گیرد؟

(۲) $y = (\frac{1}{4})^x$ (۱) $y = (\frac{\sqrt{2}}{4})^x$ (۴) $y = (\frac{1}{4})^x$ (۳) $y = (\frac{\sqrt{3}}{3})^x$ ۱۱۸- نمودار تابع $f(x) = \begin{cases} 4^x & x < 0 \\ (\frac{1}{4})^x & x \geq 0 \end{cases}$ کدام است؟۱۱۹- اگر $f(x) = a^x$ ، آنگاه حاصل $f(2-\sqrt{2})f(\sqrt{2}-3)$ کدام است؟

(۴) صفر

(۳) ۱

(۲) $\frac{1}{a}$

(۱) a

۱۲۰- اگر جمعیت یک کشور به طور نمایشی و با ضریب ثابت ۳ درصد در سال رشد کند، پس از گذشت چند سال این جمعیت ۲ برابر

می‌گردد؟ $((1.03)^{94} = 16)$ (۴) $\frac{25}{5}$ (۳) $\frac{24}{5}$ (۲) $\frac{23}{5}$ (۱) $\frac{22}{5}$

علوم و فنون ادبی

۱۲۱- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «ایهام تناسب - اغراق - اسلوب معادله - حسن تعلیل» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) عاشق مفلس اگر قلب دلش کرد نثار
ب) سیل را روشنگری چون اتمال بحر نیست
ج) درازنای شب از چشم دردمندان پرس
د) کدام ملک به توفان دهم کدام بسوزم؟
ه) اگر نه غمزه‌ی او زد به تیغ عشق مرا
- ۱) الف - د - ب - ه ۲) ه - ب - د - ج
۳) ب - د - الف - ج ۴) د - ب - ج - الف

۱۲۲- آرایه‌ی درج‌شده در برابر کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) از دود آه ماست که ابر آشکار گشت
۲) باد گویا بی گل رویش چو من دیوانه شد
۳) شب گذاریم به محفل، صبحدم نالان به گلشن
۴) با قد خم چون میسر نیست سر بالا کنی

۱۲۳- به ترتیب در کدام بیت آرایه‌ی «ایهام تناسب» و در کدام بیت آرایه‌ی «حسن تعلیل» وجود دارد؟

- الف) گریه آبی به رخ سوختگان باز آورد
ب) مرغ دل باز هوادار کمان‌ابرویست
ج) ساقیا می بده و غم مخور از دشمن و دوست
د) رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار
- ۱) ب - د ۲) ب - الف ۳) ج - الف ۴) الف - د

۱۲۴- در کدام گزینه آرایه‌های «حسن تعلیل - حس آمیزی - اسلوب معادله» وجود دارد؟

- ۱) فراغ بال طمع کردن از فلک خام است
۲) صفای وقت ز صافی‌کشان مجو، زنه‌ار
۳) ز تازمرویی جاوید می‌توان دانست
۴) نصیب پاک‌دهانان بود حلاوت عیش

۱۲۵- در کدام بیت اختیار وزنی «ابدال» به کار رفته است؟

- ۱) نفسی همدم ما باش که عالم نفسیست
۲) تو کجا صید من سوخته‌خرمن باشی؟
۳) نه من دل‌شده دارم هوس رویت و بس
۴) از دل ما نشود یاد تو خالی نفسی

۱۲۶- شاعر در بیت‌های زیر چند بار از «اختیارات وزنی» استفاده کرده است؟

- «وای بر غیر اگر یک دو سه روزی ماند
بی لب‌ت خون دلی بود که دورم می‌داد»
- ۱) هشت ۲) نه ۳) ده ۴) یازده

۱۲۷- شاعر در همی‌گزینه‌ها از اختیار وزنی «بلند در نظر گرفتن هجای پایانی» استفاده کرده است، به جز.....

- ۱) پس آن‌گهش ز کرم این قدر به لطف بپرس
۲) ز صورت تو حکایت کنند یا ز صفت؟
۳) چنین که تنگ گرفته است بر صدف دریا
۴) هر سر خاری کلید قفل چندین آبله است

- وز سیل اشک ماست که دریا پدید شد: اغراق
ورنه خود را از چه رو بر خاک و خاکستر زده: حسن تعلیل
یعنی از عشقت گهی پروانه، گاهی عندلیم: ایهام
تا نگریده است پشتت خم به بالا کن سری: ایهام تناسب

- ناله فریادرس عاشق مسکین آمد
ای کیوتر نگران باش که شاهین آمد
که به کام دل ما آن بشد و این آمد
گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد

- ۱) الف - د ۲) ب - الف ۳) ج - الف ۴) الف - د

- که فلس ماهی این بحر حلقه‌ی دام است
که این وظیفه‌ی رندان دردی‌آشام است
که سرو فارغ از اندیشه‌ی سرانجام است
شکر ز چرب‌زبانی حصار بادام است

- کان کسی نیست که هر لحظه دلش پیش کسیست
که شنیده‌ست عقابی که شکار مگیست؟
هر که را هست سری، در سر او هم هوسیست
حاصل از عمر گران‌مایه‌ی ما خود نفسیست

- با من این نوع که جانانه‌ی من بود امروز
می‌که در ساغر و پیمانه‌ی من بود امروز»

- ۱) هشت ۲) نه ۳) ده ۴) یازده

- که گر وظیفه تقاضا کنم روا باشد
که هر یکی ز یکی خوب‌تر، زهی بنیاد
چه آب در گهر شاهوار می‌ماند؟
وای بر آن کس که خاری بی‌محبابا بشکند

۱۲۸- وزن کدام گزینه با بیت «ز صورت تو کند نور معنوی حاصل / دل شکسته که هم سالک است و هم مجذوب» یکسان است؟

- (۱) دل بگذاخت چون شکر بازفسرد چون جگر
 - (۲) که را به جای شما در جهان توانم دید؟
 - (۳) مرا بر قول مطرب گوش و مطرب در سماع
 - (۴) هر دم که در دلم گذرد نیش غمزهات
- ۱۲۹- نام وزن کدام گزینه «رمل مثنی محذوف» است؟

- (۱) این همه جنگ و جدل حاصل کوتاه نظری است
- (۲) دوستت دارم و دانم که تویی دشمن جانم
- (۳) هرچه هست از قامت ناساز بی اندام ماست
- (۴) بیا که بی تو نبینم جهان، مرا مگذار

۱۳۰- همه‌ی گزینه‌ها بیانگر «سطح ادبی شعر معاصر تا قبل از انقلاب اسلامی» اند، به جز

- (۱) ابهام در شعر معاصر پست‌پسندیده است و معنی‌گریزی، از ویژگی‌های شعر این دوره است.
- (۲) مدح و ذم در شعر این دوره بسیار کم است.
- (۳) گرایش به نماد در تصاویر شعری بیش‌تر می‌شود.
- (۴) انتخاب وزن، متناسب با لحن طبیعی گفتار و زبان شعر است.

۱۳۱- همه‌ی گزینه‌ها به «ویژگی‌های سطح فکری نثر معاصر تا قبل از انقلاب اسلامی» اشاره دارد، به جز

- (۱) نثر داستانی این دوره تنوع مضمون دارد؛ مانند داستان‌های اقلیمی، شهری، کودکانه، زنانه و ...
- (۲) اساطیر یونانی، رومی، هندی و عبری رد پای آشکاری در داستان‌نویسی معاصر دارند.
- (۳) تأثیرپذیری از مکتب‌های فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا مانند رمانتیسم در ادبیات داستانی این دوره کم‌رنگ شد.
- (۴) در این دوره رمان‌های تاریخی، سیاسی، علمی، فلسفی و ... نگاشته می‌شوند.

۱۳۲- کدام اثر آل‌احمد از نظر زمان انتشار بر سایر آثار تقدم دارد؟

- (۱) دید و بازدید
 - (۲) سه‌تار
 - (۳) زیارت
 - (۴) مدیر مدرسه
- ۱۳۳- کدام عبارت درباره‌ی دوره‌ی معاصر و زمینه‌های آن نادرست است؟

- (۱) نثر داستانی معاصر با مجموعه داستان کوتاه «یکی بود، یکی نبود» از سیدمحمدعلی جمال‌زاده در سال ۱۳۰۴ آغاز شد.
 - (۲) مرتضی مشفق کاظمی در سال ۱۳۰۱ اولین رمان اجتماعی را با نام «تهران مخوف» منتشر کرد.
 - (۳) نخستین رمان تاریخی این دوره را محمدباقر میرزا خسروی با نام «شمس و طغرا» نوشت.
 - (۴) زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی را به معنای نوین آن، عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای با سفرنامه‌های خیالی خود ایجاد نمودند.
- ۱۳۴- همه‌ی شاعران نام‌برده در گزینه‌ها از گروه زیراند، به جز

«شاعرانی که پس از پیروزی انقلاب با ارزش‌ها و مفاهیم تازه‌ای که در زندگی اجتماعی شکل گرفته بود، هماهنگ شده و شاخه‌ی نیرومندی از ادب انقلاب را ادامه دادند. این گروه با تکیه بر پشتوانه‌ی ادبی و تلفیق آن با ارزش‌های نوین، به‌عنوان جریانی کمال‌یافته و پیشکسوت شناخته می‌شوند.»

- (۱) حمید سبزواری
 - (۲) حسین منزوی
 - (۳) سیدعلی موسوی گرمارودی
 - (۴) نصرالله مردانی
- ۱۳۵- بیت «در آن سرای که زن نیست، انس و شفقت نیست / در آن وجود که دل مرد، مرده است روان» سروده‌ی کیست؟
- (۱) سید محمدحسین بهجت تبریزی
 - (۲) رخشنده اعتصامی
 - (۳) هوشنگ ابتهاج
 - (۴) پرویز ناتل خانلری

۱۳۶- تشکیل نخستین کنگره‌ی نویسندگان و شاعران ایران مربوط به کدام دوره‌ی شعر معاصر پیش از انقلاب است؟

- (۱) چهارم
 - (۲) سوم
 - (۳) دوم
 - (۴) اول
- ۱۳۷- کدام اثر متعلق به شخصیت ادبی زیر است؟

«گرچه رشته‌ی تحصیلی‌اش ادبیات نمایشی بود و چند نمایش‌نامه هم چاپ کرد، اما در داستان‌نویسی، ادبیات کودک و نوجوان و قطعه‌ی ادبی نیز متمرکز شده و آثاری دارد.»

- (۱) دلاویزتر از سبز
 - (۲) آگه بابا بمیره
 - (۳) زمستان ۶۲
 - (۴) دو کبوتر دو پنجره یک پرواز
- ۱۳۸- آثار درج شده در هر گزینه متعلق به یک شخصیت ادبی است، به جز

- (۱) صدای سبز، خواب ارغوانی، برآشتن گیسوی تاک
- (۲) بزه‌ی گمشده‌ی راعی، آینه‌های دردار، دهکده‌ی پرملال
- (۳) آخر شاهنامه، زمستان، از این اوستا
- (۴) آتش خاموش، شهری چون بهشت، سووشون

۱۳۹- نام پدیدآورنده‌ی چند اثر در برابر آن نادرست ذکر شده است؟

«روزگار سپری شده‌ی مردم سال خورده (محمود دولت‌آبادی) / مهاجر کوچک (محمدرضا سرشار) / سفر ششم (علی مؤذنی) / شوهر آهو خانم (علی‌محمد افغانی) / خسی در میقات (جلال آل‌احمد) / گوشواره‌ی عرش (قیصر امین‌پور) / از آسمان سبز (سلمان هراتی) / سگ ولگرد (صادق هدایت)»

- ۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار
- ۱۴۰- در کدام گزینه به ترتیب به آثاری از «علی مؤذنی - سلمان هراتی - احمد محمود - قیصر امین‌پور» اشاره شده است؟
- ۱) چشم‌هایش - از این ستاره تا آن ستاره - زمین سوخته - تنفس صبح
- ۲) ظهور - ارزیابی شتاب‌زده - مدار صفر درجه - ظهر روز دهم
- ۳) ملاقات در شب آفتابی - چرند و پرند - تنگسیر - سنت و نوآوری در شعر معاصر
- ۴) دلاویزتر از سبز - دری به خانه‌ی خورشید - همسایه‌ها - طوفان در پراوتر

DriQ.com

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْرَدَاتِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۱۴۵ - ۱۴۱):

۱۴۱- «عبد الله من أطاع الله في أوامره أجاب الله دعواته»:

- ۱) ای بنده خدا هر کس از اوامر خدا اطاعت کرده، خدا به درخواست او پاسخ داده است!
- ۲) بنده خدا کسی است که از خداوند در اوامر او اطاعت کرده و خداوند به دعاهایش پاسخ داده است!
- ۳) ای بنده خدا هر که از خداوند در اوامر او اطاعت کند، خداوند درخواست‌هایش را اجابت می‌کند!
- ۴) کسی بنده خدا است که از خدا در اوامر او اطاعت می‌کند تا خدا درخواستش را اجابت کند!
- ۱۴۲- «ما أَكْثَرَ الَّذِينَ تَعَرَّضْتَ أَيَّامَهُمُ لِلتَّلَفِ وَ لَا يَدْرِكُونَ أَنْ عَمْرَهُمْ لَيْسَ شَيْئًا إِلَّا هَذِهِ الْأَيَّامُ»:
- ۱) چه بسیارند کسانی که روزهایشان را در معرض اتلاف قرار داده و درک نمی‌کنند که عمرشان فقط این روزهاست!
- ۲) چه زیاد شده‌اند کسانی که روزهایشان در معرض تباهی قرار گرفته و نفهمیده‌اند که عمرشان چیزی جز این روزها نیست!
- ۳) بسیار هستند کسانی که روزهای خود را در معرض اتلاف قرار می‌دهند و درنیاافته‌اند که عمر آن‌ها تنها همین روزهاست!
- ۴) چقدر زیادند کسانی که روزهایشان در معرض تباهی قرار گرفته و نمی‌فهمند که عمرشان چیزی جز این روزها نیست!

۱۴۳- عَيْنُ الصَّحِيح:

- ۱) نَسْتُضِيءُ بِأَنْمَتِنَا فِي الْحَيَاةِ وَ نَحْنُ نَقْتَدِي بِهِمْ: در زندگی از امامانمان روشنی می‌جوییم و از ایشان پیروی می‌کنیم!
- ۲) طَلَّابِي إِجْعَلُوا التَّوْفِيقَ حَظَّكُمْ بِأَدَاءِ الْوَاجِبَاتِ: دانش‌آموزان من با انجام تکالیف، موفقیت را بخت خود قرار دادند!
- ۳) إِلَهِي يَتَقَبَّلْ دَعَائِي وَ يُعِينَنِي لِتَحَقُّقِ أَهْدَافِي: خدای من درخواستم را می‌پذیرد و یاری‌ام می‌کند تا اهدافم محقق شوند!
- ۴) إِنْ أَحْبَبْتُ لِلغَيْرِ مَا تُحِبُّ نَفْسُكَ فَأَنْتَ مُنْصَفٌّ: اگر آن‌چه را برای خود دوست داری برای دیگران دوست بداری، تو بانصافی!

۱۴۴- عَيْنُ الْخَطَا لِتَكْمِيلِ الْفَرَائِغِ (حَسَبِ الْمَعْنَى):

«قَدْ تَلَجَّ الْفَرَّاسُ إِلَى لِإِنْقَازِ مِنْ»

- ۱) حیل - فراخ - المفترسات ۲) خداع - عَش - الصَّيَّادِينَ ۳) مأمن - أنفُس - الأخطار ۴) حيلة - قِطْ - الأعداء

۱۴۵- عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْمَفْهُوم:

- ۱) «الْحَيَاةُ مُسْتَمَرَّةٌ سِوَا ضَحَكٍ أَمْ بَكْيَةٍ»: الْحَيَاةُ تُضَجِّكُنَا وَ تُبْكِينَا!
- ۲) «يَزِي الْمُتَشَائِمُ الصُّعُوبَةَ فِي كُلِّ فُرْصَةٍ»: لَا تَوْجَدُ فُرْصَةً إِلَّا مَعَ صُعُوبَةٍ!
- ۳) «لَا شَيْءٌ أَحَقُّ بِالسَّجْنِ مِنَ اللِّسَانِ»: لَا يَسْتَحِقُّ بِالْحَبْسِ إِلَّا اللِّسَانُ!
- ۴) «أَحْسَنُ كَمَا تُحِبُّ أَنْ يُحْسَنَ إِلَيْكَ»: لَا تَهْتَمُّوا بِمَنَافِعِكُمُ الشَّخْصِيَّةِ فَقَطْ!

■ عَيْنُ الْمُنَاسِبِ فِي الْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ النَّالِيَةِ (۱۵۰ - ۱۴۶):

۱۴۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ فِي التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ وَ الْمَحَلِّ الْإِعْرَابِيِّ لِلْكَلِمَاتِ الْمَعْنِيَّةِ:

- ۱) هل علامة للمجتمع إلّا الروابط المتداخلة؟! اسم فاعل من باب «تفاعل» - مفرد مؤنث - معرب / صفة و منصوبة بالتبعية
- ۲) رَاقِبِ الْأَطْفَالَ مُرَاقِبَةً تَشْمَلُ جَمِيعَهُمْ! مصدر من باب «مفاعلة» - مفرد مؤنث - نكرة / مفعول مطلق للتأكيد و منصوب
- ۳) اسْتَمِعُوا لِلدَّرْسِ اسْتِمَاعَ الْمُتَفَقِّهِينَ! اسم فاعل من باب «تفعيل» - جمع سالم للمذكر - معرّف بأل / مضاف إليه و مجرور بالياء
- ۴) حَافِظُنَا يَا بَنَاتِي عَلَى أَمَالِكُنَّ! فعل أمر - جمع مؤنث مخاطب - مزيد ثلاثي من باب «تفاعل» - مبني / فعل و فاعله «بنات»

۱۴۷- عین الصحيح في العمليات الحسابية:

- (۱) أربعون رائدًا واحدٍ و عشرين يساوي اثنين و ستين.
(۳) أربعة في اثني عشرة يساوي ثمانية و أربعين.

۱۴۸- عین المستثنی منه محذوفاً:

- (۱) لا يجد العاقل سبباً للتقدم في الحياة إلا السعي!
(۳) يصل الساعون على ما يسعون له إلا الذين ييأسون!

۱۴۹- «عَادَ الفَرِيقُ الوَطَنِيَّ من مُباراةِ كُرَةِ القَدَمِ ...» عین الخطأ لیان نوع الفعل:

- (۱) عودةً صالحةً للتقدير!
(۳) عودةً أثارَتِ الفرحَ!
(۲) عوداً لأبطال ناجحٍ!
(۴) عوداً باعثةً للفرحِ!

۱۵۰- عین الخطأ في أسلوب النداء:

- (۱) يا أُمِّ يَعْجُزُ لسانی عن وصفِ حَبِّي لَكِ!
(۳) اللَّهُمَّ لَيْسَ لَنَا إِلَهٌ غَيْرُهُ في هذا العالمِ الْكَبِيرِ!
(۲) يا أيتها البلادُ العزیزةُ لَيْسَ لي وطنٌ غَيْرُكِ!
(۴) يا سماءُ متى تَخْرُجُ الشمسُ من وراءِ غيومِكِ!؟

تاریخ

DriQ.com

۱۵۱- کدام گروهک تروریستی، دکتر مفتاح از شخصیت‌های برجسته‌ی انقلابی را به شهادت رساند؟

- (۱) سازمان نقاب (۲) فرقان (۳) منافقین (۴) فداییان خلق

۱۵۲- نخستین مرحله‌ی برنامه‌های اصلاحی محمدرضاشاه با هدایت آمریکا چه نام داشت و در زمان نخست‌وزیری چه کسی آغاز شد؟

- (۱) انقلاب سفید - امیر اسدالله علم
(۳) اصلاحات ارضی - علی امینی
(۲) انقلاب سفید - امیرعباس هویدا
(۴) اصلاحات ارضی - امیر اسدالله علم

۱۵۳- در دوران توقف طولانی احمدشاه در اروپا، کدام اقدام رضاخان باعث افزایش محبوبیت او در کشور شد؟

- (۱) ساخت راه‌آهن
(۳) ایجاد ارتش منظم
(۲) برقراری امنیت
(۴) لغو قرارداد داریسی

۱۵۴- پس از کدام واقعه‌ی مهم زیر، هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد؟

- (۱) کشتار ۱۷ شهریور (۲) تبعید امام خمینی(ره) (۳) کودتای ۲۸ مرداد (۴) قیام ۱۵ خرداد

۱۵۵- کدام کشور، در جنگ جهانی دوم از کشورهای عضو محور بود؟

- (۱) چین (۲) روسیه (۳) فرانسه (۴) ژاپن

۱۵۶- در ابتدای جنگ تحمیلی، شورای امنیت سازمان ملل در مقابل یورش آشکار نیروهای رژیم بعثی عراق به خاک ایران، چه واکنشی نشان داد؟

- (۱) با صدور بیانیه‌ای به دو خواسته‌ی ایران، یعنی عقب‌نشینی به مرزها و تعیین متجاوز، توجه کرد.
(۲) بدون محکومیت متجاوز، تنها دو کشور را به خودداری از ادامه‌ی جنگ و تلاش برای حل مسالمت‌آمیز اختلافات فراخواند.
(۳) رژیم بعثی عراق را به عنوان متجاوز و آغازکننده‌ی جنگ معرفی کرد.
(۴) آشکارا از تجاوز ارتش صدام به خاک ایران حمایت کرد.

۱۵۷- کدام نهاد انقلابی، پیش از پیروزی انقلاب اسلامی تشکیل شد و وظیفه‌ی فراهم کردن زمینه‌ی انتقال قدرت را به عهده داشت؟

- (۱) شورای انقلاب (۲) دولت موقت
(۳) کمیته‌ی انقلاب اسلامی (۴) سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

۱۵۸- کدام گزینه، درباره‌ی وضعیت چین پس از پایان جنگ جهانی دوم صحیح است؟

- (۱) دولت آمریکا با یک کودتای نظامی، دولتی دست‌نشانده بر سر کار آورد.
(۲) میان هواداران بلوک غرب و شرق، جنگ داخلی درگرفت که با پیروزی هواداران غرب پایان یافت.
(۳) جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت و سرانجام کمونیست‌ها پیروز شدند.
(۴) قانون اساسی جدید آن کشور، دموکراسی را تقویت و قدرت سیاسی را از اختیار امپراتور و فرماندهان نظامی خارج کرد.

۱۵۹- در آغاز جنگ تحمیلی، فرماندهی ستاد جنگ‌های نامنظم در جبهه‌های تبرد علیه صدام چه کسی بود؟

- (۱) شهید رجایی (۲) شهید چمران
(۳) شهید دوران (۴) شهید صیاد شیرازی

۱۶۰- دکتر مصدق بلافاصله پس از رسیدن به نخست‌وزیری، هیتلی را به ریاست مهندس بازرگان با کدام مأموریت به خوزستان فرستاد؟

- (۱) خارج کردن مراکز و تأسیسات نفتی از حوزه‌ی اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس
- (۲) مذاکره با مسئولان انگلیسی شرکت نفت برای پذیرش قانون ملی شدن
- (۳) تجهیز نیروهای نظامی ایران برای مقابله با تهدید نظامی انگلستان
- (۴) پایان دادن به تحریکات انگلستان برای اعتصاب کارگران صنعت نفت

۱۶۱- آبرون‌سایید، فرماندهی نظامی نیروهای انگلیسی در ایران، در کدام شهر برای انجام هماهنگی‌های مربوط به کودتای سوم اسفند، با رضاخان ملاقات کرد؟

- (۱) اصفهان
- (۲) تبریز
- (۳) قزوین
- (۴) تهران

۱۶۲- مأموریت گروهی از نظامیان زبده‌ی آمریکایی که ۵ اردیبهشت ۱۳۵۹ در صحرای طیس پیاده شدند، چه بود؟

- (۱) تلاش برای ترور شخصیت‌های مهم انقلابی از جمله اعضای شورای انقلاب
- (۲) بمباران محل سکونت حضرت امام (ره) و برخی مراکز مهم در پایتخت
- (۳) یاری رساندن به گروهک‌های تروریستی داخلی برای مبارزه با نظام
- (۴) تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران

۱۶۳- پس از تبعید امام خمینی (ره)، اعضای حزب ملل اسلامی با کدام هدف، به نبرد مسلحانه با رژیم شاه دست زدند؟

- (۱) جلوگیری از افکار مارکسیستی مجاهدین خلق
- (۲) حمایت از هیئت‌های مؤتلفه‌ی اسلامی
- (۳) مخالفت با تصویب کاپیتولاسیون
- (۴) برقراری حکومت اسلامی

۱۶۴- نخستین کشور عربی که رئیس‌جمهورش با اسرائیل پیمان صلح امضا کرد، کدام است؟

- (۱) عربستان
- (۲) اردن
- (۳) مصر
- (۴) امارات

۱۶۵- دوره‌ی نوینی از غارت کشور ما به دست بیگانگان که به «استعمار نو» شهرت دارد، از چه زمانی آغاز شد؟

- (۱) تقسیم ایران به مناطق نفوذ روسیه و انگلستان
- (۲) آغاز سلطنت پهلوی
- (۳) اشغال ایران به دست متفقین در جنگ جهانی دوم
- (۴) به توپ بستن مجلس

۱۶۶- راه‌آهن سراسری که در زمان رضاشاه احداث شد، کدام شهرها را به هم متصل می‌کرد؟

- (۱) بندر ترکمن - بندر بوشهر
- (۲) بندر بوشهر - تهران
- (۳) تهران - بندر شاهپور
- (۴) بندر ترکمن - بندر شاهپور

۱۶۷- در نتیجه‌ی کدام حادثه، کشور آمریکا به طور رسمی وارد جنگ جهانی دوم شد؟

- (۱) هجوم ارتش آلمان به شوروی و احتمال دسترسی به چاه‌های نفت آن
- (۲) اشغال شبه‌جزیره‌ی بالکان و اروپای شرقی به دست نیروهای محور
- (۳) حمله‌ی ژاپنی‌ها به ناوگان ایالات متحده‌ی آمریکا در پلر هاربر
- (۴) غرق شدن چند ناو آمریکایی در حملات زیردریایی‌های آلمان

۱۶۸- در کدام شهر، اعتراضات مردم به توهین به امام خمینی (ره) در روزنامه‌ی اطلاعات، به خاک و خون کشیده شد؟

- (۱) قم
- (۲) کرمان
- (۳) تبریز
- (۴) اصفهان

۱۶۹- پس از پیروزی قیام ۳۰ تیر ۱۳۳۱، به تدریج چه تغییری در شرایط نهضت ملی شدن صنعت نفت ایران پدید آمد؟

- (۱) همدلی و یکپارچگی احزاب و گروه‌های سیاسی و مذهبی، به اوج خود رسید.
- (۲) اقتدار دکتر مصدق و اختیارات او در اداره‌ی دولت کاهش یافت و شاه به تدریج بر امور مسلط شد.
- (۳) نقش روحانیون در نهضت ملی شدن صنعت نفت بیش‌تر شد و آیت‌الله کاشانی به تدریج محور وحدت جنبش شد.
- (۴) همکاری و اتحاد رهبران، شخصیت‌ها، احزاب و گروه‌های دست‌اندرکار نهضت به تفرقه و دشمنی تبدیل شد.

۱۷۰- در ۳۰ تیر ۱۳۳۱، مردم در مخالفت با نخست‌وزیری چه کسی به خیابان‌ها ریختند؟

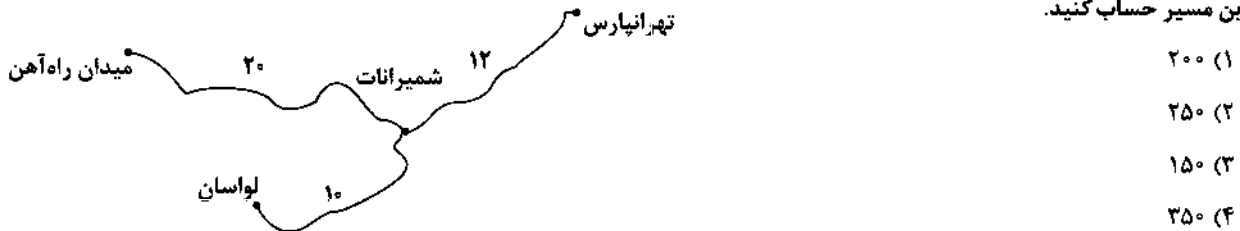
- (۱) امیر اسدالله علم
- (۲) احمد قوام
- (۳) فضل‌الله زاهدی
- (۴) حاج‌علی رزم‌آرا

۱۷۱- امروزه چگونه می‌توان قابلیت دسترسی و کارایی یک شبکه را بررسی کرد؟

- (۱) تحلیل هزینه‌های ساخت
(۲) مدیریت حمل و نقل و «حمل و نقل پایدار» در یک مسیر
(۳) تحلیل مسیرها و گرده‌ها
(۴) محاسبه‌ی نوع و حجم محموله و سرعت و زمان انتقال آن

۱۷۲- با توجه به شکل فرضی زیر، مسیر مستقیم یا کوتاه‌ترین مسیر قابل احداث بین شمیرانات و لواسان ۴ کیلومتر است. شاخص انحراف را برای این مسیر حساب کنید.

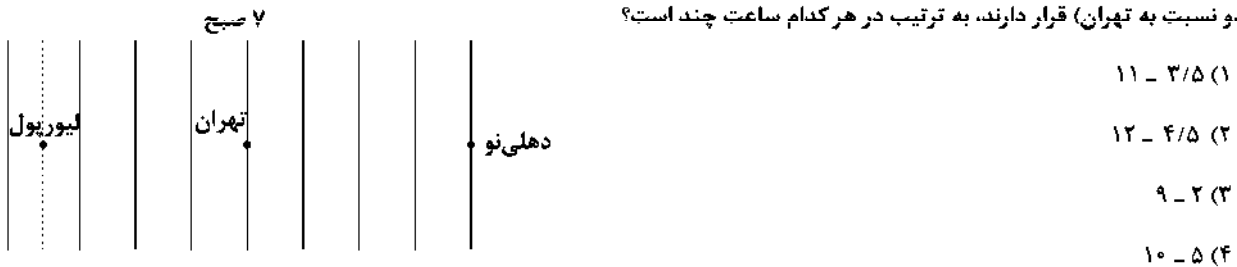

۱۷۳- کدام موارد در ارتباط با «راهکارهای بهبود حمل و نقل شهری» به درستی بیان شده است؟

- (الف) به قطارهای خیابانی در سطح خیابان‌ها به صورت ریلی، مونوریل می‌گویند.
(ب) در سال ۲۰۱۳ م. در بیش از ۳۰۰ شهر پایتختی از اتوبوس‌های برقی استفاده شده است.
(ج) دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۱۰ کیلومتر مسافت در شهرهاست.
(د) در کشورهای هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری بین ۳۰ تا ۵۰ درصد است.
(ه) در شهرهای بناب و میاندوآب ایران، اغلب خانواده‌ها دوچرخه دارند.

- (۱) «الف» - «ج» (۲) «ب» - «ه» (۳) «د» - «ه» (۴) «ج» - «ه»

۱۷۴- با توجه به شکل فرضی زیر، در شهر تهران ساعت ۷ صبح و شهر لیورپول در ۵/۵ درجه‌ی غربی و شهر دهلی‌نو در ۶۰ درجه‌ی شرقی (هر دو نسبت به تهران) قرار دارند، به ترتیب در هر کدام ساعت چند است؟

۱۷۵- دور شدن یا نزدیک شدن یا در کنار هم لغزیدن صفحات زمین، ابتدا موجب چه تغییری در پوسته‌ی زمین می‌شود؟

- (۱) زمین‌لرزه (۲) آزاد شدن انرژی (۳) جابه‌جایی گسل‌ها (۴) کشیدگی و فشردگی

۱۷۶- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام گمربندهای مهم زلزله‌خیز جهان می‌باشند؟

- (الف) در حال باز شدن و گسترش
(ب) آمریکای جنوبی، استرالیا و آمریکای شمالی
(ج) قاره‌ی آفریقا و هند

- (۱) میانی اقیانوس اطلس - میانی آلپ، هیمالیا - اطراف اقیانوس آرام
(۲) میانی آلپ، هیمالیا - میانی اقیانوس اطلس - اطراف اقیانوس آرام
(۳) میانی اقیانوس اطلس - اطراف اقیانوس آرام - کوهستانی آلپ، هیمالیا
(۴) کوهستانی آلپ، هیمالیا - اطراف اقیانوس آرام - میانی اقیانوس اطلس

۱۷۷- کدام موارد از خصوصیات «حوضه‌های گرد» است؟

(الف) در این حوضه‌ها، به علت انشعابات پراکنده‌ی سرشاخه‌ها که اندازه‌ی طول آن‌ها متفاوت است، همگی جریان‌ها هم‌زمان به خروجی نمی‌رسند.

(ب) در این حوضه‌ها، مدت زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری، مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند.

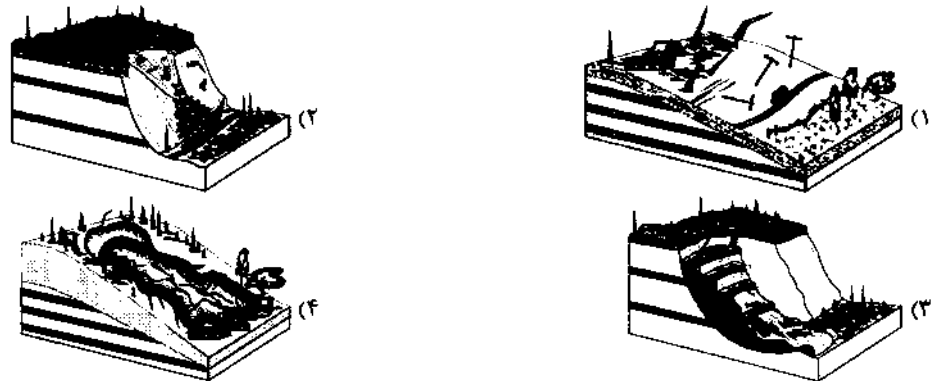
(ج) در این حوضه‌ها، مدت زمان بیش‌تری صرف می‌شود تا آب آبراهه‌ها خارج شوند.

(د) هر چه شکل حوضه‌ی آبخیز گردتر و شیب آن بیش‌تر باشد، سیل خیزتر است.

(ه) در این حوضه‌ها، آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.

- (۱) «الف» و «ج» (۲) «ب» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «ه»

۱۷۸- کدام شکل مهم‌ترین و خسارت‌بارترین حرکات دامنه‌ای را نشان می‌دهد؟

۱۷۹- کدام گزینه از «روش‌های غیرسازه‌ای» مدیریت پیش از وقوع سیل است؟

- (۱) اصلاح بسترهای رودخانه‌ها و ایجاد کانال‌های انحرافی
(۲) اجرای روش‌های آبخیزداری و تقویت پوشش گیاهی حوضه
(۳) ایجاد دیواره‌های مهارکننده و پایدارکننده در بستر رودخانه‌ها
(۴) احداث سدهای ذخیره‌ای یا تنظیمی (هدایت و اصلاح شیب آبراهه‌ها)

۱۸۰- کدام گزینه تعریف کامل «سنجش از دور» است؟

- (۱) دانش و فن جمع‌آوری اطلاعات از پدیده‌های سطح زمین از طریق مشاهده‌ی غیرمستقیم با استفاده از سنجنده‌ها و پردازش اطلاعات دریافت‌شده است.
(۲) مطالعه‌ی بخشی از سطح زمین که پرتوهایی را از منابع گوناگون مانند خورشید دریافت می‌کند و به صورت امواج الکترومغناطیس بازتاب می‌دهد.
(۳) مطالعه و استفاده از ماهواره‌ها در زمینه‌های انرژی، منابع طبیعی، هواشناسی، توسعه‌ی شهری، زیست‌محیطی و مخاطرات طبیعی را می‌گویند.
(۴) سنجنده‌های ماهورامی را می‌گویند که طیف‌های مختلف بازتاب‌شده از سطح زمین را به صورت طیف‌های الکترومغناطیس دریافت و ثبت می‌کنند.

۱۸۱- چرا خط روز گردان در برخی نقاط انحراف پیدا کرده است؟

- (۱) یک روز به تقویم اضافه شود و در مدار ۱۸۰ درجه‌ی غربی باشد.
(۲) یک روز از تقویم کم شود و در مدار ۱۸۰ درجه‌ی شرقی باشد.
(۳) از مشکلات روز تقویمی در مکن‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از آن‌ها عبور می‌کند، جلوگیری شود.
(۴) باعث می‌شود تقویم در مکان‌های مختلف کم یا زیاد و ساعت‌های مناطق گوناگون جهان مختلف باشد.

۱۸۲- کدام گزینه مهم‌ترین کاربرد دستگاه‌های گیرنده‌ی «GPS» است؟

- (۱) تعیین موقعیت جغرافیایی
(۲) نمایش وضعیت آب و هوایی مکان‌ها
(۳) نمایش لحظه‌به‌لحظه‌ی فاصله از مبدأ تا مقصد
(۴) نمایش نقشه‌ی شهرها و مکان‌ها به صورت سه‌بعدی

۱۸۳- کدام گزینه علت اصلی لوزه‌خیزی بالای سرزمین ایران است؟

- (۱) واگرایی صفحات اقیانوس هند و برخورد با صفحه‌ی آلپ - هیمالیا
(۲) همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا
(۳) واگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا
(۴) همگرایی صفحات اقیانوس هند و آلپ - هیمالیا

۱۸۴- چند مورد در ارتباط با «خصوصیات دشت‌های سیلابی» به درستی بیان شده است؟

- (الف) دشت سیلابی در واقع زمین‌های خشک و نیمه‌خشک مجاور رود است.
(ب) دشت سیلابی رود در اغلب ایام سال خشک است.
(ج) در برخی از مناطق ایران در دوره‌ی خشک و بدون بارش سال در سطح بستر سیلابی محصولات کشاورزی می‌کارند.
(د) سطح دشت‌های سیلابی از رسوبات آبرفتی پوشیده می‌شود.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۱۸۵- کدام گزینه مهم‌ترین پیامد خشکسالی است؟

- (۱) کاهش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونتگاه‌ها
(۲) افزایش جمعیت و مقدار مصرف آب و نبود مدیریت صحیح
(۳) کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی
(۴) گرم شدن آب و هوای کوه‌ی زمین و بی‌نظمی‌های بارش

۱۸۶- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارت‌های زیر را در ارتباط با «عوامل مؤثر در وقوع سیل» به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) بیش‌تر سیل‌ها پس از یک بارش شدید و سریع جاری می‌شوند.
(ب) هر چه حوضه‌ی رود درازتر و کشیده‌تر باشد، سیل‌خیزی بیش‌تری دارد.
(ج) هر قدر حوضه‌ی آبخیز یک رود، وسیع‌تر باشد، آبدهی آن کم‌تر است.
(د) در بین عناصر آب و هوایی، حجم بارش و مدت زمان آن، نقش مهمی در وقوع سیل دارد.

(۱) ص - ص - ص - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - غ - غ - ص

۱۸۷- در سال‌های اخیر استان‌داری هر استان برای تعیین حریم سیل‌گیر رودخانه‌های سیل‌خیز، چه کاری انجام داده است؟

- (۱) تقویت پوشش گیاهی
(۲) نصب میله
(۳) احداث سدهای ذخیره‌ای
(۴) ایجاد کانال‌های انحرافی

۱۸۸- کدام گزینه در ارتباط با «نقش زیربنایی رودخانه در ایجاد زمین‌لغزش‌ها» به درستی بیان شده است؟

- (۱) در دره‌های پرشیب کوهستانی، رودها با حفر و فرسایش کناره‌ی آبراهه‌ها، تکیه‌گاه دامنه را از بین می‌برند.
(۲) ساخت‌وساز بر روی دامنه‌ها باعث افزایش وزن دامنه‌ها، فشار روی آن‌ها و ناپایداری‌شان می‌شود.
(۳) لرزش‌هایی که در راستای بستر رود باشند، موجب گسیختگی مواد منفصل از سطح پایدار زیربنای دامنه می‌شود.
(۴) بارش‌هایی که شدت آن‌ها کم‌تر اما مدت آن‌ها بیش‌تر است، تأثیر بسیار بیش‌تری در ناپایداری دارند.

۱۸۹- کدام موارد داده‌های مربوط به مدیریت خشکسالی در ایران را به درستی بیان کرده است؟

- (الف) میانگین بارندگی سالانه در کشور پهناور ایران به طور میانگین ۳۵۰ میلی‌متر است.
(ب) میانگین بارندگی خشکی‌های زمین ۵۰۰ میلی‌متر است.
(ج) حدود ۱۰ درصد از سطوح کشاورزی کشور بارندگی بیش از ۵۰۰ میلی‌متر در سال دارند.
(د) مهم‌ترین عامل تهدیدکننده‌ی بخش کشاورزی در کشور ما خشکسالی است.

(۱) «ج» و «د» (۲) «الف» و «د»

(۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «ب»

۱۹۰- کدام گزینه مربوط به «خصوصیات ماهواره‌های لندست» است؟

- (۱) ماهواره‌های مخابراتی که تقریباً هر ۲۴ ساعت دوبار به دور کره‌ی زمین می‌چرخند.
(۲) ماهواره‌های هواشناسی که تقریباً هر ۲۴ ساعت یکبار به دور کره‌ی زمین می‌چرخند.
(۳) ماهواره‌های منابع زمینی که تقریباً هر ۲۴ ساعت یکبار به دور کره‌ی زمین می‌چرخند.
(۴) ماهواره‌های منابع روی زمین و هواشناسی که تقریباً هر ۲۴ ساعت دوبار به دور کره‌ی زمین می‌چرخند.

۱۹۱- علت هر عبارت را کدام گزینه نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- شکل‌گیری قدرت مقبول ولی غیرمشروع
 - تأثیرگذاری بیش‌تر سلبریتی‌ها نسبت به دولت‌ها
 - سازگاری نظام سیاسی لیبرال دموکراسی با فرهنگ جهان غرب
 - تعمیم دادن نتایج مطالعه بر روی طبیعت به تمامی مکان‌ها و زمان‌ها
- (۱) قدرت برخلاف حکم و قانون الهی و تبعیت همراه با کراهت باشد - می‌توانند جریان‌ساز باشند - دارای مقبولیت اجتماعی و مشروعیت حقیقی است - نظم جهان‌شمول پدیده‌های طبیعی و اجتماعی
- (۲) قدرت برخلاف ایدئولوژی‌های بشری و تبعیت از روی رضایت است - شکل‌گیری انقلاب‌های رنگین - رویکرد دنیوی به جهان اجتماعی - نظم جهان‌شمول پدیده‌های فرهنگی و اجتماعی
- (۳) قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد، اما تبعیت از روی رضایت است - ارتباطات اجتماعی گسترده در فضای مجازی - رویکرد دنیوی به جهان هستی - نظم جهان‌شمول طبیعت
- (۴) قدرت مطابق خواست و اراده‌ی بشری است و تبعیت از روی کراهت است - استفاده از قدرت نرم رسانه‌ها - فقط می‌توان از مشروعیت حقیقی سخن گفت و نمی‌توان از مقبولیت نظام حرف زد - نظم جهان‌شمول قوانین طبیعت

۱۹۲- کدام گزینه جدول زیر را کامل می‌کند؟

آریستو کراسی	(الف)	اقتدار	قدرت نرم
(ج)	قدرت برای رسیدن به هدف معین سازمان باید.	(د)	(ب)

- سیاست

- قدرت مقبول که به صورت رسمی پذیرفته شده باشد.

- فرهنگ و جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز را مطابق منافع خود

تغییر می‌دهد.

- حکومت نخبگانی است که از امتیازات طبقاتی برخوردار بوده‌اند.

(۲) الف - ب - ج - د

(۱) ج - الف - د - ب

(۴) الف - د - ب - ج

(۳) ب - ج - الف - د

۱۹۳- هر عبارت به ترتیب پیامد، مفهوم و علت کدام گزینه است؟

(الف) معرفی قدرت به عنوان یک پدیده‌ی خنثی و فاقد معنا از سوی جامعه‌شناسان پوزیتیویست

(ب) قدرتی که مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی باشد.

(ج) منفعل ساختن انسان‌ها در برابر وضعیت موجود

(۱) توانایی ارائه‌ی ملاک برای ارزیابی علمی - نظام سیاسی - محافظه‌کار بودن رویکردهای انتقادی و تجویزی

(۲) ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت - مشروعیت قدرت - محافظه‌کار بودن رویکردهای پوزیتیویستی و تفهیمی

(۳) ارزش‌زایی و معنازایی قدرت - سیاست - توانایی ارائه‌ی راهکار برای بهتر ساختن وضعیت موجود

(۴) ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت - مقبولیت قدرت - عدم توانایی ارائه‌ی راهکار برای بهتر ساختن وضعیت موجود

۱۹۴- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «قدرت سخت» نادرست است، ولی در رابطه با «الیگارش» درست است؟

(۱) با کمک ابزارهایی مانند رسانه‌ها و نهاد آموزشی اعمال می‌شود - حکومت اکثریتی از سرمایه‌داران است که در برابر مردم مسئول هستند و براساس فضیلت، قدرت را اعمال می‌کنند.

(۲) از طریق ابزارهای خشن و به طور آشکار توسط نهادهای نظامی اعمال می‌شود - حکومت یک فرد که براساس فضیلت قدرت را اعمال می‌کند و از امتیاز طبقاتی برخوردار است.

(۳) در گذشته، نبرد بین دولت‌ها در قلمرو سرزمینی و با ابزار نظامی صورت می‌گرفت - حکومت اقلیتی است که براساس خواست و میل خود حکومت می‌کنند.

(۴) در گذشته، قدرت سخت یک کشور موجب سلطه‌ی اقتصادی و فرهنگی بر سایر کشورها می‌شد - حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران است که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند.

۱۹۵- به ترتیب هر عبارت نشانه‌ی کدام گزینه است؟

- شعار جمهوری فرانسه بر سر در کلیسا پس از قانون ۱۹۰۵م مبنی بر جدایی دین از سیاست

- در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

(۱) تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی - با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد.

(۲) تأثیر نظام سیاسی بر نظام اقتصادی - دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه‌ی افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند.

(۳) تأثیر نظام فرهنگی بر نظام سیاسی - نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی است.

(۴) تأثیر نظام اقتصادی بر نظام فرهنگی - نقطه‌ی شروع رقابت‌ها یکسان می‌شود و با از بین رفتن انگیزه‌ی رقابت، راه پیشرفت مادی مسدود می‌گردد.

۱۹۶- کدام گزینه تدابیر دولت را برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی در رویکرد عدالت اجتماعی نشان نمی‌دهد؟

(۱) دولت برای حمایت از اقشار کم‌درآمد، آن‌ها را در زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهد.

(۲) نیازهای ضروری همه‌ی افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین می‌کند.

(۳) دولت تلاش می‌کند با از میان برداشتن مالکیت خصوصی و طبقه‌ی پایین جامعه، برای همگان شرایط یکسانی ایجاد کند.

(۴) از ثروتمندان مالیات می‌گیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده می‌کند.

۱۹۷- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

مدل لیبرال	(الف)	مهم دانستن عدالت اقتصادی
(ب)	به بهانه‌ی عدالت اجتماعی آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.	(ج)

(۱) مدل عدالت اجتماعی - نابرابری اجتماعی پیامد روابط سلطه‌جویانه میان انسان‌ها است - مدل کمونیستی

(۲) جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند - هیچ جامعه‌ای از گذشته تا به حال قشربندی اجتماعی نداشته است - تأکید بر کارکردهای قشربندی اجتماعی

(۳) مدل کمونیستی - در نظام فئودالی، دهقانان شبیه برده بودند، مالک چیزی نبودند و به فئودال تعلق داشتند - مدل عدالت اجتماعی

(۴) نه با رهاسازی مطلق موافق است و نه با کنترل مطلق - تأکید بر کارکردهای قشربندی اجتماعی - نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست.

۱۹۸- کدام گزینه با تصاویر زیر مرتبط است؟

(۱) جامعه‌شناسان پوزیتیویستی با داوری وضعیت موجود، زمینه‌ی شکل‌گیری ساختارهای اجتماعی انسانی‌تر و اخلاقی‌تر را فراهم کردند.

(۲) جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کنند تا از سلطه‌ی چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری کنند.

(۳) در دیدگاه جامعه‌شناسان تفسیری، بی‌توجهی به ساختارهای اجتماعی و نادیده گرفتن آن‌ها به معنای چشم‌پوشی از آثار و پیامدهای مخرب آن‌ها نیست، زیرا به تدریج کنترل آن‌ها را ممکن می‌سازد.

(۴) جامعه‌شناسان انتقادی همانند جامعه‌شناسان تفهیمی بر توانایی و خلاقیت افراد در ساختن جهان اجتماعی تأکید می‌کنند و توجه رویکرد تفهیمی به ساختارهای اجتماعی و تأثیر آن‌ها را درست می‌دانند.

۱۹۹- دو ارتباط با مفهوم «سیاست هویت» کدام گزینه نادرست است؟

(۱) برخی از پیدایش سیاست هویت به باز شدن جعبه‌ی پاندورا یاد می‌کنند که دیگر تشخیص و تمیز خوبی‌ها و بدی‌ها امکان‌پذیر نبود و پلیدی‌هایی گسترش یافتند که قبل از آن وجود نداشت.

(۲) پیامد آن چندپارگی سیاسی و فرهنگی درون جوامع است که به صورت افراطی بر تفاوت‌ها و گوناگونی‌ها تأکید می‌کند.

(۳) در دوره‌ی پسامدرن، همه‌ی آن‌چه در دوره‌ی مدرن پدید آمده بود، مورد تأیید قرار گرفت که سیاست هویت محصول این دوران است و هویت‌ها موضوعی برای تثبیت و همسان‌سازی گروه‌های مختلف شدند.

(۴) به رسمیت شناختن و حمایت کردن گروه‌های به حاشیه رانده‌شده را به دنبال دارد که جشن سال نوی چینی در آمریکا نمونه‌ای از آن است.

۲۰۰- اشتراک تصاویر زیر را کدام گزینه نشان می‌دهد؟

(۱) در مدل تکثرگرا، تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی، حفظ و حتی تشدید می‌گردد و موجب چندپارگی سیاسی و فرهنگی می‌شود.

(۲) در مدل همانندسازی، گسترش برابری و رفع تبعیض‌های قومی و گروهی در بعد اجتماعی هویت مورد توجه قرار می‌گیرد و بر سهیم شدن اقوام و گروه‌ها در قدرت سیاسی تأکید می‌شود.

(۳) اساس روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی، نفی و طرد دیگری متفاوت است که در نسل‌کشی دیگری شری است که باید نابود شود، اما در سایر روش‌ها، دیگری شری است که امکان اصلاح او با اعمال فشار وجود دارد.

(۴) مدل تکثرگرا، گروه‌های به حاشیه رانده‌شده را به رسمیت می‌شناسد و از آن حمایت می‌کند و سعی در حل منازعات گروهی و قومی دارد و آنان را از تسهیلات و خدمات آموزشی و بهداشتی محروم می‌سازد.

۲۰۱- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره‌ی مدرن	(الف)	(ب)
(ج)	گاهی بر بعد فرهنگی هویت و تمایزات زبانی، قومی و مذهبی تأکید می‌شود.	کوتلاکی، مردم‌شناس یونانی با انجام پژوهش میدانی، مقاله‌ای با عنوان «الگوهای رفتاری و فرهنگی ایرانیان» ارائه کرده است.

(۱) شناخت متقابل هویت‌ها - الگوی تعارف - دولت‌ها آن را برای از بین بردن تفاوت‌های هویتی گروه‌های مختلف در پیش گرفتند.

(۲) مدل تکثرگرا - شناخت متقابل هویت‌ها - تنوع و حتی بی‌ثباتی و تغییرات مداوم هویت‌ها مطلوب دانسته می‌شود و هویت ملی نامطلوب پنداشته می‌شود.

(۳) مدل همانندسازی - مدل تکثرگرا - تفاوت‌های موجود میان گروه‌های قومی و زبانی حفظ و حتی تشدید می‌گردد.

(۴) مدل تکثرگرا - الگوی تعارف - پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه

۲۰۲- علت هر عبارت را کدام گزینه نشان می‌دهد؟ (به ترتیب)

- رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری
- عدم ثبات فرهنگ‌ها

- شکل‌گیری دولت‌هایی که خود را با هویت دینی مسیحی نمی‌شناختند.

(۱) پیروی از الگوی تعارف - جهانی شدن و توسعه‌ی ارتباطات - ظهور جهان متجدد

(۲) پیامد الگوی همانندسازی - سیاست هویت - ظهور دوره‌ی مدرن

(۳) تبعیت از شناخت متقابل هویت‌ها - الگوی همانندسازی - ظهور دوره‌ی پسامدرن

(۴) تنوع و تکثر هویت‌ها - شکل‌گیری جهانی بدون مرز - ظهور جهان متجدد

۲۰۳- هر عبارت به کدام مفهوم اشاره دارد؟ (به ترتیب)

- علم به نفس و علم توحید

- علوم‌ی که نیازهای روزمره‌ی جامعه‌ی اسلامی را برطرف می‌کنند.

- زیرمجموعه‌ی علوم انسانی در دیدگاه فارابی

(۱) علوم نافع - علوم اجتماعی - علم اجتماعی

(۲) علوم اجتماعی - نافع‌ترین علوم - علم ابزاری

(۳) نافع‌ترین علوم - علوم ابزاری - علم اجتماعی

(۴) علوم ابزاری - علوم ابزاری - علم اجتماعی

۲۰۴- کدام گزینه به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

الف) جوامع اساطیری از جوامع جاهله می‌باشند که در آن علمی که از ارزش‌ها و آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

ب) فقه، مسائل اجتماعی را توصیف یا تبیین می‌کند و درباره‌ی چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعه‌ی اسلامی، احکام و قواعدی را مطرح می‌کند.

ج) عقل عملی، علوم‌ی مانند ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد.

د) اشتراک مدینه‌ی فاسقه و مدینه‌ی ضاله در نظریه‌ی فارابی، انحراف از مدینه‌ی فاضله است.

(۱) غ - ص - غ (۲) ص - غ - ص (۳) غ - ص - غ (۴) ص - غ - غ

۲۰۵- هر عبارت به ترتیب پیامد، مفهوم و علت کدام گزینه را نشان می‌دهد؟

- محافظه‌کار بودن جامعه‌شناسی ابن‌خلدون

- عامل انسجام قومی و پیوستگی در هر گروه اجتماعی در دیدگاه ابن‌خلدون

- بی‌بهره بودن از علوم عقلی

(۱) عدم توجه به جامعه‌ی آرمانی - عصبیت - جوامع بادیه‌نشین و شهرنشین

(۲) دریافت خود را به همه‌ی جوامع تعمیم می‌دهد - عدالت - مدینه‌ی فاسقه و جاهله

(۳) عدم توجه به روش عقلی و استفاده‌ی بیش‌تر از روش حسی و تجربی - عصبیت - مدینه‌ی جاهله

(۴) استفاده از روش تجربی و تفهیمی - عقلانیت - جوامع بادیه‌نشین و شهرنشین

۲۰۶- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟ (به ترتیب)

(۱) جامعه‌شناسی تفسیری - عقل عام - جامعه‌شناسی انتقادی

(۲) جامعه‌شناسی انتقادی - عقل تجربی - جامعه‌شناسی تجویزی

(۳) جامعه‌شناسی پوزیتیویستی - عقل تفهیمی - جامعه‌شناسی انتقادی

(۴) جامعه‌شناسی انتقادی - عقل تفسیری - جامعه‌شناسی پوزیتیویستی

(الف)	(ج)	(ب)
به دنبال عقلانیتی است که ظرفیت و توان داوری ارزشی داشته باشد.	عقل ابزاری و دانش تبیینی	برای فهم گفتار و متن به کار می‌رود.

۲۰۷- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «علم فقه» درست است، ولی در رابطه با «نظریات میرزای نائینی» نادرست است؟

(۱) جامعه‌ای را مطلوب می‌داند که اولاً روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم عادلانه باشد و حاکمان و کارگزاران آن نیز مطابق نظر مردم مردم عمل کنند - معتقد بود که مردم ایران می‌توانند با مشارکت و حضور فعال خود، جامعه‌ای ایجاد کنند که هر دو ویژگی جامعه‌ی مطلوب را داشته باشد.

(۲) نه تنها ویژگی‌های جامعه‌ی مطلوب و آرمانی را مشخص می‌کند، بلکه راه‌های برون‌رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را تجویز می‌کند - نظام مشروطه نه تنها ویژگی اول جامعه‌ی مطلوب را برقرار می‌سازد تا مردم از طریق مجلس، ساختارهای اجتماعی را به گونه‌ای عادلانه شکل دهند، بلکه ویژگی دوم را نیز محقق می‌سازد.

(۳) مسائل اجتماعی را توصیف و تبیین می‌کند و درباره‌ی چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعه‌ی اسلامی، احکام و قواعدی را مطرح می‌کند - مردم در مشروطه با کمک مجلس شورا، ویژگی اول نظام اسلامی را محقق می‌سازند.

(۴) فقه اسلامی با به رسمیت شناختن تفاوت‌های قومی و نژادی، این تفاوت‌ها را به فرصتی برای شکل‌گیری امت اسلامی تبدیل کرد - مشروطه به معنای مشروط کردن حاکمان و حکومتی است که در چارچوب مقررات عادلانه‌ی مجلس عمل کند.

۲۰۸- در ارتباط با «ویژگی‌ها و ظرفیت‌های علوم اجتماعی جهان اسلام در مقایسه با علوم اجتماعی جهان متجدد» کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) عقلانیت مورد استفاده در جهان اسلام در تولید دانش علمی نسبت به محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد و هم‌ای عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان می‌دهد.
- (۲) علم اجتماعی جهان اسلام از منابع و ابزارهای تجربی برای توصیف و تبیین مسائل اجتماعی استفاده خواهد کرد، ولی تبیین‌های علمی جهان اسلام به شناخت تجربی محدود نمی‌شود.
- (۳) علم اجتماعی جهان اسلام علاوه بر تبیین وضعیت موجود جهان اسلام، درباره‌ی وضعیت مطلوب و آرمانی جامعه‌ی اسلامی و هم‌چنین جامعه‌ی جهانی نیز داوری خواهد کرد.
- (۴) این دانش براساس تعریفی از علم خواهد بود که متناسب با معنای علم در جهان اسلام است.

۲۰۹- هر عبارت نشانه‌ی کدام مفهوم است؟ (به ترتیب)

- علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد.
- واقعیت‌هایی که مستقل از آگاهی و اراده‌ی انسان است، مانند موضوع فلسفه را شناسایی می‌کند.
- گروه، خانواده و قانون از دیدگاه علامه طباطبایی
- ارزیابی عدالت و ظلم را امکان‌پذیر می‌سازد.

- (۱) عقل نظری - عقل نظری - علوم انسانی - عقل نظری
- (۲) عقل عملی - عقل عملی - علوم اجتماعی - عقل عملی
- (۳) عقل نظری - عقل عملی - اعتباریات - عقل نظری
- (۴) عقل عملی - عقل نظری - اعتباریات - عقل عملی

۲۱۰- کدام گزینه با جدول زیر مرتبط است؟

جامعه‌شناسی	جامعه‌شناسی	علوم اجتماعی
تفسیری	انتقادی	جهان اسلام
(ب)	(الف)	(ج)

- تفسیر را در تقابل با تبیین می‌دانند.
- از ظرفیت جهان‌شمول عقل خاص و وحی برای داوری ارزش‌ها کمک می‌گیرند.
- از نشان دادن معیار جهان‌شمولی که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان باشد، درمی‌ماند.

- (۱) الف - ج - ب
- (۲) ج - ب - الف
- (۳) ب - ج - الف
- (۴) ب - الف - ج

DriQ.com

فلسفه

۲۱۱- هرجا که سهروردی از خورشید طلوع‌کننده و غروب‌کننده سخن می‌گوید، تفسیر کلام او را باید بر چه مبنایی انجام داد؟

- (۱) قاعده‌ی امکان اشرف
 - (۲) معنای دووجهی کلمه‌ی اشراق
 - (۳) مراتب انوار
 - (۴) جغرافیای نور و ظلمت
- ۲۱۲- کدام یک توانایی فرهنگ اسلامی را در وسعت نظر، بیش‌تر به نمایش می‌گذارد؟
- (۱) حکمت اشراقی سهروردی
 - (۲) حکمت مشایی ابن‌سینا
 - (۳) کلام عقل‌گرای معتزله
 - (۴) عرفان نظری محی‌الدین عربی
- ۲۱۳- به نظر شیخ اشراق، ارباب انواع هستند.
- (۱) همان انوار مدبر جهان طبیعت هستند.
 - (۲) واسطه‌ی عالم طبیعت و انوار قاهر هستند.
 - (۳) بخشی از انوار قاهر هستند، اما به صورت عرضی.
 - (۴) زنجیره‌ی طولی انوار در عالم مثل هستند.

۲۱۴- کدام گزینه، صورت علمی نادرست است؟

- (۱) از آن جهت که از شیء خارجی حکایت می‌کند، علم حصولی محسوب می‌گردد.
- (۲) با علم حضوری نسبت به آن آگاه می‌شویم، چون صورت دیگری از آن در ذهن نیست.
- (۳) نسبت به آن علم بی‌واسطه داریم که خود آن علم هم متکی به علم حضوری نفس به خود است.
- (۴) در ذهن حاضر است و در پرتو نورانیت نفس آشکار شده و علم به آن بر هر علم دیگری مقدم است.

۲۱۵- کدام مورد بیانگر هدف فیلسوف است؟

- (۱) اتصال به هستی
 - (۲) دفاع از دین
 - (۳) فهم جهان
 - (۴) تبیین عقلانی
- ۲۱۶- علت پیوند و استهلاک جریان‌های فکری عالم اسلام مشترک آن‌ها بود.
- (۱) روش
 - (۲) موضوع
 - (۳) هدف
 - (۴) مبنای

۲۱۷- کدام گزینه درباره‌ی هدف پایزید بسطامی درست است؟

- (۱) اتصال به حقیقت هستی است.
- (۲) اندکی به برهان عقلی نیازمند است.
- (۳) رسیدن به تصویر صحیح و جامع از جهان است.
- (۴) استفاده از عشق و مجذوبیت در شناخت است.

۲۱۸- کدام گزینه نتیجه‌ی پذیرش حسن و قبح عقلی است؟

- (۱) تمام افعال در نظر عقل یکسان هستند.
(۲) فعل خدا تابع خوبی و بدی خواهد بود.
(۳) ارزش‌های اخلاقی نسبی می‌شوند.
(۴) نیکی و بدی هر عملی نیازمند به اثبات است.

۲۱۹- در کتاب اسفار اربعه‌ی ملاصدرا، مباحث مربوط به «صدور موجودات» در کدام سفر مطرح می‌شود؟

- (۱) من الخلق الی الخلق (۲) بالحق فی الحق (۳) من الحق الی الخلق بالحق (۴) فی الخلق بالحق

۲۲۰- در مورد نظر ملاصدرا پیرامون رابطه‌ی عقل و دین می‌توان گفت

- (۱) عقل در هیچ شرایطی خلاف دین نمی‌فهمد.
(۲) میان عقل و دین سازگاری کامل هست.
(۳) عقل و دین هر دو متکی بر شهود هستند.
(۴) وظیفه‌ی عقل دفاع از حقانیت دین است.

۲۲۱- کدام گزینه درباره‌ی ملاصدرا و مشرب تحقیق او درست است؟

- (۱) فلسفه‌ی التقاطی نیست، اما در آن شیوه‌های گوناگون فکری به هم آمیخته شده است.
(۲) ترکیب سه طریق برهان عقلی، شهود قلبی و وحی قرآنی است.
(۳) چون شیوه‌ای در تحقیق فلسفی است، در آن عقل بر شهود رجحان دارد.
(۴) روشی است که در آن وحی قرآنی و سنت نبوی مطابق با شیوه‌ی فلاسفه و عرفا است.

۲۲۲- در سفر سوم کتاب اسفار اربعه، کدام گزینه فعل عارف را نشان می‌دهد؟

- (۱) از خداوند دور شده و به سوی مردم بازمی‌گردد.
(۲) ذات حق را با همه‌چیز و در همه‌چیز می‌بیند.
(۳) در شئون، کمالات، اسماء و صفات خدا سیر می‌کند.
(۴) عالم طبیعت را پشت سر می‌گذارد.

۲۲۳- مبنای اعتقاد به «امکان فقری» در ملاک نیازمندی معلول به علت، در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) اصالت وجود (۲) ذات امکانی اشیاء (۳) آیات قرآن (۴) اصل عقلانی علیت

۲۲۴- با توجه به نظرات ملاصدرا، کدام گزینه بیانگر دامنهی وجودی یک شیء است؟

- (۱) مرتبه‌ی آن شیء در مراتب وجود است.
(۲) آثار و خواصی است که از وی ظاهر می‌گردد.
(۳) به جنبه‌ی وحدت در اشیا اشاره دارد.
(۴) میزان ارتباط آن شیء با مبدأ هستی است.

۲۲۵- نادرست است اگر طبق خداشناسی فلسفی ملاصدرا بگوییم

- (۱) در پرتو اصول حکمت متعالیه، شناخت دینی نسبت به خدا به اوج خود می‌رسد.
(۲) موجودات از حیث نقص، خدا را پنهان می‌سازند و از حیث وجود، ذات حق را نمایان می‌کنند.
(۳) ذات الهی برترین و شدیدترین مرتبه‌ی وجود است که وجود او مطلق و نامتناهی است.
(۴) ذات حق جامع همه‌ی کمالات هستی است که این کمالات نامحدود و بی‌پایان هستند.

۲۲۶- وجه اختلاف صدق در مفاهیم مشکک نمی‌تواند باشد.

- (۱) تقدم و تأخر (۲) شدت و ضعف (۳) سزاواری و اولویت (۴) متواطی و مشکک

۲۲۷- کدام گزینه بیانگر نظر هیوم درباره‌ی ضرورت علی است؟

- (۱) جعل و وضع ذهن است.
(۲) به طور کلی مردود است.
(۳) عادت به مشاهده‌ی مکرر است.
(۴) توالی حوادث ذهنی است.

۲۲۸- کدام گزینه درباره‌ی نظر علامه‌ی طباطبائی پیرامون نحوه‌ی اعتقاد به علیت درست است؟

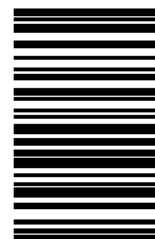
- (۱) قضایای بدیهی نیازی به پایه و اساس ندارند.
(۲) شکل کلی قاعده‌ی علیت با علم حضوری توسط نفس ادراک می‌شود.
(۳) در ادراکاتی که انسان با واقعیت سر و کار دارد، شک و خطایی راه ندارد.
(۴) نفس باعث ایجاد اراده‌ها نیست، بلکه ادراک‌کننده‌ی آن‌ها با علم حضوری است.

۲۲۹- شرح فصوص‌الحکم اثر بزرگ ابن عربی را نوشته است.

- (۱) قیصری (۲) امام خمینی (ره) (۳) علامه‌ی طباطبائی (۴) شهید مطهری

۲۳۰- انکار اصل علیت در فلسفه‌ی جدید غرب، در اصل ناشی از می‌باشد.

- (۱) این‌که علیت چیزی جز تکرار حوادث متوالی نیست
(۲) این‌که هرگز در مشاهدات ما علیت دیده نمی‌شود
(۳) اعتقاد به این‌که علیت شرط تجربه است
(۴) اعتقاد به تجربه به عنوان مبنای همه‌ی شناخت‌ها

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۲۳

جمعه ۹۸/۰۳/۰۳

سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۳۰	مدت پاسخگویی: ۴۱۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۷	زبان عربی (اختصاصی)	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه
۸	تاریخ ۳	۲۰	۱۵۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
۹	جغرافیا ۳	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰ دقیقه
۱۱	فلسفه دوازدهم	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

آزموندهای سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	ابوالفضل مزرعتی - اسماعیل محمدزاده مسیح گرچی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	حسام حاج مؤمن	سید مهدی میرفتحی شاهو مرادیان - مختار حسامی
دین و زندگی	مرتضی محسنی‌کبیر محمد رضایی‌نقا	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی‌فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - پگاه افتخار سودابه آزاد
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان فاطمه ساریخانی - لیلا عباسی
جغرافیا	محسن مصلاهی	محمداسماعیل سلمان‌پور سیده مریم میرقاسمی - مریم پارسائیان لیلا عباسی
جامعه‌شناسی	مبینا تاجیک	سیده مریم میرقاسمی مریم پارسائیان - لیلا عباسی
فلسفه و منطق	سید حسام‌الدین جلالی	مریم پارسائیان - نیما جواهری

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

۰۲۱-۶۴۲۰۰۰۰۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزرعتی
بازیابی و نظارت نهایی: سارا نظری
برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری
ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان
سرپرست واحد فنی: سیده قاسمی
طراح شکل: فاطمه میناسرشت
حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - فرهاد عبدی
امور چاپ: عباس جعفری

فارسی

۱- معنی درست واژه‌ها: اندیشه: بدگمانی، اندوه، ترس، اضطراب، فکر / طاق: فرد، یکتا، بی‌همتا؛ سقف: سازه‌ای منحنی که زیر پل یا روی دروازه، رواق و مانند آن‌ها می‌سازند؛ در معنای مجازی، بخش قوسی هر چیز مانند ابرو، محراب، ایوان و کمان؛ ایوان سقف‌دار، رواق / گرم‌رو: مشتاق، به شتاب‌رونده و چالاک، کوشا / آژگار: زمانی دراز، به طور مداوم، تمام و کامل

۲- معنی درست واژه‌ها: گریب: غم، اندوه / هیون: شتر، به ویژه شتر قوی‌هیکل و درشت‌اندام / اکناف: جمع کَنَف، اطراف، کناره‌ها / دیلاق: آدم قد دراز

۳- معنی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

۱) ولیمه: طعامی که در مهمانی و عروسی می‌دهند.

۳) سَپَرْدَن: طی کردن، پیمودن

۴) مکیدت: کید، مکر، حيله

۴- املاک درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

۲) هول

۳) زوال

۴) اهتمام

۵- املاک درست واژه: غربت: غربی، دوری از خانمان (قربت: خویشاوندی، نزدیکی)

۶- در این گزینه، شبه‌جمله‌ی «فنان» در واقع یک جمله است که فعل آن به قرینه‌ی معنوی حذف شده: فنان [می‌کنم] / فنان [یرمی‌آورم] / فنان [کنید]

۷- در این گزینه «همه» بدل از «خرابه‌ها» ست و نقش تبعی دارد. در سایر گزینه‌ها، حضور چندباره‌ی واژه‌ی «قمر» در جملات مختلف و در نقش‌های متفاوت، مصداق نقش تبعی «تکرار» نیست.

۸- بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) خضر را سبزه‌ی ... پنداشتیم

مفعول مستر فعل استاری

۳) هر پریشان‌نظری قایل حیرانی نیست / نگرانم (مرا) کردند / همه تن چشم شدم

مفعول مستر فعل استاری مفعول مستر

۴) عریانی از اسباب جهان مغتنم انگار

مفعول مستر

۹- بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) با این‌که خداوند کریم است و رحیم / چو جو می‌کاری

پیوند وابسته‌ساز جمله‌ی پیرو (وابسته) پیوند وابسته‌ساز جمله‌ی پیرو (وابسته)

گندم ندهد بار

جمله‌ی پایه (هسته)

۲) گرچه پیروم فارغ از انداز شوخی نیستم

پیوند وابسته‌ساز جمله‌ی پیرو (وابسته) جمله‌ی پایه (هسته)

۳) گفته بودم [که] چو بیایی غم دل با تو بگویم

جمله‌ی پایه (هسته) پیوند وابسته‌ساز پیوند وابسته‌ساز جمله‌ی پیرو (وابسته) جمله‌ی پایه (هسته)

جمله‌ی پیرو (وابسته) برای جمله‌ی گفته بودم

۴) چه بگویم که (زیرا) چون تو بیایی غم از دل برود

جمله‌ی پایه (هسته) پیوند وابسته‌ساز پیوند وابسته‌ساز جمله‌ی پیرو (وابسته) جمله‌ی پایه (هسته)

جمله‌ی پیرو (وابسته) برای جمله‌ی چه بگویم

۱۰- ترکیب وصفی: این سفال / نفس سوخته / همان عشق /

عشق غیور / صد یوسف / فراموشی جاوید / این مرغ / مرغ خوش الحان / سخن‌های پریشان

ترکیب اضافی: صفحه‌ی خاک / رقم عیش / مرده‌ی خواب / خواب غرور / رویش / پاس دل / دل مور

۱۱- بررسی آرایه در ابیات:

کنایه (بیت «الف»): رخ تابیدن

تلمیح (بیت «ج»): اشاره به عمر طولانی حضرت نوح (ع) و ماجرای طوفان

جناس ناقص (بیت «و»): گردون و گردان

تشبیه (بیت «ب»): تشبیه مخاطب به باد

ایهام تناسب (بیت «ه»): دستان: ۱- مکر و حيله ۲- لقب زال (تناسب با زال)

تضاد (بیت «د»): درویشی ≠ سلطان بودن / معنی ≠ صورت

۱۲- اسلوب معادله: غافلان / به فریاد بیدار نشدن = دیوار افتاده

(فروریخته) / از جا ابرآناختن

جناس: -

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جناس (ناقص): فرهاد، فریاد / ما، جا / اغراق: این‌که ناله و فریاد بتواند کوه را از جا بردارد.

۲) تشخیص: شوخ (گستاخ) بودن سپند (اسفند) و به فریاد آمدن آتش، تشخیص (جان‌بخشی) است. / تشبیه (اضافه‌ی تشبیه‌ی): دانه‌ی خال: تشبیه خال به دانه

۳) کنایه: شب [را] روز کردن: کنایه از زمان را سیری کردن / به باد رفتن: کنایه از نابود شدن / تضاد: شب ≠ روز

۱۳- تشبیه: تشبیه خود [شاعر] به ماه مصر / و به شمع خورشید

و به یوسف (ع) / شمع خورشید (اضافه‌ی تشبیه‌ی)

تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف (ع) و عزیز مصر

ایهام تناسب: عزیز: ۱- محبوب ۲- فرمان‌روای مصر (تناسب با مصر، چاه، کنعان و یوسف)

جناس ناقص: ماه، چاه

۱۴- استعاره (بیت «ج»): نسبت دادن فعل دانستن به عشق

تشخیص و استعاره است.

تشبیه (بیت «د»): بار غم هجر (اضافه‌ی تشبیه‌ی) / تشبیه دل به قطره‌ی خون مجاز (بیت «ب»): سر مجاز از قصد و نیت

تلمیح (بیت «ه»): اشاره به داستان اسکندر و تلاش او برای یافتن آب حیات

جناس ناقص (بیت «الف»): ساز، سوز

۱۵- دری به خانه‌ی خورشید: سلمان هراتی

ارمیا: رضا امیرخانی

سافناماریا: سیدمهدی شجاعی

۱۶- مفهوم گزینه‌ی (۳): عشق رسواکننده و بدنام‌کننده است. /

تقابل عشق و نیک‌نامی

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ماندگاری نام نیک

۱۷- مضمون گزینه‌ی (۲): دل‌فریبی معشوق

مضمون مشترک سایر گزینه‌ها: توصیه به درک عامل حقیقی پدیده‌ها و نگوشت ظاهرینی

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا واژگان یا مفهوم مشخص کن (۲۴ - ۲۶):

۲۶ ۳ رُبْنَا: ای پروردگار ما، پروردگار ما، پروردگارا (به صورت خطایی در جمله ندا)

مُنَادِيًا: ندادهنده‌ای (نکره است). [رد گزیندهای (۲) و (۴)]
يُنَادِي: ندا می‌داد، فرا می‌خواند، دعوت می‌کرد (فعل مضارع در جمله وصفیه است که چون قبلیش فعل ماضی آمده، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود. / «ما را» در گزینه (۱) اضافی است). [رد گزیندهای (۱) و (۲)]

۲۷ ۴ لَا يَسْتَتِيحُ ... إِلَّا: بهره‌برداری نمی‌کند جز ... ، تنها ... بهره‌برداری می‌کند (مستثنی منه حذف شده، پس اسلوب حصر است و می‌توان آن را به صورت «فقط، تنها + فعل مثبت» نیز ترجمه کرد). [رد گزیندهای (۱) و (۲)]

مِنْ شَجَرَةِ الْعِلْمِ: از درخت دانش [رد گزینه (۲)]
غَرَسَهَا: آن را کاشته، کاشته است (فعل ماضی است). [رد گزیندهای (۱) و (۳)]
مِنْ ثَمَرِهَا: از میوه‌اش، از ثمره‌اش [رد گزینه (۳)]

۲۸ ۳ يَتَحَقَّقُ: محقق می‌شود، تحقق می‌یابد [رد گزینه (۱)]

فِي الْبَيْتَةِ: در محیط زیست [رد گزیندهای (۲) و (۴)]
تَحَقُّقًا طَبِيعِيًّا: به طور طبیعی (مفعول مطلق نوعی است و با استفاده از «قید برای توضیح فعل» ترجمه می‌شود، نه با قیدهایی تأکید مثل قطعاً و حتماً / در گزینه (۴) «حتماً» اضافی است). [رد گزیندهای (۱) و (۴)]
إِذَا: هرگاه، اگر [رد گزینه (۱)]

لَا تَخْتَلِهْ: آن را مختل نکنند (بعد از «إِذَا» در جمله شرط به صورت مضارع التزامی ترجمه شده است). [رد سایر گزینه‌ها]

۲۹ ۲ لِي أَخُوَانٍ: دو برادر دارم (دلیلی ندارد ماضی ترجمه شود!) [رد گزیندهای (۱) و (۴)]

كُنْتُ أَحْضَنُ: در آغوش می‌گرفتم (كان + مضارع ← ماضی استمراری) [رد گزیندهای (۳) و (۴)]

ضَغِيرِينَ: در حالی که کوچک بودند (حال است و حالت «أَخُوَانٍ» را در جمله‌ای بیان کرده که زمانش ماضی است). [رد سایر گزینه‌ها]
أَلَا عِبَهُمَا: با آن‌ها بازی می‌کردم (مطابق با فعل قبلی، به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود). [رد گزیندهای (۳) و (۴)]

۳۰ ۳ مَا يَزْعَوْنَ: آن چه می‌کارند [رد گزیندهای (۲) و (۴)]
مِرَاقِبَةً تُغْنِيهِمْ: به گونه‌ای که آن‌ها را بی‌نیاز کند (مفعول مطلق نوعی با جمله وصفیه است). [رد گزیندهای (۱) و (۴)]

السَّمَاد: کود [رد گزیندهای (۱) و (۲)]

۳۱ ۴ «لِيَنْخَدَعَ نَفْسُهُ»: تا خودش را فریب دهد» (ل + فعل مضارع)

۳۲ ۲ «نَهَال» چیزی است که بعد از این که بزرگ می‌شود، درختی می‌شود.

ترجمه و بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «دعوت‌شده» کسی است که ما را به یک مهمانی یا گردهمایی دعوت می‌کنند!
«مَنْ تَدْعُوهُ»: کسی که ما او را دعوت می‌کنیم»

(۳) «سخت» صفتی برای چیزهایی است که به راحتی می‌شکنند!
«بُضْعُونِيَّة»: به سختی»

(۴) «کشتزار» چیزی است که آن را در زمین‌های کشاورزی می‌کاریم!
«مَكَانٌ نَزَعَ فِيهِ الْبُذُورُ»: مکانی است که در آن بذرها را می‌کاریم»

۱۸ ۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۱): از ماست که بر ماست

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) رسیدن به مقصد نیازمند ترک راحتی و آسایش است.

(۳) صبوری غیرت ورزان / بی‌درمان بودن درد باطن

(۴) برکنار بودن دل عاشق از آسیب‌اندوه / تحمل دشواری‌های راه عشق

۱۹ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): امید به بهبود اوضاع /

تغییر شرایط نامطلوب به مطلوب

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) یاد وصال، آرامش‌بخش است.

(۲) لذت‌بخش بودن وعده‌ی دروغین معشوق

(۳) پایان‌ناپذیری اندوه عاشق

۲۰ ۴ مفهوم مشترک رباعی سؤال و گزینه‌ی (۴): نه‌راسیدن از مرگ

در راه هدف والا / پاک‌بازی

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) توصیه به ترس از مرگ / هولناکی مرگ / نکوهش غفلت

(۲) ناپایداری دنیا / رنج‌آور بودن یاد مرگ

(۳) نکوهش درافتادن با پدیده‌ی نیرومندتر از خود / توصیه به احتیاط

۲۱ ۲ مضمون مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۲): ظاهر، آیینی

باطن است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) نکوهش بی‌وفایی در عشق

(۳) ستایش ترک تعلقات / ناپایداری دنیا

(۴) نکوهش حسد و توصیه به هجرت ناگزیر

۲۲ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۴): سازگاری روزگار با

فرومایگان و ناسازگاری آن با آزادگان

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تقابل آزادگی و گله‌مندی از روزگار

(۲) نکوهش روزگار و بی‌باکی آزادگان در رویارویی با آن

(۳) بی‌سامانی موجب آسودگی‌ست.

۲۳ ۲ مضمون گزینه‌ی (۲): نکوهش ستم به دادگران

مضمون مشترک سایر گزینه‌ها: ظلم موجب نابودی است.

۲۴ ۳ مفهوم گزینه‌ی (۳): همت والا موجب ارزشمندی و همت

پست موجب خواری‌ست.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: بازگشت به اصل

۲۵ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه‌ی (۳): توأم بودن رنج و

آسایش در جهان

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تلخی هجران، زمینه‌ساز شیرینی وصال است.

(۲) جان‌کاه بودن غم فراق

(۴) نکوهش دنیا و گله از ناکامی

۲۳ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «و زندگی دنیا جز بازی و سرگرمی نیست!»: یعنی زندگی این دنیا جدیت و حقیقت‌پایداری ندارد؛ اما در عبارت فارسی اشاره‌ای به دنیا و حقیقتش نشده.
(۲) «دوست به خاطر یک لغزش یا یک عیبی که در او است وا گذاشته نمی‌شود»: یعنی نباید دوستان را به خاطر یک اشتباه یا عیبی که دارد ترک کنیم؛ چون به هر حال هر کسی یک خطا و عیبی دارد؛ عبارت فارسی هم همین مفهوم را دارد: هیچ‌چیز خوشایندی وجود ندارد که صفتی ناخوشایند نداشته باشد
(۳) «ستم نکن همان‌طور که دوست نداری مورد ستم واقع شوی!»: مفهومش مشخص است و ربطی به عبارت فارسی ندارد که می‌گوید نباید ستمگران را بخشیدا
(۴) «خداوند گناهان را می‌آمرزد به جز شرک به او!»: یعنی شرک، گناهی بسیار بزرگ و ناخوشودنی است؛ اما در عبارت فارسی اشاره‌ای به شرک نشده.

۲۴ ترجمه: «از رحمت خدا تنها قوم کافران ناامید می‌شوند!»

در این آیه، اسلوب حصر به کار رفته (چون مستثنی‌منه حذف شده) و گفته شده که ناامیدی «منحصراً» کار کافران است؛ به عبارت دیگر: فقط کافرها ناامید می‌شوند.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «کفر، فقط ناامیدی است!»: مطابق با آیه برعکسش درست است؛ باید گفت «ناامیدی، فقط کفر است!»
دقت کنید: ناامیدی در کفر خلاصه شده؛ نه برعکسش. اگر این تفاوت را دریابید، معنای اسلوب حصر را کاملاً فهمیده‌اید!
(۲) «ناامیدی، فقط از کفر است!»: این جمله دقیقاً همان مفهوم آیه را دارد.
دقت کنید: «آئما» هم در جمله معنای حصر تولید می‌کند.
(۳) «شاید کافر از خداوند ناامید شود!»: «شاید» بر احتمال دلالت دارد و بنابراین غلط است؛ باید گفت «فقط کافر از خداوند ناامید می‌شود!»
(۴) «ناامیدی به کفر ختم می‌شود!»: مفهومی کاملاً متفاوت با آیه دارد.
■ واژه‌های صحیح را برای کامل کردن جاهای خالی براساس سیاق متن انتخاب کن (۳۸ – ۳۵):

خداوند!... (۳۵)... آن چه را که به ما سود می‌رساند؛ و ما را از آن چه به ما آموخته‌ای به گونه‌ای بهره‌مند کن که ما را از تو دور... (۳۶)... کند، و حق را به ما نشان بده و ما را به سوی هدایت کن... (۳۷)... هیچ گمراهی‌ای بعدش نباشد، و به ما تکلیف نکن جز... (۳۸)... که می‌توانیم انجامش دهیم.

۲۵ با توجه به منادای «اللهم» در جای خالی باید یک فعل مخاطب بیاید که البته با معنای جمله نیز سازگار باشد.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) به ما آموخت (۲) به ما بیاموز
(۳) ما را می‌دانی (۴) به ما می‌آموزد

۲۶ در جای خالی باید حرفی را قبل از فعل بگذاریم که با سیاق متن متناسب باشد، بنابراین حرف «لا» مناسب است که فعل را منفی می‌کند: «نفعاً لا یُغْنِنا عنک»: به گونه‌ای بهره‌مند کن که ما را از تو دور نکند.

دقت کنید: این جمله، جمله وصفیه است که بعد از مفعول مطلق بیانی (نوعی) آمده است.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) تا (دور کند) (۲) تا (دور کند)
(۳) (دور) ن- (دور کند) (۴) که (دور کند)

۲۷ در جای خالی باید مفعول مطلق بیاید، یعنی مصدر فعل

«اهد: هدایت کن» که «هدایه» می‌شود.

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) هدیه کردن (۲) هدایت
(۳) هادی، راهنما (۴) هدیه

۲۸ سؤال، گزینه نادرست را خواسته، یعنی کلمه‌ای که نمی‌تواند در جای خالی قرار گیرد:

ترجمه گزینه‌ها:

- (۱) قدرتی (۲) کاری
(۳) تکلیفی (۴) آن‌چه

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات پاسخ بده (۴۵ – ۳۹):

تخریب محیط زیست موجودات زنده به اختلال توازن در نظام طبیعت منجر شده و بسیاری از موجودات را تهدید به انقراض کرده است؛ به طوری که کارشناسان می‌گویند ۵۵۰ نوع از موجودات، سالانه منقرض می‌شوند آن‌چنان انقراضی که همانندش از زمان انقراض دایناسورها رخ نداده است! این (موضوع) از آن روست که انسان به محیط زیست موجودات دیگر، برای رسیدن به منافع خود، به طور فزاینده (مفعول مطلق نوعی) یورش می‌برد و مناطق سبز را برای ساخت شهرها و گسترش دادن راه‌ها ویران می‌کند و درختان را برای صنعت چوب و کاغذ قطع می‌کند و زمین‌های صحرایی را برای دفن کردن آلاینده‌ها (آلوده‌کننده‌ها)ی شیمیایی و زباله‌های صنعتی حفر می‌کند. با این‌که (برخی) مؤسسه‌های مردمی و سازمان‌های دولتی و بین‌المللی وجود دارند که برای محافظت از طبیعت تلاش می‌کنند، اما حفظ طبیعت وظیفه شخصی ماست؛ زیرا تخریب آن جناختی علیه خودمان است!

۳۹ [گزینه] مناسب‌تر برای عنوان متن چیست؟

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «تأثیر طبیعت بر پیشرفت انسانی!» اصلاً در متن چیزی درباره پیشرفت انسانی گفته نشده!
(۲) «دست‌درازی انسان به طبیعت!» متن کاملاً درباره همین موضوع است: حمله انسان به طبیعت و خراب کردن آن!
(۳) «منقرض شدن موجودات زنده!» این موضوع فقط به بخش ابتدایی متن اشاره دارد؛ نه به همه متن!
(۴) «تلاش‌های جهانی برای طبیعت!» این موضوع فقط به بخش نهایی متن اشاره دارد؛ نه به همه متن!

۴۰ گزینه‌ای را مشخص کن که درباره عوامل مخرب طبیعت در متن ذکر نشده.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «نیاز انسان به زمین‌های مسکونی!»: در متن «بناء القُنی: ساخت شهرها» به همین عامل اشاره دارد.
(۲) «آسان کردن سفر میان مناطق جهان!»: در متن «توسیع الطُّرق: گسترش دادن راه‌ها» به همین عامل اشاره دارد.
(۳) «توسعه دادن مناطق صنعتی در جهان!»: در متن مطلبی مربوط به «گسترش مناطق صنعتی» نیامده است!
(۴) «تولید کالاها برای مصرف انسانی!»: در متن «صناعة الخشب و الورق: صنعت چوب و کاغذ» به همین عامل اشاره دارد.

۴۱ ۴ گزینه درست را براساس متن مشخص کن:

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «موجودات زنده با اختلال در توازن طبیعت، محیط زیست‌های خود را خراب می‌کنند» براساس متن، انسان این کار را می‌کند، نه خود موجودات زنده! ۲) «موجودات زنده امروزه بیش‌تر از عصر دایناسورها منقرض می‌شوند» متن چنین مقایسه‌ای نکرده و نگفته این انقراض در روزگار فعلی بیش‌تر است؛ صرفاً گفته از زمان انقراض دایناسورها به بعد، چنین حجمی از انقراض رخ نداده است. ۳) «حفاظت از طبیعت فقط در حرکت‌های گروهی ممکن است» براساس آخر متن، علاوه بر فعالیت‌های گروهی، اتفاقاً این کار با مسئولیت‌پذیری تک‌تک افراد ممکن است.

۴) «مواد سمی خاصیت‌های خاک صحرایی را تباه می‌کنند» براساس متن، دفن آلاینده‌های شیمیایی و زباله‌های صنعتی در زمین‌های صحرایی از عوامل تخریب طبیعت است؛ پس این گزینه درست است.

۴۲ ۱ چرا تخریب طبیعت جنایتی علیه خودمان به شمار می‌رود؟

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «زیرا ما بخشی از طبیعت هستیم» دقیقاً به همین دلیل است؛ چون که ما خودمان هم بخشی از طبیعتیم، هر لطمه‌ای به آن، لطمه‌ای به خودمان است! ۲) «زیرا فواید طبیعت به ما اختصاص دارد» تنها (فقط) به ما اختصاص ندارد؛ بلکه به «همه موجودات زنده» تعلق دارد!

۳) «زیرا طبیعت امانتی نزد ماست» این درست است، اما دلیلی نمی‌شود که لطمه زدن به آن جنایتی در حق خودمان باشد؛ بلکه به این دلیل، تخریب طبیعت جنایتی در حق آیندگان است.

۴) «زیرا ما به طبیعت ستم می‌کنیم» معلوم است که ربطی به سؤال ندارد!

۴۳ ۳ جمله به طور کامل این‌گونه خوانده می‌شود: «إِنَّ تَخْرِيبَ بَيْتِ الْكَائِنَاتِ الْحَيَّةِ قَدْ أَدَّى إِلَى اخْتِلَالِ التَّوْازَنِ فِي نِظَامِ الطَّبِيعَةِ وَ هَذَا كَثِيرٌ مِنْ الْكَائِنَاتِ بِالْانْقِرَاضِ»

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) كَثِيرٌ (← كثيرٌ: مفعول برای فعل «هَدَدَ» و منصوب)

۲) الْحَيَّةِ (← الحية: صفت و مجرور به تبعیت از موصوفش «الكائنات» که مضاف‌إلیه است.)

۴) التَّوْازَنَ (← التوازن: مضاف‌إلیه و مجرور)

■ گزینه درست را در تحلیل صرفی و محل اعرابی برای آن‌چه در متن زیرش خط کشیده شده، مشخص کن (۴۵ و ۴۴):

۴۴ ۴ «يَحْدُثُ»: فعل مضارع، مفرد مذکر غائب، ثلاثی مجرد (مصدرش: «حدث» به معنای «رخ دادن»)، لازم، معلوم و معرب است که یک جمله وصفیه برای اسم نكرة «انقراضاً» ساخته و فاعلش نیز اسم ظاهر «مثل» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) مجهول (← معلوم، مزید ثلاثی بزیادة حرف واحد (← مجرد ثلاثی)، نائب فاعله «مثل» (← فاعله «مثل»)

۲) مزید ثلاثی من باب «إفعال» (إحداث) (← مجرد ثلاثی)

۳) مزید ثلاثی من باب «تفعیل» (← مجرد ثلاثی، متعدّ (← لازم، فعل و الجملة خبر لـ «إِنَّ» (← الجملة وصفية)

۴۵ ۲ «المَلَوْنَات» اسم فاعل از مصدر «تلوین» (باب تفعیل)، جمع مؤنث سالم (مفردش: الملوّنة، معرب و معرفه به ال است که مضاف‌إلیه و مجرور است. «دَفَنَ» به آن اضافه شده.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) من باب «تَفْعُلُ» (← من باب «تفعیل»)، مفعول و منصوب (← مضاف‌إلیه و مجرور)

۳) اسم مفعول (← اسم فاعل)

۴) اسم مفعول من مصدر «تَلَوَّتْ» (← اسم فاعل من مصدر «تلوین»)، مفعول و منصوب (← مضاف‌إلیه و مجرور)

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سؤالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۶):

۴۶ ۴ گزینه‌ای را مشخص کن که در آن مستثنی‌منه وجود دارد.

دقت کنید: در جمله‌ای که مستثنی‌منه وجود دارد، جمله قبل از «إلا» کامل است؛ یعنی قبل از «إلا» اجزای اصلی جمله ذکر شده‌اند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) قبل از «إلا» مفعول برای فعل متعدّی «ما رأيتُ» نیامده، پس مستثنی‌منه وجود ندارد.

ترجمه: «از بین درختان ندیدم به‌جز درخت سیب را»

۲) قبل از «إلا» فاعل برای فعل «لَمْ يَذْهَبْ» نیامده، پس مستثنی‌منه وجود ندارد. **ترجمه:** «نزد بچه‌ها نرفت به‌جز برادر کوچکم».

۳) قبل از «إلا» خبر برای فعل ناقص «لیس» نیامده، پس مستثنی‌منه وجود ندارد. **ترجمه:** «مقصود ما نیست به‌جز شهر مشهد مقدّس».

۴) قبل از «إلا» همه اجزای جمله ذکر شده: «عملاً» مستثنی‌منه است که «المطالعة» از آن استثناء شده است.

ترجمه: «در روزهای امتحانات کاری نمی‌کنیم به‌جز مطالعه».

۴۷ ۲ مستثنی‌منه‌ی را مشخص کن که مفعول است.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «واحداً» مستثنی است که از «الطلّاب» استثناء شده؛ پس مستثنی‌منه (الطلّاب) فاعل است.

ترجمه: «دانش‌آموزان تکالیفشان را نوشتند به‌جز یکی از آن‌ها».

۲) «قلیلاً» مستثنی است که از «أیّام» استثناء شده؛ پس مستثنی‌منه (أیّام) مفعول است.

ترجمه: «مردم روزهای جوانی را مغتنم نمی‌شمارند جز اندکی از آن‌ها».

۳) «ما» مستثنی، «عملٌ» مستثنی‌منه (نائب فاعل).

ترجمه: «از مردم کاری خواسته نمی‌شود به‌جز آن‌چه بر (انجام) آن توانا هستند».

۴) «القیام» مستثنی، «أمرٌ» مستثنی‌منه (فاعل).

ترجمه: «کاری برایمان نمانده است به‌جز انجام تکالیف درسی‌مان».

۴۸ ۴ گزینه‌ای را مشخص کن که در آن مفعول مطلق نوعی وجود دارد.

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «تَسْرِعُ» فعل جمله است، اما بعدش مصدرش (إسراع) نیامده؛ پس در این جمله اصلاً مفعول مطلق وجود ندارد. «بسرعة» جار و مجرور است.

ترجمه: «روزهای عمر ما با سرعتِ هنگفتی (زیادی) به سوی مرگ می‌شتابند»

۲) «ندعو» فعل و مصدرش «دعوة» است که چون مضاف‌إلیه یا صفت به همراه ندارد، مفعول مطلق تأکیدی است؛ جمله «لیقرّب ...» با حرف «لـ» از مصدر جدا شده و نمی‌تواند جمله وصفیه باشد تا مفعول مطلق نوعی بسازد.

ترجمه: «به درگاه خدا قطعاً دعا می‌کنیم تا دل‌هایمان را به ایمان به او نزدیک سازد».

۳) «يقولوا» فعل است و «قولاً» مفعولش است.

دقت کنید: چون «يقولوا» فعل متعدّی است به مفعول نیاز دارد و گرفتن «مفعول» برایش اولویت دارد و نوبت به مفعول مطلق نمی‌رسد.

ترجمه: «آیا به مردم نیکی می‌کنی تا دربارۀات سخن زیبایی (را) بگویند؟»

پس در این جمله نیز مفعول مطلق وجود ندارد.

۴) «حاول» فعل و «محاولة» مصدرش است که با جمله وصفیه «لا حسرة ...» توصیف شده و بنابراین مفعول مطلق نوعی است.

ترجمه: «برای اهدافت به گونه‌ای بکوش که هیچ افسوس‌ی بعدش نباشد»

۴۹ ۱ [گزینۀ دارای] تأکید روی فعل را مشخص کن. (یعنی مفعول مطلق تأکیدی!)

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

۱) «نَسَى» فعل و «سَعِياً» مصدرش است که چون مضاف‌إلیه یا صفت به همراه ندارد، مفعول مطلق تأکیدی است.

دقت کنید: «لِیلاً و نهاراً» ظرف زمان است و اصلاً معنای توصیفی ندارد که بتواند صفت به شمار برود.

ترجمه: «برای رسیدن به اهدافمان قطعاً شبانه‌روز تلاش می‌کنیم.»

۲) «أَنْتُمْ» فعل و «إِنْعَاماً» مصدرش است که با جمله وصفیه «لَا یُوصَفُ» همراه است (مفعول مطلق نوعی یا بیانی).

ترجمه: «خداوند به انسان به گونه‌ای نعمت داده که توصیف نمی‌شود.»

۳) «یَصْدُقُ» و «تَتَكَلَّمُ» فعل‌اند ولی مصدرشان به همراهشان نیامده. «صادقاً» حال است.

ترجمه: «مردم حرفت را باور می‌کنند اگر صادقانه حرف بزنی.»

۴) «أَصْبَرَ»، «أَسْأَلَ» و «یُعْطَى» فعل‌اند و مفعول مطلق ندارند.

دقت کنید: «صبراً» مفعول دوم برای «یُعْطَى» است.

ترجمه: «در سختی‌ها صبر می‌کنم و از خدا می‌خواهم به من صبر عطا کند.»

۵۰ ۲ گزینۀ دارای را مشخص کن که در آن ندا وجود دارد. (در اسلوب ندا، جمله حالت خطابی (گفت‌وگویی) دارد.)

بررسی گزینه‌ها:

۱) با توجه به فعل غایب در «أَعْطَانِي»، «رَبِّ» منادا نیست و جمله ندا ندارد.

ترجمه: «پروردگار من به من قلبی عطا کرده که از یاد او خالی نمی‌شود.»

۲) «لَا تَسْمَعْ» فعل مخاطب است که بعدش منادای «رَبِّ الْعَالَمِينَ» آمده؛ پس در همین جمله ندا هست.

دقت کنید: اولاً حرف ندا می‌تواند قبل از منادا حذف شود و ثانیاً منادا ممکن است وسط یا آخر جمله بیاید.

ترجمه: «ای» پروردگار جهانیان اجازه نده ناامیدی در ما نفوذ کند.»

۳) با توجه به فعل غایب «یَعْلَمُ»، «رَبِّ» منادا نیست و جمله ندا ندارد.

ترجمه: «پروردگارم می‌داند که تو با تمام نیرویت به من کمک کردی.»

۴) با توجه به فعل غایب «يَحْمِلُ»، «رَبِّ» منادا نیست و جمله ندا ندارد.

ترجمه: «پروردگار ما چیزی را که طاقتش را نداریم بر ما تحمیل نمی‌کند.»

دین و زندگی

۵۱ ۲ تکرار توبه، اگر واقعی باشد، نه تنها به معنی دور شدن از

خداوند نیست، بلکه محبوب شدن انسان نزد خداوند و جلب رحمت او می‌شود. خداوند می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» خداوند کسانی را که زیاد توبه می‌کنند، دوست دارد و پاکیزگان را دوست دارد.

بندگان که به خود ستم روا داشته‌اند، نباید از رحمت خدا ناامید باشند. خداوند همه‌ی گناهان را می‌آورد زیرا آمرزنده‌ی مهربان است «إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ».

۵۲ ۴ توبه‌کننده باید بکوشد اگر ستمی بر مردم کرده است، آن را جبران کند و رضایت صاحبان حق را به دست آورد (حقوق مردم).

مهم‌ترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی (طاعت و عبادت) اوست. توبه‌کننده باید بکوشد کوتاهی‌های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند و عبادت‌های ترک‌شده را به تدریج قضا نماید (حقوق الهی).

۵۳ ۴ در وحی الهی، یعنی آیات قرآن کریم، در مورد نعمت‌های وصف‌ناپذیر اخروی، خداوند فرموده است: «هیچ‌کس نمی‌داند چه پاداش‌هایی که مایه‌ی روشنی چشم‌هاست برای آن‌ها نهفته شده؛ این پاداش کارهایی است که انجام می‌دادند.»

این پاداش‌ها نصیب کسانی می‌شود که بنای زندگی خود را بر پایه‌ی تقوا و خشنودی خدا بنا کرده‌اند: «أَقَمْنِ أَنْسَ بَنِيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَ رِضْوَانٍ خَيْرٌ».

۵۴ ۱ این‌که خداوند در عبارت «وَ إِنْهُمَا أَكْثَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا»، میزان گناه و میزان منفعت شراب و قمار را با یکدیگر مقایسه می‌کند و گناه آن را بزرگ‌تر می‌شمارد، بیانگر مصلحت‌اندیشی خداوند از روی خیرخواهی برای بندگان است.

مسلمانان این کلام خدا را پذیرفتند و آن‌ها هم که این کسب و کار را داشتند، از منفعتی که برایشان داشت صرف‌نظر کردند.

۵۵ ۴ طبق آیه‌ی مبارکه‌ی «وَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ»، اعتقاد به توحید و معاد و الگوی نیکوکاری و انجام عمل صالح منجر به دفع خزن، غصه و اندوه از وجود انسان می‌شود.

۵۶ ۲ در شرایطی که زن، از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود، رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انفعالی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد که این امر موجب ارتقای موقعیت و جایگاه کانون رشد و تربیت انسان‌ها شد.

۵۷ ۳ با توسعه‌ی سرزمین‌های اسلامی و شکل‌گیری حکومت‌هایی که پیامبر (ص) و یارانش را اسوه و سرمشق خود قرار نمی‌دادند، بار دیگر برخی از رفتارهای جاهلی نسبت به زن پدیدار شد. حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس و بسیاری دیگر از حاکمانی که در سرزمین‌های اسلامی بودند، حرمسرا تشکیل دادند و زنان زیادی را به دربار خود آوردند و حقوق الهی آنان را نادیده گرفتند. با وجود این، موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر (افضل) از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود. زنان (مسلمان) حق مالکیت و کار داشتند، دسترنج آن‌ها به خودشان تعلق داشت.

۵۸ ۳ از آیین‌های نادرست مسیحیت این بود که عبادت و راز و نیاز با خدا به روز معینی در هفته و در محل کلیسا و در حضور کشیشان اختصاص یافت. این‌گونه آیین‌ها سبب سست‌شدن ارتباط شخصی و پیوسته‌ی انسان با خدا گردید.

اعتراف به گناه در حضور کشیش برای آمرزش، آیین دیگری بود که توسط مبلغین مسیحی رواج یافت که سبب واسطه قرار گرفتن کشیشان میان خدا و بندگان او گردید.

۵۹ ۲ علم و تکنولوژی سبب شد که آدمی بتواند در طبیعت تصرف فوق‌العاده کند و تغییراتی در آن به وجود آورد. این موضوع بیانگر توانایی بهره‌مندی بیش‌تر از طبیعت است که از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه‌ی علم است.

۶۰ ۱ استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور، مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. یک کشور ضعیف، به طور طبیعی منزوی می‌شود و همراه و همدلی در دنیا نمی‌یابد.

۶۱ ۲ مبلغان مسیحی که تشکیلات تبلیغی پیچیده و وسیعی را جهت تبلیغ اعتقادات مسیحیت تأسیس کرده بودند، اعتقادات نادرستی را که از نظر خودشان اعتقادات رسمی مسیحیت بود تبلیغ می‌کردند.

۷۱) ۱) مقام معظم رهبری درباره‌ی علم تذکر می‌دهند: «کشوری که مردم آن از علم بی‌بهره باشند، هرگز به حقوق خود دست نخواهند یافت.» که با حدیث شریف پیامبر اکرم (ص) که فرمودند: «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمان واجب (فریضه) است» مرتبط است و در ادامه‌ی سخن رهبر معظم انقلاب آمده است که: «نمی‌شود علم را از دیگران گدایی کرد، علم درون جوش و درون زاست. باید استعدادها را یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه عالم بشود.»

۷۲) ۲) پیشرفت علمی، پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود و آیه‌ی شریفه‌ی «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ» با تأکید بر علم‌آموزی و دانش به این مفهوم اشاره دارد.

۷۳) ۳) آگاهی به قانون و حقوق در تمدن جدید، ابتدا با ترجمه‌ی آثار اسلامی اتفاق افتاده، توجه به قانون مربوط به حوزه‌ی عدل و قسط است و ترجمه‌ی آثار اسلامی مربوط به بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها از زمینه‌های پیدایش تمدن جدید می‌باشد.

۷۴) ۳) رفتار پیامبر (ص) با دخترشان، حضرت فاطمه (س) برای جامعه‌ی آن روز (اعراب جاهلی) و نیز جامعه‌ی امروز بسیار آموزنده بود. در آن شرایطی که زن، از هرگونه احترام و جایگاه محروم شده بود، رسول خدا (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.

۷۵) ۱) نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف و تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) به علم‌آموزی از طرف دیگر، سدّ جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست (انکسار) و یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق (شیفته) علم ساخت.

زبان انگلیسی

۷۶) ۴) شماره‌ی تلفن فرانک را نمی‌دانم، ولی اگر آن را می‌دانستم، همین الان به او زنگ می‌زدم.

توضیح: از آن‌جا که گوینده‌ی جمله، شماره‌ی فرانک را نمی‌داند، پس صحبت از امری خیالی یا غیرواقعی است و به ساختار شرطی نوع دو نیاز داریم. همان‌طور که می‌دانید در شرطی نوع دو، فعل بند شرط در زمان گذشته‌ی ساده و فعل جواب شرط در ساختار آینده در گذشته (would + فعل ساده) به کار می‌رود. هم‌چنین در بند جواب شرط به جای would می‌توان از could و might نیز استفاده کرد.

۷۷) ۳) خبر خوب! ممکن است به زودی شغلی به من پیشنهاد شود. دیروز مصاحبه‌ای در یک شرکت مهندسی داشتم.

توضیح: فعل offer (پیشنهاد دادن) در این‌جا گذرا است و از آن‌جا که مفعول آن (ضمیر I) پیش از جای خالی به کار رفته، در جای خالی به ساختار مجهول نیاز داریم. هم‌چنین قید soon (به زودی) نشان می‌دهد که فعل در زمان آینده رخ می‌دهد و تنها گزینه‌ای که ساختار مجهول را در زمانی مربوط به آینده به کار برده گزینه‌ی (۳) است.

۷۸) ۱) پیش از آن‌که به مصر بروم عکس‌های بسیاری از اهرام دیده بودم. تصاویر این بناهای تاریخی بسیار گمراه‌کننده هستند در واقع اهرام نسبتاً کوچک هستند.

توضیح: وقتی دو اتفاق هر دو در گذشته رخ داده‌اند، برای اشاره به اتفاقی که پیش از دیگری رخ داده می‌توان از ساختار گذشته‌ی کامل (had + p.p.) استفاده کرد. در این‌جا دیدن تصاویری از اهرام پیش از مسافرت به مصر رخ داده و بنابراین «see» در زمان گذشته‌ی کامل و «go» در زمان گذشته‌ی ساده مدنظر است.

۶۲) ۱) یکی از مسئولیت‌های ما در عرصه‌های جهانی «ترسیم چهره‌ی عقلانی و منطقی دین اسلام» است که در آیه‌ی شریفه‌ی «أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» به آن اشاره شده است که روش‌های تبلیغی را خداوند در این آیه به ترتیب ذکر کرده است: ۱- حکمت که همان دانش استوار است. ۲- موعظه‌ی حسنه که همان پند نیکو است. ۳- مجادله‌ی احسن که همان بحث و جدل به بهترین شکل است.

۶۳) ۲) زندگی دینی تنها شیوه‌ی مطمئن و قابل اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت‌اندیشی قرار دارد. هر کس که نگران عاقبت کار خود است به روشنی درمی‌یابد که تکیه بر خداوند و اعتماد به دستورات او، هرگونه نگرانی نسبت به آینده را از بین می‌برد. در غیر این صورت، آینده‌ای غیرقابل اعتماد در انتظار اوست.

۶۴) ۱) خداوند به پیامبر (ص) می‌فرماید (حدیث قدسی): «برای بندگان نیکوکارم (محسنین) چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده، نه گوشی شنیده و نه به ذهن کسی خطور کرده است.» و تزکیه‌ی نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از آلودگی پاک شود. این کار با توبه‌ی از گناهان آغاز می‌شود.

۶۵) ۲) در قرون وسطی که تحت سیطره‌ی رهبران کلیسا بود به عقل و عقلانیت کمتر توجه می‌شد و این اعتقاد وجود داشت که تعقل با ایمان سازگاری ندارد (منافات دارد) و سبب تزلزل ایمان می‌شود و آئین‌ها و اعتقادات و آداب و رسوم ساخته‌ی کلیسا به تدریج اروپا را با فقر و فساد در نظام اداری، عقب‌ماندگی و مشکلات دیگر دست به گریبان کرد.

۶۶) ۲) توبه نه تنها گناه را پاک می‌کند، بلکه اگر ایمان و عمل صالح نیز به دنبال آن بیاید، گناهان را به حسانت تبدیل می‌کند. خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «کسی که بازگردد (توبه = بازگشت) و ایمان آورد و عمل صالح (کار شایسته) انجام دهد، خداوند گناهان آنان را به حسانت (نیکی‌ها) تبدیل می‌کند، زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است.

۶۷) ۳) در حدیث امیرالمؤمنین (ع) که می‌فرماید: «يَا مَعْشَرَ التَّجَارِ، أَلْفَقَةُ تِمِّ الْمَتَجَرِّ: أَيُ گِروه تاجران و بازرگانان! اول یادگیری مسائل شرعی تجارت، سپس تجارت کردن» مؤید آن است که برای به دست آوردن درآمد پاک و حلال باید احکام و مسائل شرعی تجارت را آموخت تا گرفتار کسب حرام نگردیم.

۶۸) ۴) قرآن کریم آن‌جا که می‌خواهد تکذیب‌کنندگان دین را معرفی کند، از کسانی یاد می‌کند که یتیمان را از خود می‌رانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌نمایند و این موضوع به عدالت‌خواهی از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد و با آیه‌ی «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أُنْزِلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابُ وَ الْمِيزَانُ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» در تقابل است.

۶۹) ۱) یکی از زمینه‌های پیدایش تمدن جدید، بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها است که در این‌باره ویل دورانت مورخ غربی بسیاری از هنرها و فنون برجسته‌ی اروپایی هم‌چون معماری و اسلحه‌سازی و ... را مدیون صنعتگران مسلمان می‌داند.

۷۰) ۴) مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه‌ی جامعه از انحرافات اجتماعی و انجام دادن وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر است. اگر مردم در انجام وظیفه‌ی امر به معروف و نهی از منکر کوتاهی (قصور) کنند، گناهان اجتماعی، قوی‌تر و محکم‌تر می‌شوند و در تمام سطوح جامعه نفوذ می‌کنند.

۸۶ ۲ یک تبلوی هشدار برای افراد وجود دارد تا از چمن فاصله بگیرند چون تازه با آفتکش اسپری شده است و می‌تواند برای سلامت فرد مضر باشد.

- (۱) جنبشی، حرکتی (۲) مضر، زیان‌آور
(۳) شیمیایی (۴) غیرطبیعی؛ غیرعادی

۸۷ ۴ اگرچه من به طور کلی با دیدگاه‌های او مخالفم، باید بپذیرم که او ممکن است این بار درست بگوید.

- (۱) از لحاظ ذهنی؛ از نظر روانی (۲) به ندرت، تقریباً هیچ
(۳) راحت، بی‌دردسر؛ به نرمی (۴) به طور کلی، عمدتاً

اتم‌ها که همه چیز را در هستی می‌سازند منبع میزان عظیمی از انرژی به نام انرژی هسته‌ای هستند. انرژی هسته‌ای گرما و نور سوزان آفتاب، انفجارهای مرگبار سلاح‌های هسته‌ای و مقادیر فراوانی از برق را در نیروگاه‌های هسته‌ای تولید می‌کند. انرژی هسته‌ای بر این واقعیت استوار است که ماده و انرژی صورت‌های مختلف یک چیز هستند و یکی از آن‌ها می‌تواند به دیگری تبدیل شود. در یک واکنش هسته‌ای، میزان اندکی از ماده به میزان عظیمی از انرژی تبدیل می‌شود. واکنش هسته‌ای در هسته‌های (مراکز) اتم‌ها رخ می‌دهد. این [اتفاق] می‌تواند از دو طریق رخ دهد: وقتی هسته‌ای اتمی سنگین می‌شکافت، در فرآیندی به نام شکافت و وقتی دو هسته‌ی سبک‌وزن با یکدیگر ادغام می‌شوند، در فرآیندی به نام هم‌جوشی. در سلاح‌های هسته‌ای، شکافت یا هم‌جوشی در زمانی بسیار اندک روی می‌دهد. در مقابل، نیروگاه‌های انرژی هسته‌ای برق را از واکنش‌های شکافتی تولید می‌کنند که با سرعتی کنترل‌شده عمل می‌کنند.

۸۸ ۴

- (۱) جمع کردن؛ [چمدان و غیره] تحویل گرفتن؛ دنبال ... رفتن
(۲) در بر داشتن، حاوی ... بودن
(۳) جلوگیری کردن از؛ مانع ... شدن
(۴) تولید کردن؛ ایجاد کردن

۸۹ ۲ توضیح: در جای خالی "vast" (فراوان) به عنوان صفت و "amounts" (مقادیر) به عنوان اسم مدنظر است. همان طور که می‌دانید در زبان انگلیسی صفت پیش از اسم می‌آید؛ بنابراین گزینه‌ی (۲) صحیح است.

۹۰ ۱ توضیح: فعل "convert" هم به صورت گذرا (به معنای تغییر دادن) و هم به صورت ناگذر (به معنای تغییر کردن) قابل استفاده است و به همین دلیل هر دو حالت معلوم و مجهول آن در گزینه‌ها قابل قبول است. اما در این‌جا از میان دو چیز مشخص (ماده و انرژی) یکی قرار است به دیگری تبدیل شود، پس اولاً کاربرد "another" صحیح نیست چون موضوع صحبت ما مشخص است و باید از حرف اضافه‌ی the قبل از other استفاده کرد (رد گزینه‌های (۲) و (۴)) و ثانیاً صحبت از ماده و انرژی است و نه چیزی که به ماده یا انرژی تعلق داشته باشد، پس استفاده از ساختار مالکیت در گزینه‌ی (۳) نیز نادرست است.

۹۱ ۱

- (۱) تبدیل شدن به؛ تغییر یافتن به
(۲) روشن شدن؛ روشن کردن
(۳) [لباس و غیره] در آوردن؛ [هواپیما] بلند شدن
(۴) [روحیه] حفظ کردن؛ [کار و غیره] ادامه دادن (به)

۷۹ ۲ ماری عصبانی بود چون او تازه از شغلی که دوست داشت اخراج شده بود.

توضیح: فعل fire (در این‌جا به معنای اخراج کردن) در این جمله فعلی گذراست و از آن‌جا که مفعول آن (ضمیر she که به ماری اشاره دارد) پیش از جای خالی آمده، در جای خالی به ساختار مجهول نیاز داریم. در ضمن چنان‌چه دو اتفاق هر دو در گذشته رخ داده باشند، برای اتفاق اول از گذشته‌ی کامل (had + p.p.) و برای اتفاقی که پس از آن رخ داده از گذشته‌ی ساده استفاده می‌کنیم. در این‌جا ماری ابتدا از کار اخراج شده و سپس عصبانی بوده، بنابراین «اخراج شدن» را در ساختار گذشته‌ی کامل به کار می‌بریم. همان‌طور که می‌دانید، ساختار مجهول برای گذشته‌ی کامل به صورت «had + been + p.p.» است.

۸۰ ۲ جنیفر تصویری قدیمی از خودش را وقتی که اضافه‌وزن داشت روی در یخچال نگه می‌داشت تا به او یادآوری کند که رژیم غذایی‌اش را حفظ کند.

- (۱) راهنمایی کردن؛ هدایت کردن
(۲) یادآوری کردن به، یادآور شدن به
(۳) گسترش دادن، توسعه دادن
(۴) مرتب کردن؛ برنامه‌ریزی کردن

۸۱ ۴ یک قطره‌ی آب ممکن است بین زمانی که به داخل چو تبخیر می‌شود و زمانی که دوباره به صورت باران، بوران یا برف بر زمین می‌بارد هزاران مایل را بپیماید.

- (۱) مؤلفه، جزء سازنده (۲) نسل؛ تولید
(۳) جذب، کشش (۴) جوی، اتمسفر

۸۲ ۲ ادویه‌جات همیشه به گستره‌ای از غذاها طعم افزوده‌اند. علاوه بر این، در جایی که منجمدسازی ممکن نیست، آن‌ها می‌توانند کمک کنند تا غذا را محفوظ نگه دارند.

- (۱) درخواست، تقاضا
(۲) تنوع؛ گستره
(۳) منبع، منشأ
(۴) ماده؛ (در جمع) مواد، مصالح

۸۳ ۳ تمرینات آزمایشگاه زبان ما، در اینترنت بارگذاری شده‌اند، بنابراین ما می‌توانیم در خانه به آن‌ها دسترسی داشته باشیم و طی آخر هفته روی آن‌ها کار کنیم.

- (۱) جایگزین کردن؛ جای ... را گرفتن
(۲) تولید کردن؛ ایجاد کردن
(۳) دسترسی داشتن به، دست یافتن به
(۴) درگیر کردن؛ شامل ... شدن

۸۴ ۱ من دوست ندارم در مشکلات تو با همسرت دخالت کنم، ولی فکر نمی‌کنی باید به خاطر فراموش کردن تولدش از او عذرخواهی کنی؟

- (۱) عذرخواهی کردن، پوزش خواستن
(۲) ذکر کردن؛ نام بردن
(۳) اطلاع دادن؛ خبر دادن
(۴) مرتب کردن؛ برنامه‌ریزی کردن

۸۵ ۴ در ۲۰ ژوای [سال] ۱۹۶۹، فضانورد آمریکایی نیل آرمسترانگ تبدیل به نخستین انسانی گشت که بر سطح ماه راه رفت.

- (۱) ستاره‌شناس، منجم
(۲) محقق، پژوهشگر
(۳) معلم؛ مربی (۴) فضانورد

۹۶ ۲ نویسنده کدام یک از فعالیت‌های والدین به شرح زیر را برای

کمک کردن به آموختن مهارت‌های مقاله‌نویسی و نگارش بیش‌تر تأیید می‌کند؟

- (۱) یک ساعت تمرینات شبانه‌ی نگارش تحت نظارت
- (۲) تشویق کردن کودک به نوشتن نامه به خویشاوندان
- (۳) مرور کردن تمام کارهای نگارشی مدرسه‌ی کودک
- (۴) پول دادن به کودک برای نمرات خوب در کار نگارشی

بیش‌تر گیاهان روبه‌رشد بیش از مجموع تمام مواد دیگر در خود آب دارند. عناصر معدنی از خاک که قابل استفاده توسط گیاه هستند باید پیش از آن‌که بتوانند به ریشه برده شوند، در محلول خاکی حل شوند. آن‌ها به تمام بخش‌های گیاه در حال رشد برده می‌شوند و در حالی‌که در شرایط محلول [هستند]، به مواد گیاهی ضروری تبدیل می‌شوند. دی‌اکسید کربن از هوا ممکن است به عنوان گاز وارد برگ شود ولی قبل از آن‌که با بخشی از آب ترکیب شود، درون برگ در آب حل می‌شود تا شکرهای ساده - [یعنی] ماده‌ی پایه‌ای که بدنه‌ی درخت عمدتاً از آن ساخته می‌شود - را تشکیل دهد. بخش‌های فعالانه در حال رشد گیاه عموماً ۷۵ تا ۹۰ درصد آب هستند. بخش‌های ساختاری گیاهان، هم‌چون ساقه‌های چوبی که دیگر فعالانه در حال رشد نیستند، ممکن است آب بسیار کم‌تری از بافت‌های در حال رشد داشته باشند.

با وجود این، میزان واقعی آب در یک گیاه در هر زمان واحد، تنها بخش بسیار کوچکی از آن چیزی است که در طول رشد و نمو آن وارد آن می‌شود. فرآیندهای فتوسنتز، که به واسطه‌ی آن دی‌اکسید کربن و آب - در حضور کلروفیل و با انرژی ناشی از نور - ترکیب می‌شوند تا شکرها را تشکیل دهند، نیازمند آن است که دی‌اکسید کربن از هوا وارد گیاه شود. این عمدتاً در برگ‌ها رخ می‌دهد. سطح برگ به‌هم‌پیوسته نیست بلکه حاوی شمار فراوانی از روزنه‌های ریز است که دی‌اکسید کربن از طریق آن وارد می‌شود. با وجود این، همان ساختاری که به یک‌گاز اجازه می‌دهد وارد برگ شود، به گاز دیگر - بخار آب - اجازه می‌دهد که از دست آن [برگ] برود. از آن‌جا که دی‌اکسید کربن تنها به مقادیر کم‌یابی در هوا حضور دارد (۳ تا ۴ واحد در ۱۰۰,۰۰۰ واحد هوا) و بخار آب در فضاهای هوایی درون برگ نزدیک به اشباع شده است (در [دمای] ۸۰ درجه‌ی فارنهایت، هوای اشباع حاوی حدود ۱۸۶ واحد بخار آب در ۱۰۰,۰۰۰ واحد هوا می‌شود)، میزان کل بخار آب از دست رفته چندین برابر ورودی دی‌اکسید کربن است. در واقع، به خاطر باد و عوامل دیگر، از دست رفتن آب نسبت به ورودی دی‌اکسید کربن ممکن است حتی بزرگ‌تر از غلظت‌های نسبی دو گاز باشد. هم‌چنین، تمام دی‌اکسید کربنی که وارد برگ می‌شود ترکیب [و تبدیل] به کربوهیدرات‌ها نمی‌شود.

۹۷ ۴ یک گیاه در حال رشد، برای تمام موارد زیر به آب نیاز دارد،

به‌جز

- (۱) تشکیل شکرها
- (۲) حفظ کردن ساقه‌های چوبی
- (۳) سبز ماندن
- (۴) تولید کردن دی‌اکسید کربن

۹۸ ۱ کارکرد اساسی فتوسنتز در چارچوب نیازهای گیاه است.

- (۱) تشکیل شکرها
- (۲) استخراج انرژی از نور
- (۳) حفظ کردن آب
- (۴) ترکیب کردن دی‌اکسید کربن با آب

۹۲ ۳ توضیح: در این جای خالی با یک جمله‌ی ساده روبه‌رو هستیم

که واقعیتهای معمول و همیشگی را بیان می‌کند، بنابراین در جای خالی به فعل در زمان ساده نیاز است.

صرف نظر از آن‌که ممکن است زندگی تحصیلی را چقدر مهم به شمار بیاوریم، در این واقعیت تردیدی نیست که کودکان زمان بیش‌تری را در خانه می‌گذرانند تا در کلاس درس. بنابراین، تأثیر به سزای والدین نمی‌تواند توسط معلم نادیده گرفته شود. آن‌ها می‌توانند به متحدان قدرتمند کارمندان مدرسه تبدیل شوند یا می‌توانند آگاهانه یا ناآگاهانه جلوی اهداف برنامه‌ی درسی را بگیرند و مانع [آن] شوند.

مدیران [آموزشی] از این نیاز آگاه بوده‌اند که [باید] والدین را از شیوه‌های جدیدتر مورد استفاده در مدارس مطلع نگه دارند. بسیاری از مدیران مدارس کارگاه‌هایی را [برای] توضیح دادن موضوعاتی هم‌چون برنامه‌ی خواندن، نوشتن متن و ریاضیات پرورشی برگزار کرده‌اند.

علاوه بر این، معلم کلاس درس نیز، با اجازه‌ی ناظران، می‌تواند نقش مهمی در روشن‌گری والدین ایفا کند. مصاحبه‌های بسیاری که در طول سال صورت می‌گیرند و هم‌چنین روش‌های جدید گزارش پیشرفت شاگردان می‌تواند به طور قابل توجهی به دستیابی به تأثیر متقابل هماهنگ میان مدرسه و خانه کمک کند.

برای روشن شدن [موضوع]، تصور کنید که پدری شب‌های پیاپی به [پسرش] جونیور در [مورد] فرآیندهای حسابی تعلیم داده است. در مصاحبه‌ای دوستانه، معلم می‌تواند کمک کند تا علاقه‌ی پدری طبیعی او به مسیرهای ثمربخشی تعالی یابد. او ممکن است متقاعد شود تا به جونیور اجازه دهد در بررسی کردن بودجه‌ی خانواده، خریدن غذا، استفاده از میزبانی برای پیمانه‌ی اندازه‌گیری در خانه، تنظیم کردن ساعت، محاسبه کردن مسافت در یک سفر و پرداختن به بسیاری از فعالیت‌های دیگر که پایه‌ی ریاضی دارند، مشارکت کند. اگر آن پدر از این توصیه پیروی کند، منطقی است که باور داشت که او به زودی متوجه می‌شود پسرش در ریاضیات پیشرفت رضایت‌بخشی حاصل می‌کند و هم‌زمان از این کار لذت می‌برد.

۹۳ ۲ ایده‌ی محوری منتقل شده در متن بالا این است که

(۱) تمرین در خانه مهم‌تر از تمرین در مدرسه است چون یک کودک ساعت‌های بسیاری را با والدینش می‌گذراند

(۲) معلم‌ها و مدیران مدرسه می‌توانند و باید به والدین کمک کنند تا اهداف مدرسه را بفهمند و پیش ببرند

(۳) والدین نادانسته جلوی اهداف برنامه‌ی درسی را گرفته‌اند و مانع [آن] شده‌اند

(۴) والدین مسئولیتی دارند که به دانش‌آموزان کمک کنند تا تکالیفشان را انجام دهند

۹۴ ۳ نویسنده مستقیماً این واقعیت را بررسی می‌کند که

(۱) والدین بیش از حد کودکانشان را در حساب تعلیم می‌دهند

(۲) یک پدر می‌تواند به پسرش کمک کند در خانه مقالاتی بنویسد

(۳) تلاش‌های اشتباه یک پدر یا مادر می‌تواند به مسیرهای مناسبی جهت‌دهی شود

(۴) در کلاس درس آموزش شخصی کافی وجود ندارد

۹۵ ۱ نویسنده اشاره دارد که

(۱) مشارکت در فعالیت‌های جذاب مرتبط با یک موضوع تحصیلی دستاورد فرد را در آن زمینه تقویت می‌کند

(۲) مدیران مدرسه بیش از حد معمول در توضیح دادن برنامه‌ی درسی به والدین می‌کوشند

(۳) تنها بخش کوچکی از یک روز مدرسه باید برای تعلیم حساب کنار گذاشته شود

(۴) معلم‌ها باید گاهی به والدین در خانه سر بزنند

۳ ۱۰۵

$$\underbrace{a \quad b \quad c}_{2x, 3y, 6y-4, x-1, \dots}$$

$$2b = a + c \Rightarrow 2(3y) = 2x + 6y - 4$$

$$\Rightarrow 6y = 2x + 6y - 4 \Rightarrow 6y - 2x - 6y = -4$$

$$\Rightarrow -2x = -4 \Rightarrow x = 2$$

$$\xrightarrow{x=2} 2(2), 3y, 6y-4, (2)-1, \dots \Rightarrow 4, 3y, 6y-4, 1, \dots$$

$$2(6y-4) = 3y + 1 \Rightarrow 12y - 8 = 3y + 1 \Rightarrow 12y - 3y = 1 + 8$$

$$\Rightarrow 9y = 9 \Rightarrow y = 1$$

$$\Rightarrow x + y = 2 + 1 = 3$$

۲ ۱۰۶

$$a_{2n-1} = 6n - 2 \Rightarrow \begin{cases} n=1 \rightarrow a_1 = 6(1) - 2 = 4 \\ n=2 \rightarrow a_2 = 6(2) - 2 = 10 \end{cases}$$

$$a_2 - a_1 = a_1 + 2d - a_1 = 2d \Rightarrow 10 - 4 = 2d \Rightarrow 2d = 6 \Rightarrow d = 3$$

۳ ۱۰۷

$$d = \frac{b-a}{m+1} \Rightarrow d = \frac{47-19}{6+1} = \frac{28}{7} = 4$$

یک دنباله‌ی هشت جمله‌ای با جمله‌ی اول $a_1 = 19$ و اختلاف مشترک $d = 4$ خواهیم داشت، پس:

$$a_8 = a_1 + 7d = 19 + 7(4) = 19 + 28 = 47$$

۲ ۱۰۸

$$a_n = \frac{1}{\delta}(r^{n-1}) \Rightarrow \begin{cases} a_4 = \frac{1}{\delta}(r^{4-1}) = \frac{1}{\delta}(r^3) = \frac{r}{\delta} \\ a_7 = \frac{1}{\delta}(r^{7-1}) = \frac{1}{\delta}(r^6) = \frac{r}{\delta} \end{cases}$$

$$\frac{a_4}{a_7} = \frac{\frac{r}{\delta}}{\frac{r}{\delta}} = \frac{r}{\delta} = 4$$

۴ ۱۰۹

$$a_1 = 4, d = 8 - 4 = 4 \Rightarrow a_{22} = a_1 + 21d = 4 + 21(4) = 4 + 84 = 88$$

$$a_1 = 3, r = \frac{2}{3}, a_n = 96, n = ? \quad \text{در دنباله‌ی هندسی داریم:}$$

$$a_n = a_1 \times r^{n-1} \Rightarrow 96 = 3 \left(\frac{2}{3}\right)^{n-1} \xrightarrow{\div 3} 32 = 2^{n-1}$$

$$\Rightarrow 2^5 = 2^{n-1} \Rightarrow n-1 = 5 \Rightarrow n = 6$$

۴ ۱۱۰

$$r^{m-n} = \frac{a_m}{a_n} \Rightarrow r^{7-1} = \frac{192}{12} \Rightarrow r^6 = 16 \Rightarrow r = \pm \sqrt[6]{16} = \pm 2$$

$$\xrightarrow{r>0} r = 2$$

$$S_n = \frac{a_1(1-r^n)}{1-r} = \frac{12(1-2^6)}{1-2} = \frac{12(1-64)}{-1} = \frac{12(-63)}{-1}$$

$$= \frac{4(1023)}{1} = 4092$$

۴ ۹۹ | براساس متن، کدام یک از گزاره‌های زیر صحیح است؟

(۱) عناصر معدنی توسط گیاه جذب نمی‌شوند مگر آن‌که آن‌ها در ریشه‌های آن گیاه حل شوند.

(۲) ساقه‌های چوبی حاوی آب بیش‌تری هستند تا برگ‌ها.

(۳) مشخص شده است که هوای موجود در اطراف برگ اشباع شده است.

(۴) تنها بخشی از دی‌اکسید کربن در گیاهان ترکیب می‌شود.

۲ ۱۰۰ | این متن عمدتاً در مورد است.

(۱) کارکردهای دی‌اکسید کربن و آب

(۲) نقش آب در یک گیاه در حال رشد

(۳) فرایند تشکیل شکر ساده

(۴) ترکیب آب با دی‌اکسید کربن

ریاضی و آمار

۱ ۱۰۱

$$a_n = \frac{(\sqrt{2})^n}{2n-1} \Rightarrow \begin{cases} a_4 = \frac{(\sqrt{2})^4}{2(4)-1} = \frac{\sqrt{2^4}}{8-1} = \frac{4}{7} \\ a_6 = \frac{(\sqrt{2})^6}{2(6)-1} = \frac{\sqrt{2^6}}{12-1} = \frac{8}{11} \end{cases}$$

$$a_4 + a_6 = \frac{4}{7} + \frac{8}{11} = \frac{44+56}{77} = \frac{100}{77}$$

۲ ۱۰۲ | دنباله‌ی بازگشتی داده‌شده، دنباله‌ی موسوم به فیبوناتچی است

که به صورت زیر آمده است:

$$1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55, 89, \dots$$

مشاهده می‌کنیم که جمله‌ی دهم آن ۵۵ است.

۳ ۱۰۳

$$a_7 + a_9 = 18 \Rightarrow a_1 + 6d + a_1 + 8d = 18 \Rightarrow 2a_1 + 14d = 18$$

$$\Rightarrow 2(a_1 + 7d) = 18 \Rightarrow a_1 + 7d = 9 \Rightarrow a_7 = 9$$

$$a_1 \times a_9 = 54 \Rightarrow a_1 \times 9 = 54 \Rightarrow a_1 = \frac{54}{9} = 6 \quad \text{از طرفی:}$$

$$a_1 + 5d = 9 \xrightarrow{a_1=6} 6 + 5d = 9 \Rightarrow 5d = 9 - 6$$

$$\Rightarrow 5d = 3 \Rightarrow d = \frac{3}{5}$$

۱ ۱۰۴ | دستمزد این شخص از یک دنباله‌ی حسابی

$$\text{با } a_1 = A \text{ و } d = \frac{r}{100}A = \frac{r}{100}A \text{ پیروی می‌کند. } a_n = 4A$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 4A = A + (n-1)\frac{rA}{100}$$

$$\Rightarrow 4A - A = \frac{(n-1)rA}{100} \Rightarrow 3A = \frac{rA(n-1)}{100}$$

$$\xrightarrow{\text{حذف } 3A \text{ از طرفین}} \frac{n-1}{100} = 1 \Rightarrow n-1 = 100 \Rightarrow n = 101$$

حال طبق فرض مسئله در این ۱۱ ماه، مجموع دستمزد شخص ۲۲۰۰۰۰۰ تومان شده است.

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow 2200000 = \frac{11}{2}(2A + (11-1)\frac{rA}{100})$$

$$\Rightarrow 2200000 = \frac{11}{2}(2A + 3A) \Rightarrow 2200000 = \frac{55A \times 11}{2}$$

$$\Rightarrow (5 \times 11)A = 2 \times 2200000 \Rightarrow A = \frac{2 \times 2200000}{5 \times 11} = 80000$$

۱۱۹ ۲

$$f(x) = a^x \Rightarrow \begin{cases} f(2-\sqrt{2}) = a^{2-\sqrt{2}} \\ f(\sqrt{2}-2) = a^{\sqrt{2}-2} \end{cases}$$

$$\Rightarrow a^{2-\sqrt{2}} \times a^{\sqrt{2}-2} = a^{2-\sqrt{2}+\sqrt{2}-2} = a^{-1} = \frac{1}{a}$$

۱۲۰ ۲

$$f(t) = c(1+r)^t, f(t) = 2c, r = 0.03$$

$$\Rightarrow 2c = c(1+0.03)^t \Rightarrow 2 = (1.03)^t$$

از فرض مسئله استفاده می‌کنیم:

$$(1.03)^{94} = 16 \xrightarrow{\text{از طرفین ریشه‌ی چهارم می‌گیریم}} \sqrt[4]{(1.03)^{94}} = \sqrt[4]{16}$$

$$\Rightarrow (1.03)^{\frac{94}{4}} = 2 \xrightarrow{\frac{94}{4} = 23.5} (1.03)^{23.5} = 2 \Rightarrow t = 23.5$$

علوم و فنون ادبی

۱۲۱ ۱

۱- ایهام تناسب (بیت «الف»): قلب: ۱- تقلبی (معنی درست)
۲- دل (معنی نادرست، تناسب با دل)

اغراق (بیت «د»): تشبیه اشک به سیل و آه به شعله
اسلوب معادله (بیت «ب»): سیل / روشنگری مانند اتصال بحر نداشتن =
انسان / در دل روشن ضمیران جا کردن
حسن تعلیل (بیت «ه»): دلیل خون‌بار بودن چشم و پر خون بودن دل عاشق،
کرشمه‌ی معشوق است.

۱۲۲ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) اغراق: این‌که ابرها در اثر آه عاشق و دریا بر اثر گریستن وی پدید آمده باشد.
۲) حسن تعلیل: شاعر دلیل حرکت باد را بی‌قراری‌اش در هجران معشوق دانسته است.
۴) ایهام تناسب: بالا: ۱- سمت بالا (معنی درست) ۲- قد (معنی نادرست، تناسب با قد)

۱۲۳ ۱

۱- ایهام تناسب (بیت «ب»): باز: ۱- دوباره (معنی درست) ۲- نام پرنده‌ای شکاری (معنی نادرست، تناسب با مرغ، کبوتر و شاهین)
حسن تعلیل (بیت «د»): شاعر دلیل بارش باران را اندوه ابر بهاری از مشاهده‌ی بدعهدی روزگار دانسته است.

۱۲۴ ۴ بررسی آرایه‌ها در گزینه‌ی (۴):

حسن تعلیل: دلیل با شکر آغشته کردن بادام، چرب‌زبانی شکر است.

حس آمیزی: حلاوت عیش / چربی زبان (سخن)

اسلوب معادله: انسان / پاک‌ی دهان / حلاوت عیش داشتن = شکر / چرب‌زبانی / حصار بادام بون

۱۲۵ ۲

تُ	کُ	جَا	صِبْ	دِ	مَ	نِ	سَو	خَ	بَ	خَر	مَن	بَا	شِ
U	U	-	-	U	U	U	-	U	U	-	-	-	-
کِ	شِ	نِی	دَسِت	غَ	قَا	بِی	کِ	شِ	کَا	ر	مَ	گِ	سِیست
U	U	-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	U	U
فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین	فعلاتین

۱۱۱ ۲ ارتفاع‌های توپ از سطح زمین، یک دنباله‌ی هندسی با جمله‌ی اول $a_1 = 10$ و نسبت‌مشتک $r = 0.8$ تشکیل می‌دهند، در نتیجه ارتفاع توپ پس از برخورد سوم، همان جمله‌ی چهارم دنباله خواهد بود:

$$a_4 = a_1 r^3 = 10 \left(\frac{8}{10}\right)^3 = 10 \left(\frac{512}{1000}\right) = \frac{512}{100} = 5.12$$

۱۱۲ ۲

$$a_8 = 8a_7 \Rightarrow a_1 r^7 = 8a_1 r^6 \xrightarrow{\div (a_1 r^6)} \frac{a_1 r^7}{a_1 r^6} = \frac{8a_1 r}{a_1 r}$$

$$\Rightarrow r^7 = 8 = 2^3 \Rightarrow r = 2$$

$$a_7 = a_1 r^6 = 4(2)^6 = 4 \times 4 = 16$$

۱۱۳ ۱

$$\frac{1}{8} \xrightarrow{\text{مربع}} \sqrt{\frac{1}{8}} = \sqrt{\left(\frac{1}{2}\right)^2} = \frac{1}{2}$$

$$\xrightarrow{\text{پنج برابر}} \frac{5}{4} = 1.25$$

$$2\sqrt{(2-\sqrt{5})^2} = 2|2-\sqrt{5}| = 2(-2+\sqrt{5}) = -4+2\sqrt{5}$$

$$-(1-\sqrt{5})^2 = -(1-2\sqrt{5}+5) = -6+2\sqrt{5}$$

$$\Rightarrow \text{پاسخ نهایی} = -4+2\sqrt{5} - 6+2\sqrt{5} = 4\sqrt{5} - 10$$

۱۱۵ ۱

$$\sqrt{A} = \frac{3}{4} \xrightarrow{\text{طرفین به توان ۲}} A = \left(\frac{3}{4}\right)^2 = \frac{27}{64}$$

$$A_{\text{دوم}} = \sqrt{\frac{27}{64}} = \frac{\sqrt{27}}{\sqrt{64}} = \frac{\sqrt{9 \times 3}}{8} = \frac{3\sqrt{3}}{8} = \frac{3}{8}\sqrt{3}$$

$$4^{x+1} = (2^2)^{x+1} = 2^{2x+2}$$

۱۱۶ ۳

$$\left(\frac{1}{16}\right)^{-2} = 16^2 = (2^4)^2 = 2^8$$

$$\Rightarrow 2^{2x+2} = 2^8 \Rightarrow 2^{2x+2} = 2^{x+8} \Rightarrow 2x+2 = x+8$$

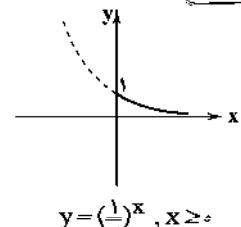
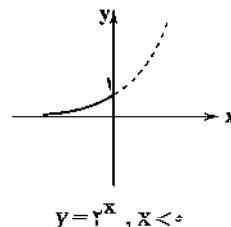
$$\Rightarrow 2x-x = 8-2 \Rightarrow x = 6$$

۱۱۷ ۴ نمودار همه‌ی گزینه‌ها کاهشی است، پس در قسمت منفی محور xها نموداری از همه بالاتر است که عدد پایه‌ی آن از همه کوچک‌تر باشد:

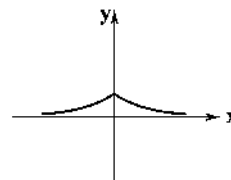
$$\frac{\sqrt{2}}{2} \approx \frac{1.4}{2} = 0.7, \frac{1}{2} = 0.5, \frac{\sqrt{3}}{3} \approx \frac{1.7}{3} = 0.56, \frac{1}{4} = 0.25$$

بنابراین نمودار $y = \left(\frac{1}{4}\right)^x$ از همه بالاتر است.

۱۱۸ ۱

که ترکیب این دو نمودار به صورت زیر خواهد بود:

۱۲۶ ۴ روی هم، یازده بار از اختیارات وزنی «به کار بردن فاعلاتن به جای

فعلاتن، ابدال، و بلند در نظر گرفتن هجای پایان مصراع» استفاده شده است.

به کار بردن فاعلاتن به فعلاتن

ایضاً

↓

[illegible]

ابدال

بلند بودن شجای پایان مصراع

بلند بودن هجای پایان مصراع

به کار بردن فاعلاتن به فعلاتن

ایمان

↓

داد	می	رم	دو	ک	د	بو	لی	د	ن	خو	یت	ن	بی
۰	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-
روز	دم	بو	من	ی	ن	ما	پ	ر	غ	سا	در	ک	می
۰	-	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-

بہار

بلند بودن هجای پایان مصراع

به کار بردن فاعلاتن به فعلاتن

۱۲۷ ۳ تقطیع گزینه‌ی (۳):

تقطيع گزينه‌ي (۳):

چ	نی	ک	تنگ	گ	رف	تست	بر	صد	دف	در	یا
U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	-	-
چ	آ	ب	در	ه	ر	شا	وا	ر	می	ما	ند
U	-	U	-	U	↓	U	-	U	-	-	-
مفاعلاتن				مفاعلاتن				فعلتن			

بررسی سایر گزینه‌ها:

(1)

تقطيع بيت سؤال: ۱۲۸ ۲

Y

ز	صو	رَ	تَ	ثَ	كُ	نَد	نَو	رَ	مَع	تَ	وَي	حَا	صَل
U	-	U	∅ ↓ -	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-
دِ	لِ	شِ	كَـ	تِ	كِ	هَم	سَا	لِـ	كـ	تِ	هَم	مَجـ	ذوب
U	∅ ↓ -	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-
						فعلاتين				مفاعِلن			فعلن

تقطيع گزينه‌ي (۲):

کے ابا ب ج د

ک	ر	پ	ج	ی	ث	ما	در	ج	ه	ت	وا	نم	دید
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	U
چ	ر	ک	ن	م	ر	ه	ک	پ	ج	ی	ث	ما	دید
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	U
مفاعِلن				فَعَلاتِن				مفاعِلن				فَعَلن	

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مَفْعَلَن مَفَاعِلَن مَفْعَلَن مَفَاعِلَن (۳) مَفَاعِلَن مَفَاعِلَن مَفَاعِلَن مَفَاعِلَن فَعَلَن

(۴) مفعولُ فاعلاتُ مفاعيلُ فاعلن

پایان هجای پایان مصراع

↓

پرس	ب	لطف	ز	در	ف	ایک	رم	ک	ز	هش	م	سایه	ب
U	U	U	U	U	U	-	U	U	U	-	U	-	U
شد	با	وا	ر	ثم	ک	ضا	قا	ت	ف	ظ	و	گر	ب
-	-	-	U	-	U	-	U	U	U	-	U	-	U
فعلین		مفاعیلن			فعلاتین			مفاعیلن					

۱۲۹ ۳

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، یا واژگان یا مفهوم مشخص کن (۱۴۵ - ۱۴۱):

۱۴۱ ۳ عبد الله: ای بنده خدا (با توجه به معنای جمله مناداست که حرف ندا از اولش حذف شده). [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]
مَنْ: هر کس، هر که (اسم شرط است که بعدش فعل شرط و فعل جواب شرط آمده). [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

أطاع: اطاعت کرده، اطاعت کند (فعل ماضی در جمله شرط، به صورت مضارع التزامی نیز می‌تواند ترجمه شود). [رد گزینه (۴)]
في أوامر: در اوامر [رد گزینه (۱)]

أجاب: اجابت می‌کند، پاسخ داده است (فعل ماضی در جمله جواب شرط، به صورت مضارع ساده نیز می‌تواند ترجمه شود. / حرف «و» در گزینه (۲) و حرف «تا» در گزینه (۴) اضافی‌اند. چون جمله جواب شرط مستقیماً به جمله شرط وصل می‌شود). [رد گزینه‌های (۲) و (۴)]

دعواته: دعاهایش، درخواست‌هایش (جمع «دعوة» است). [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]

۱۴۲ ۴ ما أكثر: چه بسیارند، چقدر زیادند (اسلوب تعجب است). [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

تقرّضت: در معرض قرار گرفته است (فعل لازم است). [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]
لا يدرّكون: درک نمی‌کنند، نمی‌فهمند (فعل مضارع است). [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]

ليس شيئاً إلا...: چیزی جز ... نیست (چون «شيئاً» به عنوان مستثنی‌منه ذکر شده، اسلوب حصر نیست و نمی‌تواند به صورت «فقط، تنها + فعل مثبت» ترجمه شود). [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

۱۴۳ ۳ دقت کنید: در گزینه (۳) با توجه به فعل‌های غائب «يَنْقُضُ» و «يُعَيِّنُ»، «إلهي» منادا نیست.

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) و از ایشان ... (← در حالی‌که از ایشان ... «و نحن ...» جمله حالیه است).
(۲) با توجه به «اجعلوا» که فعل امر در صیغه جمع مذکر مخاطب است و نیز ضمیر مخاطب در «حفظكم»، «مُطَلَب» مناداست که حرف ندا قبلیش حذف شده است.

ترجمه: ای دانش‌آموزان من! با انجام تکالیف، موفقیت را بخت خود قرار دهید.
(۴) دیگران (← دیگری، «الغیر» مفرد است).

۱۴۴ ۴ [گزینه] نادرست را برای پُر کردن جاهای خالی مشخص کن (براساس معنی). همه موارد مذکور در گزینه‌ها برای تکمیل جمله مناسب‌اند، به جز واژه دوم در گزینه (۴).

ترجمه عبارت سؤال: گاهی شکارها پناه می‌برند به برای نجات دادن خودشان از
ترجمه گزینه‌ها:

(۱) حيله‌ها - جوجه‌های - درندگان (۲) نيرنگ - لانه - شكارچيان
(۳) پناهگاه - جان‌های - خطرها (۴) حيله - گربه - دشمنان

هر	چ	هـ	تـ	ثـ	جـ	حـ	خـ	د	ذ	ر	ز	سـ	صـ	مـ	مست
-	U	-	-	-	U	-	↓	-	-	-	U	-	-	U	X-
ور	نـ	تـ	ثـ	جـ	حـ	خـ	د	ذ	ر	ز	سـ	صـ	مـ	مست	
-	U	-	-	-	U	-	-	-	-	-	U	-	-	U	X-
	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	فاعلاتن	

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن (۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
(۴) مفاعلتن فاعلاتن مفاعلتن فعلن
گزینه (۲) از ویژگی‌های سطح فکری شعر معاصر تا قبل از انقلاب اسلامی است.

۱۳۱ ۳ مکتب‌های فلسفی و ادبی قرن نوزدهم و بیستم اروپا مانند رمانتسیم در ادبیات داستانی این دوره حضوری آشکار و تأثیرگذار دارند.

۱۳۲ ۳ عنوان اولین داستان آل احمد «زیارت» است که در مجله‌ی سخن چاپ شد.

۱۳۳ ۱ نشر داستانی معاصر با مجموعه داستان کوتاه «یکی بود، یکی نبود» از سیدمحمدعلی جمالزاده در سال ۱۳۰۱ آغاز شد.

۱۳۴ ۲ سبزواری، موسوی گرمارودی و مردانی متعلق به گروه شاعران معرّفی شده در عبارت سؤال‌اند. حسین منزوی با ویژگی‌های مورد اشاره متناسب نیست.

۱۳۵ ۲ بیت سؤال، سروده‌ی پروین (رخشنده) اعتصامی است.

۱۳۶ ۳ نخستین کنگره‌ی نویسندگان و شاعران ایران در دوره‌ی دوم شعر معاصر پیش از انقلاب اسلامی تشکیل شد.

۱۳۷ ۴ عبارت سؤال، معرّف سیدمهدی شجاعی است که گزینه‌ی (۴) از آثار این نویسنده است.

۱۳۸ ۲ بزه‌ی گمشده‌ی راعی، آینه‌های درداز: هوشنگ گلشیری

دهکده‌ی پرمال: امین فقیری

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سیدعلی موسوی گرمارودی (۳) مهدی اخوان ثالث

(۴) سیمین دانشور

۱۳۹ ۱ گوشواره‌ی عرش: سیدعلی موسوی گرمارودی

۱۴۰ ۴ دلاویزتر از سبز: علی مؤدّنی

دری به خانه‌ی خورشید: سلمان هراتی

همسایه‌ها: احمد محمود

طوفان در پراتنز: قیصر امین‌پور

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) چشم‌هایش: بزرگ علوی / از این ستاره تا آن ستاره: سلمان هراتی / زمین سوخته: احمد محمود / تنفس صبح: قیصر امین‌پور

(۲) ظهور: علی مؤدّنی / ارزیابی شتاب‌زده: جلال‌آل احمد / مدار صفر درجه: احمد محمود / ظهر روز دهم: قیصر امین‌پور

(۳) ملاقات در شب آفتابی: علی مؤدّنی / چرند و پرند: دهخدا / تنگسیر: صادق چوبک / سنت و نوآوری در شعر معاصر: قیصر امین‌پور

۱۴۵ ۴ ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) «زندگی ادامه دارد، چه بخندی چه گریه کنی!»: زندگی ما را می‌خنداند و ما را می‌گریاند! جمله اول دربارهٔ «جریان داشتن زندگی» در همهٔ احوال است، و این آشکارا با مفهوم جملهٔ دوم تفاوت دارد.

(۲) «بدبین در هر فرصتی سختی را می‌بیند»: هیچ فرصتی یافت نمی‌شود جز (مگر) با سختی! جملهٔ اول دربارهٔ دیدگاه منفی انسان‌های بدبین است، و این آشکارا با مفهوم جملهٔ دوم تفاوت دارد.

(۳) «هیچ‌چیزی برای زندانی شدن سزاوارتر از زبان نیست»: فقط زبان سزاوار حبس شدن است! جملهٔ اول زبان را سزاوارترین چیز برای زندانی شدن می‌داند، پس چیزهای دیگر هم سزاوار زندان هستند، اما کم‌تر! ولی جملهٔ دوم زندانی شدن را فقط به زبان اختصاص داده، یعنی چیز دیگری سزاوار زندان نیست. طبعاً این دو با هم تفاوت دارند.

(۴) «نیکی کن همان‌طور که دوست داری به تو نیکی شود!»: فقط به منافع شخصی‌تان توجه نکنید! هر دو جمله بر این دلالت دارند که انسان باید علاوه بر خودش، به فکر دیگران هم باشد!

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۵۰ - ۱۴۶):

۱۴۶ ۱ «الرَّوَابِطُ» مستثنی و منصوب است و «الْمُتَدَاخِلَةُ» نیز صفتش و به تبعیت از آن منصوب است: «آیا جامعه، نشانه‌ای به‌جز روابط تودرتو دارد؟!»

موارد نادرست سایر گزینه‌ها:

(۲) مفعول مطلق للتأکید (← مفعول مطلق للنوع): «مراقبة» مصدر فعل امر «راقب» است که با جملهٔ وصفیه توصیف شده، پس مفعول مطلق نوعی است. ترجمه: از بچه‌ها به گونه‌ای مراقبت کن که همهٔ آن‌ها را دربر بگیرد!

(۳) من باب «تفعیل» (← من باب «تفعل»): «الْمُتَفَقِّهِينَ» جمع «الْمُتَفَقِّه» اسم فاعل از مصدر «تَفَقَّه» است.

ترجمه: به درس هم‌چون دانش‌اندوزان گوش فرا دهید!

(۴) من باب «تفاعل» (← من باب «مفاعلة»): «حَافِظُنْ» فعل امر در صيغة جمع مؤنث مخاطب از مصدر «مُحَافَظَةُ» است. / و فاعله «بنات» (← غلط است: «بنات» بعد از حرف ندای «یا» آمده و مناداست.)

ترجمه: ای دخترانم، از آرزوهایتان محافظت کنید!

۱۴۷ ۳ [گزینه] صحیح را در عملیات ریاضی مشخص کن:

بررسی گزینه‌ها:

(۱) واحد و ستین: $۶۱ \rightarrow ۶۲ = ۴۱ + ۲۱$

(۲) خمسة: $۵ \rightarrow ۷ = ۱۳ - ۱۸$

(۳) ثمانية و أربعين: $۴۸ = ۱۲ \times ۴$

(۴) أخذ عشر: $۱۱ \rightarrow ۱۰ = ۹ \div ۹۹$

۱۴۸ ۲ مستثنی‌منه را که محذوف است، مشخص کن.

دقت کنید: وقتی مستثنی‌منه محذوف است، جملهٔ قبل از «إلا» ناقص است، یعنی یکی از اجزای اصلی جمله ذکر نشده؛ در واقع مستثنی می‌آید و جای خالی آن جزء محذوف را پر می‌کند!

بررسی و ترجمهٔ گزینه‌ها:

(۱) «السعي» مستثنی و «سبباً» مستثنی‌منه است.

ترجمه: عاقل برای پیشرفت در زندگی سببی نمی‌یابد به‌جز تلاش!

(۲) قبل از «إلا» برای فعل متعدی «ما أهديت» مفعول ذکر نشده؛ پس مستثنی‌منه حذف شده؛ در واقع «كُتِبَ» به عنوان مستثنی جای خالی آن را پر کرده است.

ترجمه: از میان کتاب‌ها به کتابخانه هدیه نکردم، به‌جز کتاب‌های داستانی‌ام را! «فقط کتاب‌های داستانی‌ام را هدیه کردم».

دقت کنید: «الْكُتُبُ» قبل «إلا» مضاف‌إلیه و مجرور است (بین الكُتُب).

(۳) «الَّذِينَ» مستثنی و «الساعون» مستثنی‌منه است.

ترجمه: تلاشگران به آن‌چه برایش تلاش می‌کنند می‌رسند، به‌جز کسانی‌که ناامید می‌شوند!

(۴) «ما» مستثنی و «الْكُتُبُ» مستثنی‌منه است.

ترجمه: کتاب‌های تاریخی مرا شگفت‌زده می‌کنند، به‌جز آن‌چه در آن دروغ‌های آشکار هست!

۱۴۹ ۴ سؤال، گزینهٔ نادرست برای بیان نوع فعل را خواسته؛ یعنی

گزینه‌ای که برای ساخت مفعول مطلق نوعی نادرست است.

دقت کنید: فعل جمله «عاذ» است. (تیم ملی از مسابقهٔ فوتبال بازگشت ...)

بررسی و ترجمهٔ گزینه‌ها:

(۱) «عوده» مصدر فعل + صفت «صالحة» = مفعول مطلق نوعی

ترجمه: به طور قابل تقدیر!

(۲) «عود» مصدر فعل + مضاف‌إلیه «الأبطال» = مفعول مطلق نوعی

ترجمه: هم‌چون قهرمانی پیروز!

(۳) «عودة» مصدر فعل + جملهٔ وصفیه «أثارت ...» = مفعول مطلق نوعی

ترجمه: به طوری‌که شادی برانگیخت!

(۴) عوداً باعثة للفخر (← «عوداً» مذکر است و باید صفتش هم مذکر باشد «عوداً باعثاً للفخر»)

ترجمه: به طور افتخار برانگیز!

۱۵۰ ۳ [گزینه] نادرست را در اسلوب ندا مشخص کن:

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «أُمُّ» مناداست که در واقع «أُمِّي» بوده و ضمیر «ی» از آخرش حذف شده و به جایش کسره آمده است.

ترجمه: ای مادرم! زبانت از توصیف عشقم به تو ناتوان است!

(۲) «البلاد» چون منادای معرفه به «أل» است، قبلش «یا + ائینها» آمده است.

ترجمه: ای کشور عزیز! وطنی جز تو ندارم!

(۳) «اللهم» مناداست و بنابراین جمله باید بعدش راجع به مخاطب باشد نه غایب: (لیس لنا إلهٌ غیره ← لیس لنا إلهٌ غیرُک)

ترجمه: خدایا! ما خدایی جز تو (جز او) در این جهان بزرگ نداریم!

(۴) «سما» چون منادای نکره است، قبلش «یا» آمده است.

ترجمه: ای آسمان! کی خورشید از پشت ابرهایت بیرون می‌آید؟

تاریخ

۱۵۱ ۲ مدت کوتاهی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، گروهک تروریستی

فرقان برخی از شخصیت‌های برجستهٔ انقلابی مانند سپهبد ولی‌الله قرنی، رئیس ستاد مشترک ارتش، آیت‌الله استاد مطهری عضو سرشناس شورای انقلاب و از یاران نزدیک امام خمینی (ره)، دکتر مفتاح، حاج مهدی عراقی و آیت‌الله قاضی طباطبایی را که از مبارزان سرشناس بودند، به شهادت رساند.

۱۵۲ ۳ نخستین مرحله‌ی برنامه‌های اصلاحی با عنوان **اصلاحات ارضی** در سال ۱۳۴۰، در زمان نخست‌وزیری علی امینی آغاز شد.

۱۵۳ ۲ هر چه توقف احمدشاه در اروپا بیش‌تر طول می‌کشید، تبلیغات طرفداران رضاخان مبنی بر این‌که شاه علاقه‌ای به سرنوشت ایران ندارد، بیش‌تر می‌شد و مردم نیز کم و بیش این نکته را باور می‌کردند. پس از سرکوبی شورش خزل و بعضی شورش‌های پراکنده‌ی دیگر، با توجه به امنیتی که رضاخان به وجود آورده بود، محبوبیت او افزایش یافت.

۱۵۴ ۴ یکی از نتایج مهم قیام ۱۵ خرداد این بود که هدف مبارزه تغییر کرد و سرنگونی رژیم پهلوی هدف نهایی مبارزان شد.

۱۵۵ ۴ ژاپن در جنگ جهانی دوم، از کشورهای عضو محور بود. روسیه و فرانسه جزء متفقین بودند.

۱۵۶ ۲ مجامع بین‌المللی و در رأس آن شورای امنیت سازمان ملل متحد که مسئولیت حفظ صلح و امنیت جهانی و جلوگیری از تجاوز دولت‌ها به دیگر کشورها را برعهده دارد، در برابر یورش آشکار نیروهای رژیم بعثی عراق به خاک ایران، به صورت قاطع و مؤثر به وظایف رسمی و قانونی خود عمل نکرد. این شورا چند روز پس از شروع جنگ تحمیلی با صدور قطعنامه‌ای، بدون آن‌که تجاوز نیروهای بعثی به خاک ایران را محکوم کند و از دولت متجاوز بخواهد که از مناطق اشغالی عقب‌نشینی نماید، تنها دو کشور را به خودداری از ادامه‌ی جنگ و تلاش برای حل مسالمت‌آمیز اختلافات فراخواند.

۱۵۷ ۱ امام خمینی (ره) در ۲۳ دی (سال ۵۷) با ارسال پیامی تشکیل شورای انقلاب را به اطلاع مردم رساندند. این شورا که از افراد شایسته، مسلمان، متعهد و مورد اعتماد ایشان تشکیل شده بود، وظیفه داشت زمینه‌ی انتقال قدرت را فراهم کند.

۱۵۸ ۳ یکی از تحولات مهم جهان پس از جنگ جهانی دوم، به قدرت رسیدن کمونیست‌ها در چین بود. پس از شکست و تسلیم ژاپن، جنگ داخلی در چین میان ملی‌گرایان و کمونیست‌ها شدت گرفت. در این میان، آمریکا از ملی‌گرایان و شوروی از کمونیست‌ها پشتیبانی می‌کردند. سرانجام، کمونیست‌ها به رهبری مائو بر ملی‌گراها پیروز شدند و جمهوری خلق چین را تأسیس کردند.

۱۵۹ ۲ بلافاصله پس از شروع جنگ تحمیلی، در جبهه‌ی زمینی رزمندگان ارتش، سپاه پاسداران و ژاندارمری به همراه مردم شهرها و روستاهای مرزی، عشایر غیور و نیروهای ستاد جنگ‌های نامنظم، که شهید مصطفی چمران آن‌ها را فرماندهی می‌کرد، به مقابله با دشمن شتافتند و پیشروی نیروهای عراقی را متوقف و یا کند کردند.

۱۶۰ ۱ دولت دکتر مصدق پس از روی کار آمدن، بی‌درنگ هیئتی را به ریاست مهندس مهدی بازرگان به خوزستان فرستاد تا مراکز و تأسیسات نفتی را از حوزه‌ی اختیار شرکت نفت ایران و انگلیس خارج کند.

۱۶۱ ۳ آبرون‌ساید، فرماندهی نظامی نیروهای انگلیسی در ایران و مأمور اجرای کودتا، در قزوین با رضاخان ملاقات کرد و با توجه به اطلاعاتی که سید ضیاءالدین درباره‌ی او جمع‌آوری کرده بود، توانست وی را با اهداف خود هماهنگ کند.

۱۶۲ ۴ پس از این‌که دانشجویان پیرو خط امام سفارت آمریکا در تهران را تسخیر و اعضای سفارت را دستگیر و بازداشت کردند، دولتمردان آمریکایی در شرایط دشواری قرار گرفتند. از این‌رو، آمریکا با طراحی یک عملیات پیچیده‌ی نظامی، اقدام به پیاده کردن نیروهای ویژه‌ی خود در صحرای طبس کرد (۵ اردیبهشت ۱۳۵۹). مأموریت این گروه زنده‌ی نظامی، تسخیر چند مرکز در تهران و خارج کردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود.

۱۶۳ ۴ حزب ملل اسلامی با آرمان برپا کردن حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آورد.

۱۶۴ ۳ انورسادات، رئیس‌جمهور مصر، نخستین رئیس یک کشور عرب و مسلمان بود که با وساطت آمریکا با اسرائیل پیمان صلح امضا کرد.

۱۶۵ ۲ آغاز سلطنت پهلوی، در واقع فصل جدیدی از تاریخ ایران است که همزمان با آن، دوره‌ی نوینی از غارت کشور ما به دست بیگانگان آغاز می‌شود که به «استعمار نو» شهرت دارد.

۱۶۶ ۴ از جمله اقدامات رضاشاه، احداث راه‌آهنی بود که بندر ترکمن را به بندر شاهپور متصل می‌کرد.

۱۶۷ ۳ همگام با تاخت‌وتازهای ارتش‌های آلمان و ایتالیا در اروپا و شمال آفریقا، نیروهای ژاپن که یکی دیگر از کشورهای عضو محور بود، اقدام به عملیات نظامی گسترده‌ای در شرق و جنوب‌شرقی آسیا کردند و سرزمین‌ها و جزایر بسیاری را به تصرف درآوردند. ژاپنی‌ها سرمست از این پیروزی‌ها، جسورانه به ناوگان ایالات متحده‌ی آمریکا در پرتل هاربر واقع در اقیانوس آرام نیز یورش بردند و ضربه‌ی سختی به آن زدند. آمریکا تا آن زمان به طور رسمی در جنگ بی‌طرف بود، اما در عین حال، به انگلستان و فرانسه کمک‌های مالی، تدارکاتی و تجهیزاتی می‌کرد. پس از حمله‌ی ژاپنی‌ها به ناوگان آمریکا، این کشور به نفع متفقین وارد جنگ شد.

۱۶۸ ۱ در ۱۷ دی ۱۳۵۶ مقاله‌ی توهین‌آمیزی علیه امام خمینی (ره) در روزنامه‌ی اطلاعات منتشر شد. به دنبال انتشار این مقاله، مردم قم در ۱۹ دی ۱۳۵۶ قیام کردند، اما مأموران حکومتی آن‌ها را به خاک و خون کشیدند.

۱۶۹ ۴ پس از پیروزی قیام ۳۰ تیر، شرایط تغییر کرد؛ همکاری و اتحاد رهبران، شخصیت‌ها، احزاب و گروه‌های دست‌اندرکار نهضت، بر اثر غلبه‌ی روحیه‌ی لجاجت، خودمحوری، قدرت‌طلبی و منفعت‌جویی‌های فردی و گروهی به تفرقه و دشمنی تبدیل شد.

۱۷۰ ۲ در پی استعفای مصدق و روی کار آمدن قوام، آیت‌الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست‌وزیری قوام، مردم را به مبارزه فراخواند. در روز ۳۰ تیر ۱۳۳۱ مردم به خیابان‌ها ریختند.

جغرافیا

۱۷۱ ۳ با تحلیل مسیرها و گره‌ها می‌توان قابلیت دسترسی و کارایی یک شبکه را بررسی کرد.

۱۷۲ ۲

$$\frac{100}{1} \times \frac{\text{طول مسیر قابل احداث بین دو مکان}}{\text{طول مسیر مستقیم بین دو مکان}} = \text{شاخص انحراف (\%)}$$

$$x = \frac{10}{4} \times 100 \Rightarrow \frac{1000}{4} = 250$$

۱۷۳ | ۲ بررسی عبارت‌هاک نادرست؛

(الف) به قطارهای خیابانی در سطح خیابان‌ها به صورت ریلی، تراموا می‌گویند.
(ج) دوچرخه وسیله‌ای مناسب برای سفرهای تا ۵ کیلومتر مسافت در شهرهاست.
(د) در کشورهای هلند، دانمارک، آلمان و سوئد، سهم دوچرخه از سفرهای درون‌شهری بین ۱۰ تا ۳۰ درصد است.

۱۷۴ | ۱

۶۰ | ۱۵

شهر دهلی‌نو → ساعت به شرق ۴ = ۱۱ (شرق) + ۷ صبح
۶۰

شهر دهلی‌نو → ۱۱ = ۴ (شرق) + ۷ صبح

۵۲ / ۵ | ۱۵

شهر لیورپول → ساعت به غرب ۳ / ۵ = ۲ / ۵
۵۲ / ۵

شهر لیورپول → ۳ / ۵ = ۳ / ۵ (غرب) - ۷ صبح
۷ صبح

۱۷۵ | ۴ صفحات یا از هم دور می‌شوند (واگرا) یا به هم نزدیک

می‌شوند (همگرا) و یا در کنار هم می‌لفزند (امتدادلفز یا برشی). این حرکات در ابتدا موجب کشیدگی و فشردگی پوسته‌ی زمین می‌شوند.

۱۷۶ | ۳ (الف) در حال باز شدن و گسترش ← کمربند میانی

اقیانوس اطلس

(ب) آمریکای جنوبی، استرالیا و آمریکای شمالی ← کمربند اطراف اقیانوس آرام

(ج) قاره‌ی آفریقا و هند ← کمربند کوهستانی آلپ - هیمالیا

۱۷۷ | ۳ بررسی عبارت‌هاک نادرست؛

(الف) در حوضه‌های گرد به علت انشعابات پراکنده‌ی سرشاخه‌ها که طول آن‌ها تقریباً به یک اندازه است، همه‌ی جریان‌ها هم‌زمان به خروجی می‌رسند.

(ب و ه) در حوضه‌های کشیده، مدت زمان طولانی‌تری سپری می‌شود تا آب جاری مسافت سرچشمه تا خروجی را طی کند و در نتیجه آب سرشاخه‌ها به تدریج و به طور متوالی از حوضه تخلیه می‌شوند.

۱۷۸ | ۳ مهم‌ترین و خسارت‌بارترین حرکات دامنه‌ای، زمین‌لغزش است.

زمین‌لغزش در دامنه‌های نسبتاً پرتیب اتفاق می‌افتد.

۱۷۹ | ۲ روش‌های غیرسازه‌ای: اجرای روش‌های آبخیزداری و تقویت

پوشش گیاهی حوضه و نفوذ دادن آب باران در حوضه‌ها و ...

۱۸۰ | ۱ سنجش از دور، دانش و فن جمع‌آوری اطلاعات از

پدیده‌های سطح زمین از طریق مشاهده‌ی غیرمستقیم با استفاده از سنجنده‌ها و پردازش اطلاعات دریافت‌شده است.

۱۸۱ | ۳ خط روز گردان در برخی نقاط انحراف پیدا کرده است تا از

مشکلات روز تقویمی در مکان‌های مختلف کشورها یا جزایری که خط از آن‌ها عبور می‌کند، جلوگیری شود.

۱۸۲ | ۱ دستگاه‌های گیرنده‌ی جی‌پی‌اس انواع گوناگون دارند. مهم‌ترین

کاربرد همه‌ی آن‌ها تعیین موقعیت جغرافیایی و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر است.

۱۸۳ | ۲ همگرایی صفحات عربستان و اقیانوس هند - اوراسیا موجب

چین‌خوردگی و شکستگی بالای سرزمین ایران شده است و در نهایت، علت اصلی لرزه‌خیزی آن منطقه است.

۱۸۴ | ۳ بررسی عبارت نادرست؛

(الف) دشت سیلابی در واقع زمین‌های پست و هموار مجاور رود است.

۱۸۵ | ۳ کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و

گرسنگی، مهم‌ترین پیامد خشکسالی است.

۱۸۶ | ۳ بررسی عبارت‌هاک نادرست؛

(ب) هر چه حوضه‌ی رود درازتر و کشیده‌تر باشد، سیل‌خیزی آن کم‌تر است.

(ج) هر قدر حوضه‌ی آبخیز یک رود، وسیع‌تر باشد، آبدهی آن نیز بیش‌تر است.

۱۸۷ | ۲ در سال‌های اخیر، استانداری هر استان با نصب میله‌های

برای رودخانه‌های سیل‌خیز حریم سیل‌گیر تعیین کرده است.

۱۸۸ | ۱ در دره‌های پرتیب کوهستانی، رودها با حفر و فرسایش

کناره‌ی آبراهه‌ها، تکیه‌گاه دامنه را از بین می‌برند.

۱۸۹ | ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست؛

(الف) میانگین بارندگی سالانه در کشور پهنای ایران حدود ۲۲۴ تا ۲۷۵ میلی‌متر است.

(ب) میانگین بارندگی خشکی‌های زمین ۸۰۰ میلی‌متر است.

۱۹۰ | ۳ گروهی از این ماهواره‌ها، ماهواره‌های منابع زمینی

(لندست) نامیده می‌شوند، آن‌ها تقریباً هر ۲۴ ساعت یک‌بار به دور کره‌ی زمین می‌چرخند.

جامعه‌شناسی**۱۹۱ | ۳ هنگامی که قدرت برخلاف حکم و قانون الهی باشد، اما**

تبعیت از آن، از روی رضایت باشد، قدرتی مقبول ولی غیرمشروع وجود دارد. امروزه بسیاری از کنشگران فردی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی، ارتباطات اجتماعی گسترده‌ای در فضای مجازی دارند و به همین دلیل گاهی در مقایسه با دولت‌ها، تأثیرگذاری اجتماعی و فرهنگی بیش‌تری دارند؛ سلبریتی‌ها، ستاره‌های هنری و ورزشی و ... از جمله‌ی این کنشگران فردی هستند که در برخی موارد می‌توانند جریان‌ساز شوند.

لیبرال دموکراسی نوعی نظام سیاسی است که ادعا می‌کند با خواست و اراده‌ی اکثریت مردم شکل می‌گیرد و هیچ حقیقت و فضیلتی را که مستقل از خواست مردم باشد، به رسمیت نمی‌شناسد، هم‌چنین حکومتی دنیوی و سکولار است. این نظام سیاسی با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به جهان هستی دارد، سازگار است.

طبیعت یک نظم جهان‌شمول دارد؛ یعنی قوانین طبیعت در همه‌ی مکان‌ها و زمان‌ها یکسان‌اند، از این‌رو نتایج مطالعه بر روی طبیعت در هر مکان و زمانی می‌تواند به تمامی مکان‌ها و زمان‌ها تعمیم داده شود.

۱۹۲ ۴ هرگاه قدرت برای رسیدن به هدفی معین سازمان یابد، سیاست پدید می‌آید.

قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، اقتدار نامیده می‌شود.

نظام آموزشی کشورها از دیگر ابزارهای اعمال قدرت نرم است؛ یعنی یک کشور می‌تواند از طریق نفوذ در نظام آموزشی کشور دیگر، در آن کشور اعمال قدرت کند و فرهنگ و جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز آن کشور را مطابق منافع و اغراض خود تغییر دهد.

آریستو کراسی، حکومت‌نخبگانی است که از امتیازات طبقاتی برخوردار بوده‌اند.

۱۹۳ ۲ جامعه‌شناسی پوزیتیویستی با منحصر کردن علم به علوم تجربی، ارزش‌های انسانی را قابل مطالعه‌ی علمی نمی‌داند؛ از این‌رو با ارزش‌زدایی و معناداری از قدرت، آن را به عنوان یک پدیده‌ی حسی و فاقد معنا، مطالعه می‌کند.

مشروعیت قدرت به این معناست که قدرت مطابق یک نظام عقیدتی و ارزشی اعمال شود.

جامعه‌شناسان انتقادی معتقدند که رویکردهای پوزیتیویستی و تفهیمی - تفسیری، هر دو محافظه‌کارند و نه تنها هیچ راهکاری برای بهتر ساختن وضعیت موجود ندارند، بلکه انسان‌ها را در برابر وضعیت موجود، منفعل و مجبور می‌سازند.

۱۹۴ ۴ در گذشته، قدرت سخت یک کشور موجب سلطه‌ی سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می‌شد، اما امروزه قدرت نرم سبب سلطه‌ی فرهنگی می‌شود. قدرت سخت، قدرتی است که از طریق ابزارهای خشن با زور و به طور آشکار توسط نهادهای نظامی اعمال می‌شود، اما قدرت نرم به شکل پنهان و از طریق نفوذ فرهنگی با کمک ابزارهایی مانند رسانه‌ها و نهادهای آموزشی اعمال می‌شود.

الیگارش، حکومت اقلیتی از سرمایه‌داران است که در برابر اکثریت مردم مسئول نیستند و قدرت را در جهت منافع خود به کار می‌گیرند.

۱۹۵ ۱ نظام سیاسی بر نظام‌های دیگر اثر می‌گذارد و از آن‌ها تأثیر می‌پذیرد. شعار جمهوری فرانسه بر سردر کلیسا پس از قانون ۱۹۰۵ مبنی بر جدایی دین از سیاست، نشانه‌ی تأثیر نظام سیاسی بر نظام فرهنگی است.

مخالفان قشربندی اجتماعی، عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند و معتقدند که با توزیع برابر ثروت، عدالت برقرار خواهد شد. از نظر آنان، مالکیت خصوصی موجب برقراری روابط ظالمانه میان افراد شده است، بنابراین برای ایجاد برابری، باید مالکیت خصوصی را از میان برداشت؛ در جوامع سوسیالیستی، مالکیت خصوصی وسایل تولید وجود نداشت.

۱۹۶ ۳ در رویکرد عادلانه، مالکیت خصوصی لغو نمی‌شود، اما جامعه وظیفه دارد امکان رقابت را برای همگان فراهم کند و نقطه‌ی شروع رقابت را یکسان نماید. بدین منظور دولت به نمایندگی از جامعه موظف است نیازهای ضروری همه‌ی افراد مانند خوراک، پوشاک و مسکن را تأمین کند. بدین ترتیب همه‌ی کودکان از امکانات اولیه برای پیشرفت، بهره‌مند می‌شوند و می‌توانند براساس توانایی و شایستگی خود با دیگران رقابت نمایند. دولت نیز تلاش می‌کند برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی، تدابیر بیش‌تری بیندیشد؛ مثلاً از ثروتمندان مالیات بگیرد و از آن برای رفع فقر در جامعه استفاده کند. دولت‌ها برای حمایت از اقشار کم‌درآمد، آن‌ها را زیر چتر حمایت بیمه‌های اجتماعی قرار می‌دهند.

۱۹۷ ۴ رویکرد عدالت اجتماعی، نه با رهاسازی مطلق موافق است، نه با کنترل مطلق. طرفداران این رویکرد به دنبال برقراری عدالت اجتماعی هستند، اما به بهانه‌ی عدالت اجتماعی، آزادی‌های افراد و امکان رقابت میان آن‌ها را از بین نمی‌برند.

طرفداران قشربندی (مدل لیبرال) با تأکید بر کارکردهای قشربندی، آن را تأیید و تثبیت می‌کنند.

مخالفان قشربندی معتقدند که نابرابری‌های اجتماعی ناشی از تفاوت‌ها و نابرابری‌های طبیعی نیست. اینان عدالت اقتصادی را مهم می‌دانند.

۱۹۸ ۲ جامعه‌شناسان انتقادی بر ضرورت انتقاد علمی از ساختارهای سرکوبگر تأکید می‌کنند تا از سلطه‌ی چنین ساختارهایی بر انسان‌ها پیشگیری شود. تصاویر صورت سؤال اعتراضات گسترده‌ی سیاه‌پوستان و زنان به تبعیض‌های نژادی و جنسیتی که به اصلاح و تغییر برخی قوانین در راستای رفع این تبعیض‌ها منجر شد را نشان می‌دهند.

۱۹۹ ۳ در دوره‌ی پسامدرن، همه‌ی آن‌چه در دوره‌ی مدرن پدید آمده بود، مورد نقد قرار گرفت و به جای آن، هویت‌های خرد، محلی و فردی مورد تأکید قرار گرفت. اندیشمندان اجتماعی معتقدند که «سیاست هویت» متعلق به این دوره است و این سیاست بر تفاوت‌ها و هویت‌های خاص و محلی تأکید می‌کند.

۲۰۰ ۳ اساس روش‌های خشونت‌آمیز همانندسازی، نفی و طرد دیگری متفاوت است. در نسل‌کشی، دیگری شری است که باید نابود شود، اما در سایر روش‌ها، دیگری اگرچه شر دانسته می‌شود، امکان اصلاح او وجود دارد و با اعمال فشار می‌توان او را به پذیرش الگوهای هویتی جدید مجبور ساخت یا از بقیه جدا کرد. تصاویر صورت سؤال، نسل‌کشی در کامبوج توسط خمرهای سرخ (حزب کمونیست) و ترک شهر و دیار توسط هزاران مسلمان بوسنیایی در جریان پاک‌سازی قومی در یوگوسلاوی سابق را در این ارتباط نشان می‌دهند.

۲۰۱ ۴ در مدل تکثرگرا، گاهی بعد فرهنگی هویت و تمایزات زبانی، قومی، مذهبی و ... مورد تأکید قرار می‌گیرند و گاهی به بعد سیاسی هویت توجه می‌شود.

کوتلاکی، مردم‌شناس یونانی، در مقاله‌ای با عنوان «الگوهای رفتاری و فرهنگی ایرانیان» به تعارفات ایرانیان اشاره کرده است. او با انجام پژوهش میدانی، گردآوری داده‌ها و تحلیل و مقایسه‌ی آن‌ها نتیجه می‌گیرد که این تعارفات از احترام، تواضع و صمیمیت ایرانی ناشی می‌شوند؛ یعنی ما ایرانیان هنگامی که می‌خواهیم به دیگران احترام بگذاریم، به آن‌ها تعارف می‌کنیم. این تعارف به معنای شناخت متقابل است.

مدل رایج سیاست‌گذاری هویتی در دوره‌ی مدرن، همانندسازی بود. همانندسازی به معنای پذیرش ارزش‌ها و سبک زندگی یک گروه توسط سایر گروه‌های جامعه بود.

۲۰۲ ۱ رشد و شکوفایی جهان اسلام از قرن سوم و چهارم هجری به دلیل پیروی از الگوی تعارف و احترامی بود که اقوام مختلف در جهان اسلام برای یک‌دیگر قائل بودند.

امروزه، جهانی شدن و توسعه‌ی ارتباطات، زمینه‌ی شکل‌گیری جهانی بدون مرز را فراهم کرده است که در آن، درهم‌آمیختن فرهنگ‌ها موجب می‌شود که فرهنگ‌ها دیگر کاملاً خالص و ثابت نباشند و هویت‌ها به شدت دستخوش تغییر شوند.

با ظهور جهان متجدد، دولت‌هایی شکل گرفتند که دیگر خود را با هویت دینی مسیحی نمی‌شناختند، بلکه هویت خود را با توجه به تاریخ، جغرافیا، قومیت و یا نژادشان تعریف می‌کردند.

۲۰۳ ۳ علم به نفس، علم توحید و علم به مبدأ و معاد، از نافع‌ترین علوم دانسته شده‌اند.

علوم ابزاری که نیازهای روزمره‌ی جامعه‌ی اسلامی را برطرف می‌کنند، مانند علم پزشکی و علوم پایه از جمله‌ی علوم نافع‌اند.
فارابی، علم اجتماعی را زیرمجموعه‌ی علوم انسانی می‌دانسته است.

۲۰۴ ۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست،

ب) فقه، مسائل اجتماعی را توصیف یا تبیین نمی‌کند، اما درباره‌ی چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعه‌ی اسلامی، احکام و قواعدی را مطرح می‌کند.
ج) عقل نظری، علمی مانند ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد. عقل عملی، علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد.

۲۰۵ ۳ ابن‌خلدون در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیش‌تر از روش حسی و تجربی استفاده می‌کرد. رویکرد ابن‌خلدون، انتقادی نیست و جامعه‌شناسی او در مقایسه با جامعه‌شناسی فارابی، محافظه‌کارانه است.

مفهوم کلیدی نظریه‌ی ابن‌خلدون «عصبیت» است که عامل پیوستگی و انسجام قومی در هر گروه اجتماعی است.

مدینه‌ی جاهله از علوم عقلی بی‌بهره است و در آن علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

۲۰۶ ۴ جامعه‌شناسی انتقادی از عقل ابزاری و عقل تفسیری فراتر می‌رود و به دنبال عقلانیت دیگری می‌گردد که ظرفیت و توان داورى ارزشی و انتقادی داشته باشد.

عقل تفسیری برای فهم و تفسیر پدیده‌های معنادار مانند کنش اجتماعی، گفتار و متن به کار می‌رود.

جامعه‌شناسی پوزیتیویستی از عقل ابزاری و دانش تبیینی استفاده می‌کند.

۲۰۷ ۲ علم فقه، نه تنها ویژگی‌های جامعه‌ی مطلوب و آرمانی را مشخص می‌کند، بلکه راه‌های برون‌رفت از وضعیت موجود به سوی وضعیت مطلوب را تجویز می‌کند. فقه، مسائل اجتماعی را توصیف و تبیین نمی‌کند، اما درباره‌ی چگونگی رفتار اجتماعی مسلمانان و جامعه‌ی اسلامی، احکام و قواعدی را مطرح می‌کند. فقه شیعه، جامعه‌ای را مطلوب می‌داند که اولاً روابط و ساختارهای آن با مشارکت و همراهی مردم، عادلانه باشد، دوماً حاکمان و کارگزاران جامعه نیز عالم و عادل باشند.

میرزای نائینی در آغاز قرن بیستم و در شرایط آن روز جامعه‌ی خود، معتقد بود که ما نمی‌توانیم ویژگی دوم جامعه‌ی مطلوب را تحقق ببخشیم، ولی می‌توانیم ویژگی اول چنین جامعه‌ای را محقق کنیم تا مردم از طریق مجلس، سازمان‌ها و ساختارهای اجتماعی را به گونه‌ای عادلانه شکل دهند. مطابق این نظریه، مشروطه که مجلس را برقرار می‌سازد، گرچه نظام مطلوب در زمان غیبت امام معصوم نیست، ولی بهترین نظام ممکن در شرایط موجود آن روزگار است.

۲۰۸ ۱ عقلانیت جهان اسلام در تولید دانش علمی نسبت به محیط فرهنگی و اجتماعی نقش محوری دارد، ولی همه‌ی عرصه‌های علمی را به تنهایی سامان نمی‌دهد.

۲۰۹ ۴ عقل عملی، علوم انسانی و اجتماعی را پدید می‌آورد.

عقل نظری، واقعیت‌هایی را که مستقل از آگاهی و اراده‌ی انسان وجود دارند، شناسایی می‌کند و علمی مانند فلسفه، ریاضیات و طبیعیات را پدید می‌آورد. برای مثال، قانون علیت در فلسفه با این عقل شناخته می‌شود. علامه طباطبائی، پدیده‌هایی را که با قرارداد و اعتبار عقل عملی ایجاد می‌شوند، اعتباریات می‌نامد؛ مانند گروه، خانواده، قانون و جامعه.

عقل عملی، بایدها و نبایدها و احکام ارزشی را می‌شناسد و درباره‌ی ارزش‌های فردی و اجتماعی داوری می‌کند؛ مثلاً عدالت را خوب و ظلم را بد ارزیابی می‌کند.

۲۱۰ ۳ جامعه‌شناسی تفسیری، تفسیر را در تقابل با تبیین می‌داند. متفکران مسلمان برای داورى درباره‌ی ارزش‌ها، از ظرفیت جهان شمول عقل نظری و عملی و وحی بهره می‌برند.

جامعه‌شناسی انتقادی از نشان دادن معیار جهان‌شمولی که فراتر از محصولات اجتماعی و تاریخی انسان باشد، درمی‌ماند.

فلسفه

۲۱۱ ۴ توجه به متن کتاب بسیار مهم است.

هرگاه سهروردی از مشرق و مغرب یا از خورشید طلوع‌کننده و غروب‌کننده سخن می‌گوید، کلام او را باید بر مبنای جغرافیای نور و ظلمت در جهان هستی تفسیر کنیم.

۲۱۲ ۱ منابع متنوع حکمت اشراق نشان از وسعت نظر یا توانایی فرهنگ اسلامی در هضم و جذب اندیشه‌های گوناگون است.

۲۱۳ ۳ انوار قاهر یک زنجیره‌ی طولی از فرشتگان را در نظام هستی تشکیل می‌دهند. علاوه بر این رشته‌ی طولی، سهروردی یک رشته‌ی عرضی از انوار را نیز اثبات می‌کند. او این طبقه از انوار قاهر را که تدبیر همه‌ی امور عالم به عهده‌ی ایشان است، ارباب انواع می‌نامد.

۲۱۴ ۴ علم به صورت شیء خارجی بر علم به احوال نفسانی و علم به نفس (که هر دو حضوری هستند) تقدم ندارد.

۲۱۵ ۳ فیلسوف می‌خواهد جهان را فهم کند؛ یعنی تصویری جامع و صحیح از جهان به دست بیاورد.

بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) هدف عارف

(۲) هدف متکلم

(۴) روش فیلسوف

۲۱۶ ۳ هدف مشترک جریان‌های فکری عالم اسلام (معرفت به هستی و مبدأ و معاد آن) باعث ایجاد پیوند و مستهلک شدن آن‌ها در یک‌دیگر شد.

۲۱۷ ۱ عارف به عقل و استدلال پایبند نیست و می‌خواهد با عشق و مجذوبیت به حقیقت هستی متصل شود. بایزید بسطامی از نامدارترین عارفان در عالم اسلام است.

۲۱۸ ۲ حسن و قبح عقلی افعال یعنی افعال ذاتاً خوب یا بد هستند و خدا هم از آن‌ها تبعیت می‌کند. (ذاتی برای ذات علت نمی‌خواهد)

۲۱۹ ۳ در سفر سوم (من الحق الی الخلق بالحق) بحث افعال باری، یعنی صدور موجودات (خلقت) مطرح و تبیین می‌شود.

۲۶۰ ۲ بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) اگر عقل به درستی حرکت نکند، به نتیجه‌ی خلاف دین منتهی می‌شود.

۳) بحثی از شهود در عقل و دین در ملاصدرا مطرح نیست.

۴) متکلمان وظیفه‌ی عقل را دفاع از حقیقت دین می‌دانند.

۲۶۱ ۲ تبوع و ابتکار ملاصدرا در این است که سه طریق برهان

عقلی، شهود قلبی و وحی قرآنی را با هم ترکیب می‌کند و شیوه‌ای یگانه در تحقیق فلسفی به وجود می‌آورد.

۲۶۲ ۲ سفر سوم، من الحق الی الخلق بالحق: در این مرحله سالک به

سوی خلق و میان مردم بازمی‌گردد، اما این بازگشت به منزله‌ی جدا شدن و دور شدن از ذات حق نیست، بلکه او ذات حق را با همه‌چیز و در همه‌چیز می‌بیند.

۲۶۳ ۱ نگرش اصالت وجود به جهان ریشه‌ی نیازمندی به علت را در

ماهیت و امکان آن یعنی نسبت مساوی ماهیت به وجود و عدم جست‌وجو نمی‌کند، بلکه آن را در حاق واقعیت، یعنی وجود و هستی آن می‌جوید.

۲۶۴ ۲ هر موجودی در یکی از مراتب تشکیکی وجود قرار دارد و

دامنه یا حد وجودی او، همان آثار و خواصی است که از وی ظاهر می‌گردد.

۲۶۵ ۱ در پرتو اصول حکمت متعالیه، شناخت فلسفی و عقلی

نسبت به آفریدگار جهان به اوج خود می‌رسد.

۲۶۶ ۴ اگر یک مفهوم کلی را در نظر بگیریم، صدق آن بر افرادش

یکسان نیست، بلکه صدق آن بر یک فرد شدیدتر، مقدم‌تر یا سزاوارتر از صدق آن بر فرد دیگر است.

۲۶۷ ۱ از نظر هیوم ضرورت علی، جعل و وضع ذهن است.

۲۶۸ ۳ ادراکاتی که از علم حضوری گرفته شده‌اند و انعکاس

واقعیت‌های درونی‌اند از متن واقعیت سرچشمه می‌گیرند، بنابراین شک و خطایی در آن‌ها راه ندارد و در این ادراکات انسان با خود واقعیت سروکار دارد.

۲۶۹ ۱ شرح فصوص الحکم را قیصری نوشته و امام خمینی (ره) بر

آن تعلیقه نوشته‌اند.

۲۷۰ ۴ منکران اصل علیت به این دلیل این اصل را انکار می‌کنند که

تجربه و ادراک حسی را مبنای تمام شناخت‌های انسان می‌دانند.